

DZIENNIK URZĘDOWY

WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO

Gdańsk, dnia 27 czerwca 2008 r.

Nr 61

TREŚĆ:

Poz:

UCHWAŁA RADY MIASTA JASTARNIA:

- 1732 — Nr XX/101/2008 z dnia 26 marca 2008 r. w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Jastarnia na rok 2008 r. 5618

UCHWAŁA RADY MIASTA GDAŃSKA:

- 1733 — Nr XXIII/634/08 z dnia 29 maja 2008 r. w sprawie zmiany Uchwały Nr IX/190/07 z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie ustalenia zasad i trybu przyznawania stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Gdańska – im. Gabriela Daniela Fahrenheita..... 5619

UCHWAŁA RADY POWIATU KARTUSKIEGO:

- 1734 — Nr XIV/131/08 z dnia 20 marca 2008 r. w sprawie nadania Statutu Placówce Rodzinnej „Promyk” w Stężycy. 5628

UCHWAŁA RADY GMINY KOSAKOWO:

- 1735 — Nr XXI/50/2008 z dnia 29 maja 2008 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr ew. gr. 194/2, 195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 oraz części działki 195/18 w Pogórze, przy ulicy Płk. Dąbka, w gminie Kosakowo 5629

UCHWAŁA RADY GMINY PSZCZÓŁKI:

- 1736 — Nr XV/133/08 z dnia 24 kwietnia 2008 r. w sprawie absolutorium dla Wójta Gminy Pszczółki za 2007 rok 5636

UCHWAŁA RADY GMINY W STUDZIENICACH:

- 1737 — Nr XIII/121/2008 z dnia 3 kwietnia 2008 r. w sprawie rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2007 5637

- 1738 — Nr XIII/127/2008 z dnia 3 kwietnia 2008 r. w sprawie określenia zasad sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy 5637

UCHWAŁA RADY GMINY SZTUTOWO:

- 1739 — Nr XIII/109/08 z dnia 28 marca 2008 r. w sprawie uchwalenia „Gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sztutowo” 5639

- 1740 — Nr XIII/110/08 z dnia 28 marca 2008 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych..... 5674

- 1741 — Nr XIII/111/08 z dnia 28 marca 2008 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sztutowo 5674

- 1742 — Nr XIII/115/08 z dnia 28 marca 2008 r. w sprawie zasad korzystania ze stołówki szkolnej oraz odpłatności za posiłki w Zespole Szkół im. Pamięci Ofiar Stutthofu w Sztutowie 5677

- 1743 — Nr XIII/116/08 z dnia 28 marca 2008 r. w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Sztutowo ... 5678

UCHWAŁA RADY GMINY WEJHEROWO:

- 1744 — Nr XVII/134/08 z dnia 28 stycznia 2008 r. w sprawie zmiany uchwały dotyczącej nadania nazw ulicom wsi Łężyce 5678

POROZUMIENIE:

- 1745 — PR.1.0723/I/08 z dnia 9 maja 2008 r. pomiędzy Województwem Warmińsko – Mazurskim a Województwem Pomorskim w sprawie projektu „Pętla Żuławska – Międzynarodowa Droga E 70” na odcinku położonym na terenie województwa warmińsko – mazurskiego 5678

1732

UCHWAŁA Nr XX/101/2008
Rady Miasta Jastarni
z dnia 26 marca 2008 r.

w sprawie uchwalenia budżetu Miasta Jastarni na rok 2008.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4, pkt 9 lit. „d” oraz lit. „i” ustawy z dnia 08 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 ze zm.) oraz art. 165, art. 184, art. 188 ust. 2 i art. 195 ust. 2 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. nr 249, poz. 2104 ze zm.) Rada Miasta Jastarni uchwala, co następuje:

§ 1

1. Ustala się dochody budżetu miasta w wysokości 50.186.528 zł zgodnie z załącznikiem nr 1*.

§ 2

1. Ustala się wydatki budżetu miasta w wysokości 47.653.143 zł zgodnie z załącznikiem nr 2*
2. Ustala się limity wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne w latach 2008-2011 zgodnie z załącznikiem nr 3*
3. Ustala się wykaz zadań inwestycyjnych realizowanych w 2008 r. zgodnie z załącznikiem nr 3a*.
4. Ustala się limity wydatków na programy i projekty realizowane ze środków pochodzących z funduszy strukturalnych i Funduszy Spójności, zgodnie z załącznikiem nr 4*

§ 3

1. Nadwyżkę budżetu miasta w wysokości 2.533.385 zł przeznaczają się na planowaną spłatę rat kredytów i pożyczek krajowych.
2. Ustala się przychody budżetu w wysokości 26.603.199 zł oraz rozchody w wysokości 29.136.584 zł zgodnie z załącznikiem nr 5*.

§ 4

W budżecie tworzy się rezerwy na kwotę 2.638.500 zł w tym:

1. rezerwa ogólna w wysokości	450.000 zł
2. rezerwy celowe w wysokości	2.188.500 zł
z przeznaczeniem na:	
— realizację zadań własnych z zakresu zarządzania kryzysowego	130.000 zł
— podwyżki płac dla pracowników gminnych jednostek organizacyjnych oraz odprawy emerytalne	200.000 zł
— pokrycie kosztów funkcjonowania nowo-oddanych obiektów	1.858.500 zł

§ 5

1. Ustala się dochody i wydatki związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych odrębnymi ustawami, zgodnie z załącznikiem nr 6*.
2. Ustala się dochody i wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień z organami administracji rządowej, zgodnie z załącznikiem nr 7*.
3. Ustala się dochody i wydatki związane z realizacją zadań wykonywanych na podstawie porozumień (umów) między jednostkami samorządu terytorialnego zgodnie z załącznikiem nr 8*.

§ 6

1. Ustala się dochody w kwocie 260.000 zł z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych oraz wydatki w kwocie 260.000 zł na realizację zadań określonych w gminnym programie profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych.
2. Ustala się wydatki w kwocie 10.000 zł na realizację zadań określonych w gminnym programie zwalczania narkomanii.

§ 7

Ustala się plan dochodów własnych jednostek budżetowych i wydatków nimi finansowanych zgodnie z załącznikiem nr 9*.

§ 8

Ustala się dotacje podmiotowe dla:

1. gminnych instytucji kultury	907.100 zł
2. działającego na terenie gminy przedszkola niepublicznego	88.800 zł
- zgodnie z załącznikiem nr 10*.

§ 9

Ustala się plan przychodów i wydatków Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zgodnie z załącznikiem nr 11*.

§ 10

Ustala się limity zobowiązań z tytułu emisji papierów wartościowych oraz kredytów i pożyczek zaciąganych na:

1. sfinansowanie przejściowego deficytu budżetu w kwocie	1.000.000 zł.

§ 11

Upoważnia się Burmistrza Miasta do:

1. zaciągania kredytów i pożyczek na pokrycie występującego w ciągu roku przejściowego deficytu budżetu do wysokości 1.000.000 zł
2. zaciągania zobowiązań:
  - na finansowanie wydatków na wieloletnie programy inwestycyjne, na programy i projekty realizowane ze środków Unii Europejskiej lub bezzwrotnych środków zagranicznych oraz na zadania wynikające z kontraktów wojewódzkich do wysokości określonej w załącznikach nr 3* i 4*
  - z tytułu umów, których realizacja w roku następnym (2009) jest niezbędna dla zapewnienia ciągłości działania gminy i termin zapłaty upływa w 2009 r. na łączną 1.597.482 zł
3. dokonywania zmian w planie wydatków w zakresie przesunięć między rozdziałami i paragrafami, z wyłączeniem przeniesień wydatków między działaniami.
4. lokowania wolnych środków budżetowych na rachunkach bankowych w innych niż bank prowadzący obsługę budżetu gminy.

§ 12

Wraz z uchwałą budżetową przedkłada się prognozę łącznej kwoty długu na rok 2008 i lata następne.

podlega publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego oraz na tablicy ogłoszeń Urzędu Miasta.

§ 13

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2008 r. i

Przewodnicząca
Rady Miasta Jastarnia
Budzisz Elżbieta

*Załączników nie publikuje się.

1733

UCHWAŁA Nr XXIII/634/08
Rady Miasta Gdańska
z dnia 29 maja 2008 r.

w sprawie zmiany Uchwały Nr IX/190/07 z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie ustalenia zasad i trybu przyznawania stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Gdańska – im. Gabriela Daniela Fahrenheita.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 14 a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. z 2001 r. Dz. U. Nr 142, poz. 1591, zm. z 2002 r.: Nr 23, poz. 220, nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r., Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203 z 2005 r. Nr 172, poz. 1441, Nr 175, poz. 1457; z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 181, poz. 1337, z 2007 r., Nr 48, poz. 327, Nr 238, poz. 974, Nr 173, poz. 1218) oraz art. 12 pkt 10 a w związku z art. 92 ust. 1 pkt 1 z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 oraz z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 200, poz. 1688 oraz Nr 214, poz. 1806 z 2003 r., Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, z 2006 r. Nr 17, poz. 128, Nr 214, poz. 1806, zm. z 2007 r. Nr 173, poz. 1218) wprowadza się następujące zmiany:

Załącznik Nr 1a
Do Uchwały Nr IX/190/07
Rady Miasta Gdańska
z dnia 26 kwietnia 2007 r.

§ 1

W Uchwale Nr IX/190/07 z dnia 26 kwietnia 2007 r. w sprawie ustalenia zasad i trybu przyznawania stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Gdańska – im. Gabriela Daniela Fahrenheita uchyla się Załącznik nr 1 i wprowadza się Załącznik Nr 1a stanowiący Regulamin przyznawania i realizacji stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Gdańska im. Gabriela Daniela Fahrenheita w brzmieniu określonym w tym załączniku.

Regulamin
przyznawania i realizacji stypendiów naukowych
Prezydenta Miasta Gdańska
im. Gabriela Daniela Fahrenheita

Użyte w niniejszym regulaminie zwroty oznaczają:

- 1) stypendium – stypendium naukowe Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita
- 2) stypendysta – osoba, której przyznano stypendium naukowe Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita
- 3) kandydat – osoba ubiegająca się o przyznanie stypendium
- 4) student – osoba, która podjęła studia licencjackie, magisterskie poza granicami Polski.

I. Forma pomocy

§ 1

1. Stypendium jest przyznawane na całkowite lub częściowe pokrycie kosztów studiów licencjackich, magisterskich za granicą, w szczególności: czesnego, opłat za akademik lub mieszkanie, wyżywienia.
2. Stypendium przyznawane jest kandydatom rozpoczynającym studia licencjackie lub magisterskie na pierwszym roku poza granicami Polski, z zastrzeżeniem ust. 4.
3. Stypendia mają charakter stypendiów pieniężnych.
4. Stypendium przyznawane jest na okres roku akademickiego z możliwością przedłużenia na dalsze lata nauki.
5. Stypendium przyznawane jest na podstawie wniosku o stypendium naukowe, zwanego dalej wnioskiem stanowiącego załącznik Nr 1 do niniejszego regulaminu (za wyjątkiem kandydatów, o których mowa w ust. 6) oraz umowy o przyznanie stypendium, zwanej dalej umową stypendialną.
6. Kandydaci ubiegający się o stypendium po raz kolejny, składają wniosek stanowiący załącznik Nr 2 do niniejszego regulaminu.

§ 2

Wykonanie niniejszej uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Gdańska.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący
Rady Miasta Gdańska
Bogdan Oleszek

II. Źródła finansowania

§ 2

Stypendium przyznawane jest ze środków pochodzących z budżetu Miasta Gdańska.

III. Kryteria przyznawania stypendiów

§ 3

1. Kandydat ubiegający się o stypendium po raz pierwszy winien spełniać łącznie następujące warunki:
  - 1) być, co najmniej od trzech lat zameldowanym na pobyt stały w Gdańsku,
  - 2) być przyjęty na wyższą uczelnię poza granicami Polski na pierwszy rok studiów,
  - 3) złożyć w terminie wskazanym w § 4 ust. 1 poprawnie wypełniony wniosek,
  - 4) załączyć wszystkie przewidziane we wniosku załączniki, w tym:
    - a) kserokopię świadectwa dojrzałości lub dyplomu matury międzynarodowej potwierdzoną za zgodność z oryginałem przez władze szkoły i przetłumaczoną na język polski przez tłumacza przysięgłego, jeśli jest w języku obcym,
    - b) dokument potwierdzający przyjęcie na wyższą uczelnię poza granicami Polski (przetłumaczony na j. polski przez tłumacza przysięgłego),
    - c) dokument potwierdzający zameldowanie na pobyt stały w Gdańsku (zaświadczenie zameldowania),
    - d) charakterystyka wybranej uczelni z podaniem miejsca w rankingach uczelni,
    - e) program studiów,
    - f) kosztorys z wyszczególnieniem kwot, które będą pokryte przez stypendium,
    - g) zaświadczenia (lub kserokopie potwierdzone za zgodność z oryginałem) potwierdzające szczególne osiągnięcia naukowe, aktywność społeczną, uczestnictwo w olimpiadach, konkursach, osiągnięcia artystyczne i sportowe itp.
    - h) rekomendacje (przetłumaczone na język polski, jeśli są w języku obcym),
    - i) CV.
2. Kandydat ubiegający się o stypendium w drugim i kolejnym roku studiów winien spełniać następujące warunki:
  - 1) być zameldowany w Gdańsku na pobyt stały,
  - 2) złożyć w terminie wskazanym w § 4 ust. 1 poprawnie wypełniony wniosek, o którym mowa w § 1 ust. 6,
  - 3) załączyć wszystkie przewidziane we wniosku załączniki, w tym:
    - a) list motywacyjny z uwzględnieniem dalszej drogi kształcenia i rozwoju w przypadku nie przyznania stypendium,
    - b) sprawozdanie z realizacji umowy stypendialnej oraz realizacji obowiązków zawartych w § 6,
    - c) zaświadczenie wydane przez władze szkoły potwierdzające zaliczenie wszystkich przedmiotów i egzaminów objętych programem studiów wraz z uzyskanymi ocenami (przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego),
    - d) kosztorys z wyszczególnieniem kwot, które będą pokryte przez stypendium,

IV. Tryb przyznawania stypendiów

§ 4

1. Kandydat powinien przedłożyć wniosek stanowiący załącznik Nr 1 lub załącznik Nr 2 do niniejszego regulaminu Kapituły Stypendialnej w terminie do 31 lipca danego roku wraz z załącznikami, za pośrednictwem Wydziału Edukacji Urzędu Miejskiego w Gdańsku przy ul. 3 Maja 9.
2. Wnioski analizowane są pod względem formalnym przez pracownika Wydziału Edukacji przed przedstawieniem ich Kapituły Stypendialnej.

3. Wnioski, które nie spełniają wymagań formalnych określonych w niniejszym Regulaminie odsyłane są Kandydatowi bez rozpatrzenia.
4. Wnioski, które spełniają wymagania formalne rozpatruje Kapituła Stypendialna powołana Zarządzeniem przez Prezydenta Miasta Gdańska.
5. Pracami Kapituły Stypendialnej kieruje Przewodniczący wybrany na pierwszym posiedzeniu.
6. W swojej decyzji o przyznaniu stypendium naukowego Kapituła określa ilość przyznawanych stypendiów na dany rok akademicki oraz ich wysokość, kierując się wysokością środków przyznanych na powyższy cel w budżecie Miasta Gdańska.
7. Kapituła przyznając stypendia kieruje się:
  - 1) dotychczasowymi udokumentowanymi osiągnięciami kandydata,
  - 2) wyborem uczelni,
  - 3) zgodnością kierunku studiów z dotychczasowym dorobkiem i osiągnięciami oraz zainteresowaniami kandydata,
  - 4) specyfiką wybranego kierunku studiów,
  - 5) wynikami matury,
  - 6) możliwością wykorzystania przez stypendystę przyznanej kwoty zgodnie z przeznaczeniem
  - 7) własną motywacją kandydata zawartą w liście motywacyjnym do wniosku.
8. Minimalna i maksymalna kwota stypendium jest ustalana Zarządzeniem Prezydenta Miasta Gdańska w zależności od przeznaczonych środków w budżecie Miasta Gdańska na ten cel w danym roku budżetowym.
9. Decyzja Kapituły o przyznaniu stypendium jest ostateczna.
10. Obsługa organizacyjna stypendium jest prowadzona przez Wydział Edukacji Urzędu Miejskiego w Gdańsku.

V. Tryb realizacji stypendiów

§ 5

1. Przekazanie stypendium każdorazowo musi poprzedzić podpisanie odpowiedniej umowy stypendialnej, której wzór stanowi załącznik Nr 3 do niniejszego regulaminu.
2. Wpłaty stypendysty dokonuje się przelewem na konto stypendysty wskazane w umowie, o której mowa w ust. 1, miesięcznie przez okres kolejnych dziewięciu lub dziesięciu miesięcy nauki w roku akademickim (w zależności od czasu nauki wynikającego z programu studiów i specyfiki uczelni).

VI. Obowiązki stypendysty

§ 6

1. Stypendysta zobowiązany jest do:
  - 1) zdobywania i pogłębiania swojej wiedzy, a także nabywania nowych umiejętności,
  - 2) realizowania w terminie programu studiów, w sposób godny reprezentowania Miasta Gdańska oraz podejmowania pracy wolontariackiej, w tym spotkań z młodzieżą gdańską,
  - 3) prowadzenia prelekcji, w czasie których będzie się dzielił swoją wiedzą i zdobytym w trakcie studiów doświadczeniem oraz aktywnego uczestnictwa w przedsięwzięciach edukacyjnych realizowanych przez Miasto Gdańsk.
2. Stypendysta jest zobowiązany do przedkładania Kapituły Stypendialnej w terminie do 31 lipca każdego roku pisemnego sprawozdania zawierającego opis przebiegu studiów oraz wykorzystania przyznanego stypendium z wyszczególnieniem celu, na jaki stypendium zostało przeznaczone, a także z realizacji obowiązków nałożonych na niego w ust. 1.

VII. Utrata stypendium

§ 7

1. Stypendysta traci prawo do otrzymywania przyznanego stypendium w przypadku, gdy:
- 1) przestał spełniać którekolwiek z kryteriów wymaganych do otrzymywania stypendium, o których mowa w § 3 ust. 1,
  - 2) nie przeznaczył stypendium na cel wskazany w niniejszym regulaminie i w zawartej umowie stypendialnej,

- 3) nie przedłożył sprawozdania, o którym mowa w § 6 ust. 2 niniejszego regulaminu i zaświadczenia potwierdzającego zaliczenie wszystkich przedmiotów i egzaminów objętych programem studiów wraz z uzyskanymi ocenami,
  - 4) utracił status studenta na wskazanej we wniosku i w umowie uczelni.
2. Stypendysta zobowiązany jest do zwrotu pobranego stypendium za okres, w którym utracił prawo do jego otrzymywania zgodnie z ust. 1.

Wypełnia przyjmujący Wniosek:

Załącznik Nr 1
Do Regulaminu przyznawania i realizacji
stypendiów naukowych
Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita

.....
data wpływu i podpis przyjmującego

Wniosek

o stypendium naukowe Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita¹

Imię i nazwisko kandydata do otrzymania stypendium:

.....

Imiona i nazwisko rodziców lub opiekunów²: .....

.....

Data i miejsce urodzenia: .....

PESEL: .....

Adres zameldowania na pobyt stały: .....

.....

Adres do korespondencji: .....

.....

Telefon(y): .....

Adres e-mail: .....

Rok zdania matury: .....

Nazwa i adres szkoły, w której kandydat zdał maturę: .....

.....

Studia: licencjackie / magisterskie³

Nazwa i adres uczelni, na którą kandydat został przyjęty: .....

.....

.....

Kierunek studiów: . . . . .

Inne stypendia i fundusze, o które kandydat się stara lub otrzymuje:

. . . . .
. . . . .
. . . . .
. . . . .

¹ Dotyczy osób ubiegających się o stypendium po raz pierwszy.

² Dotyczy osób niepełnoletnich.

³ Niepotrzebne skreślić.

Oświadczenie kandydata:

Zgadzam się na przetwarzanie moich danych osobowych przez Urząd Miejski w Gdańsku z siedzibą przy ul. Nowe Ogrody 8/12 w celach związanych z przyznaniem stypendium, w tym również na umieszczenie ich na stronie internetowej. Oświadczam, że zostałem poinformowany o przysługującym mi prawie wglądu do moich danych osobowych i ich poprawiania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne.

. . . . .
czytelny podpis kandydata / rodzica lub opiekuna kandydata⁴

Załączniki:

1. List motywacyjny z uwzględnieniem koncepcji drogi kształcenia i rozwoju w przypadku nie przyznania stypendium im. G. D. Fahrenheita.
2. Dokument potwierdzający zameldowanie na pobyt stały w Gdańsku (zaświadczenie zameldowania).
3. Kserokopia dowodu osobistego (potwierdzona za zgodność z oryginałem).
4. Kserokopia Świadectwa Dojrzałości lub Dyplomu Matury Międzynarodowej potwierdzona przez władze szkoły za zgodność z oryginałem i przetłumaczona na język polski przez tłumacza przysięgłego, jeśli jest w języku obcym.
5. Dokument potwierdzający przyjęcie na zagraniczną wyższą uczelnię (przetłumaczony przez tłumacza przysięgłego).
6. Charakterystyka wybranej uczelni z podaniem miejsca w rankingach uczelni.
7. Program studiów.
8. Kosztorys z wyszczególnieniem kwot, które będą pokryte przez stypendium (załącznik Nr 1 do wniosku).
9. Zaświadczenia (lub kserokopie potwierdzone za zgodność z oryginałem) potwierdzające szczególne osiągnięcia naukowe, aktywność społeczną, uczestnictwo w olimpiadach, konkursach, osiągnięcia artystyczne i sportowe itp.
10. Rekomendacje (przetłumaczone na język polski, jeśli są w języku obcym).
11. CV.

4 Dotyczy osób niepełnoletnich.

Wypełnia przyjmujący Wniosek:

Załącznik Nr 2
Do Regulaminu przyznawania i realizacji
stypendiów naukowych
Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita

.....
data wpływu i podpis przyjmującego

Wniosek

o stypendium naukowe Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita¹

Imię i nazwisko kandydata do otrzymania stypendium:

.....

Data i miejsce urodzenia: .....

PESEL: .....

Adres zameldowania na pobyt stały: .....

.....

Adres do korespondencji: .....

.....

Telefon(y): .....

Adres e-mail: .....

Rok zdania matury: .....

Nazwa i adres szkoły, w której kandydat zdał maturę: .....

.....

Studia: licencjackie, magisterskie (niepotrzebne skreślić).

Nazwa i adres uczelni, na której kandydat studiuje: .....

.....

.....

Kierunek studiów: .....

Który raz kandydat ubiega się o stypendium naukowe Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita?

.....

Inne stypendia i fundusze, o które kandydat się stara lub otrzymuje:

.....

.....

.....

.....

---

¹ Dotyczy osób ubiegających się o stypendium kolejny raz, które w ubiegłym roku akademickim otrzymały stypendium im. G. D. Fahrenheita.

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Oświadczenie kandydata:

Zgadzam się na przetwarzanie moich danych osobowych przez Urząd Miejski w Gdańsku z siedzibą przy ul. Nowe Ogrody 8/12 w celach związanych z przyznaniem stypendium, w tym również na umieszczenie ich na stronie internetowej. Oświadczam, że zostałem poinformowany o przysługującym mi prawie wglądu do moich danych osobowych i ich poprawiania. Podanie danych osobowych jest dobrowolne.

.....
czytelny podpis kandydata

Załączniki:

1. List motywacyjny z uwzględnieniem koncepcji drogi kształcenia i rozwoju w przypadku nie przyznania stypendium im. G. D. Fahrenheita.
2. Sprawozdanie z realizacji umowy stypendialnej oraz realizacji obowiązków, o których mowa w § 6 Regulaminu przyznawania i realizacji stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita.
3. Zaświadczenie wydane przez władze szkoły potwierdzające zaliczenie wszystkich przedmiotów i egzaminów objętych programem studiów wraz z uzyskanymi ocenami (przetłumaczone przez tłumacza przysięgłego).
4. Aktualny dokument potwierdzający zameldowanie na pobyt stały w Gdańsku (zaświadczenie zameldowania).
5. Kserokopia dowodu osobistego (potwierdzona za zgodność z oryginałem).
6. Charakterystyka wybranej uczelni z podaniem miejsca w rankingach uczelni.
7. Program studiów.
8. Kosztorys z wyszczególnieniem kwot, które będą pokryte przez stypendium (załącznik Nr 1 do wniosku).
9. Zaświadczenia (lub kserokopie potwierdzone za zgodność z oryginałem) potwierdzające szczególne osiągnięcia uzyskane w ostatnim roku akademickim.
10. Rekomendacje (przetłumaczone na język polski, jeśli są w języku obcym).
11. CV.

Załącznik Nr 3
Do Regulaminu przyznawania i realizacji
stypendiów naukowych Prezydenta
Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita

Umowa Nr .....

W dniu ....., pomiędzy

– **Miastem Gdańsk**, reprezentowanym przez: .....

a

– ....., zamieszkałą/ym w Gdańsku przy ul. ....

legitymującą/ym się dowodem osobistym numer. ....

wydanym przez .....

zwaną/ym dalej „**Stypendystą**”,

została zawarta umowa następującej treści:

§ 1

1. Realizując program stypendialny na rok akademicki ....., Miasto Gdańsk zobowiązuje się do przekazania Stypendyście kwoty ....., **PLN** (słownie: .....) z tytułu stypendium naukowego Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita w związku z podjęciem/kontynuacją* przez stypendystę studiów na ....., kierunku .....
2. Wypłata stypendium zostanie dokonana w ....., ratach po ....., **PLN** miesięcznie począwszy od ....., roku do ....., roku, przelewem na konto bankowe Stypendysty **numer:** ....., **w** **banku:** .....

§ 2

Stypendysta oświadcza, że dane podane we wniosku o stypendium i stanowiące podstawę przyznania stypendium są zgodne z prawdą.

§ 3

1. Stypendysta zobowiązuje się wykorzystać stypendium do częściowego lub całkowitego pokrycia kosztów studiów za granicą przedstawionych we wniosku o przyznanie stypendium, stanowiącym Załącznik nr 1 do niniejszej umowy.
2. Stypendysta zobowiązuje się umieścić informację o tym, iż otrzymuje stypendium Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita, w swoich publikacjach (naukowych i innych), przygotowywanych i publikowanych w trakcie trwania studiów.
3. Stypendysta zobowiązuje się przedłożyć zaświadczenie potwierdzające zaliczenie wszystkich przedmiotów i egzaminów objętych programem studiów wraz z uzyskanymi ocenami danego roku studiów, na który wypłacane było stypendium w terminie do 31 lipca ..... r.
4. Stypendysta zobowiązuje się w terminie do dnia 31 lipca ..... r. do przygotowania pisemnego sprawozdania z przebiegu studiów oraz wykorzystania przyznanego stypendium z wyszczególnieniem celu, na jaki stypendium zostało przeznaczone, a także z realizacji obowiązków nałożonych na niego w § 6 ust. 1 Regulaminu przyznawania i realizacji stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Gdańska im. G. D. Fahrenheita, który stanowi Załącznik Nr 1 do Uchwały Nr ..... Rady Miasta Gdańska z dnia ..... roku, zwanego dalej Regulaminem stanowiącego integralną część niniejszej umowy, którego treść jest znana stypendyście.
5. Stypendysta zobowiązuje się do współpracy z Miastem Gdańsk w zakresie ewentualnych ocen programu stypendialnego, w tym do dostarczenia wypełnionych ankiet oceny.

* niepotrzebne skreślić

6. Stypendysta zobowiązuje się do podania adresu zamieszkania w trakcie studiów w terminie do 31 października . . . . . roku oraz informowania Miasta Gdańska o zmianie tego adresu w trakcie studiów.

§ 4

1. Miasto Gdańsk może wypowiedzieć przedmiotową umowę za jednomiesięcznym okresem wypowiedzenia w przypadku wystąpienia jednej z poniższych przyczyn:
- 1) dane wskazane we wniosku o przyznanie stypendium będą niezgodne z prawdą,
  - 2) Stypendysta przestał spełniać którekolwiek z kryteriów wymaganych do otrzymania stypendium, o których mowa w § 3 ust. 1 Regulaminu,
  - 3) Stypendysta nie przeznaczy stypendium na cel wskazany w niniejszej umowie i Regulaminie,
  - 4) Stypendysta nie przedłoży sprawozdań oraz zaświadczenia, o których mowa w § 3 ust. 3 i 4 niniejszej umowy,
  - 5) Stypendysta utraci status studenta na wskazanej we wniosku i umowie uczelni,
  - 6) Stypendysta naruszy dobre imię Miasta Gdańska.
2. W przypadku o którym mowa w ust. 1 pkt 6 Stypendysta zobowiązuje się do zwrotu pobranego stypendium za okres od momentu powzięcia wiadomości przez Miasto Gdańsk o przyczynie wypowiedzenia, do dnia otrzymania oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Natomiast w odniesieniu do przypadków określonych w ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5 stypendysta zobowiązuje się do zwrotu stypendium za okres od momentu, w którym stypendysta utracił prawo do otrzymywania stypendium do dnia otrzymania oświadczenia o wypowiedzeniu umowy. Stypendium winno być zwrócone w terminie do końca okresu wypowiedzenia.
3. W okresie wypowiedzenia Miasto Gdańsk wstrzymuje wypłatę stypendium.

§ 5

Stypendysta oświadcza, że godzi się na przetwarzanie jego danych osobowych dla celów związanych z programem stypendialnym oraz w celach promocyjnych stypendiów naukowych Prezydenta Miasta Gdańska (np. informacje o przebiegu studiów, wydanych publikacjach, wygłoszonych prelekcjach, koncertach, wystawach itp.).

§ 6

Integralną część niniejszej umowy stanowi wniosek o przyznanie stypendium oraz Regulamin.

§ 7

Wszelkie zmiany niniejszej umowy wymagają formy pisemnej w postaci aneksu pod rygorem nieważności.

§ 8

1. W przypadkach nieuregulowanych w niniejszej umowie stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu cywilnego, ustawy finansów publicznych oraz postanowienia Regulaminu.
2. Wszelkie spory wynikłe na tle niniejszej umowy rozstrzygać będzie sąd miejscowo właściwy dla Miasta Gdańska.

§ 9

Niniejszą umowę sporządzono w czterech jednobrzmiących egzemplarzach – trzech dla Miasta Gdańska i jednym dla Stypendysty.

Miasto Gdańsk

Stypendysta

.....
(pieczęcie i podpisy)

.....
(podpis)

Załącznik Nr 1
do Wniosku o przyznanie stypendium
naukowego Prezydenta Miasta Gdańska im.
G. D. Fahrenheita

Kosztorys

l.p.		Kwota za miesiąc w PLN*	Kwota za rok akademicki w PLN*
1.	Czesne		
2.	Opłata za akademik / mieszkanie		
3.	Wyżywienie		
4.	Podręczniki i inne pomoce naukowe		
	Razem punkty 1-4:		
5.	Pozostałe, proszę wymienić jakie?		
	Razem punkty 1-5:		

Dodatkowe informacje:

.....
data i podpis kandydata

* kwoty proszę podać w przeliczeniu na PLN według kursu średniego Narodowego Banku Polskiego

1734

UCHWAŁA Nr XIV/131/08
Rady Powiatu Kartuskiego
z dnia 20 marca 2008 r.

w sprawie nadania Statutu Placówce Rodzinnej „Promyk” w Stężycy.

Na podstawie art. 12 pkt 11 ustawy z dnia 05 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62 poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153 poz. 1271, Nr 200 poz. 1688 i Nr 214 poz. 1806, z 2003 r. Nr 162 poz. 1568 z 2004 r. Nr 102 poz. 1055 oraz z 2007 r. Nr 173 poz. 1218) oraz art. 21 ust. 1 pkt 2 i art. 238 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, Nr 169, poz. 1420, z 2006 r. Nr 45, poz. 319, Nr 104, poz. 708, Nr 170, poz. 1217 i 1218, Nr 187, poz. 1381, Nr 249, poz. 1832 oraz z 2007 r. Nr 82, poz. 560, Nr 88, poz. 587, Nr 115, poz. 791 oraz Nr 140, poz. 984); Rada Powiatu Kartuskiego na wniosek Zarządu Powiatu postanawia, co następuje:

§ 1

Nadaje się statut Placówce Rodzinnej „Promyk” w Stężycy w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Kartuskiego.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Edmund Kwidziński

Załącznik
do uchwały Nr XIV/131/08
Rady Powiatu Kartuskiego
z dnia 20 marca 2008 r.

STATUT

Placówki Rodzinnej „Promyk” w Stężycy

I. POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1

Placówka Rodzinna „Promyk” w Stężycy działa w szczególności na podstawie następujących aktów prawnych:

1. Ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz. U. Nr 142 poz. 1592 z późn. zm.)
2. Ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. Nr 64, poz. 593 z późn. zm.)
3. Ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249 poz 2104 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 19 października 2007 r. w sprawie placówek opiekuńczo – wychowawczych (Dz. U. Nr 201 poz. 1455)

§ 2

1. Placówka Rodzinna zwana dalej „Placówką” jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej Powiatu Kartuskiego.
2. Placówka jest jednostką budżetową finansowaną przez budżet Powiatu prowadzącą gospodarkę finansową według zasad określonych w ustawie o finansach publicznych.

3. Siedziba Placówki znajduje się w Stężycy, ul. Sienkiewicza 3, w budynku mieszkalnym stanowiącym własność Renaty i Zbigniewa Gruchała.
4. Nazwa Placówki brzmi Placówka Rodzinna „Promyk” w Stężycy.

II. PRZEDMIOT DZIAŁANIA

§ 3

1. Placówka zapewnia:
  - dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także zapewnia kształcenie i korzystanie z przysługujących na podstawie ogólnych przepisów świadczeń zdrowotnych,
  - tworzy jedną wielodzietną rodzinę dla dzieci, którym nie znaleziono rodziny zastępczej,
  - współpracuje z sądem, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Ośrodkiem Adopcyjno – Opiekuńczym i rodzinami naturalnymi.

III. GOSPODARKA FINANSOWA

§ 4

1. Działalność Placówki finansowana jest z budżetu Powiatu Kartuskiego.
2. Podstawą gospodarki finansowej Placówki jest plan rzeczowo – finansowy ustalony na okres roku kalendarzowego.
3. Obsługę finansowo – księgową Placówki prowadzi Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach.

IV. ORGANIZACJA I ZARZĄDZANIE

§ 5

1. Placówką kieruje Dyrektor, który odpowiada za całość jej działalności i reprezentuje ją na zewnątrz.
2. Dyrektora Placówki zatrudnia Zarząd Powiatu po zasięgnięciu opinii Kierownika Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.
3. Dyrektor Placówki jest kierownikiem zakładu pracy w rozumieniu przepisów Kodeksu Pracy i wykonuje wszystkie czynności wynikające ze stosunku pracy wobec pracowników Placówki.

§ 6

Szczegółową organizację Placówki, a także specyfikę i zakres sprawowanej opieki określa regulamin organizacyjny Placówki.

V. NADZÓR NAD DZIAŁALNOŚCIĄ

§ 7

1. Nadzór nad działalnością Placówki sprawuje Starosta przy pomocy Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Kartuzach.
2. Nadzór nad przestrzeganiem standardów opieki i wychowania sprawuje Wojewoda Pomorski poprzez Wydział Polityki Społecznej Pomorskiego Urzędu Marszałkowskiego w Gdańsku.

1735

UCHWAŁA Nr XXI/50/2008
Rady Gminy Kosakowo
z dnia 29 maja 2008 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr ew. gr. 194/2,195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 oraz części działki 195/18 w Pogórzcu, przy ulicy Plk.Dąbka, w gminie Kosakowo.

Na podstawie art. 20 w związku z art. 15, art. 16 ust. 1, art. 17, art. 29, art. 34, ust. 1 i art. 36 ust. 4 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r. Nr 80, poz. 717 z późn. zm.), art. 18, ust. 2 pkt 5, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, ze zm.), Rada Gminy Kosakowo stwierdzając zgodność z ustaleniami obowiązującego studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Kosakowo uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego działek nr ew.gr. 194/2,195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 oraz części działki 195/18 o powierzchni ok.14 ha w Pogórzcu, przy ulicy Plk. Dąbka, w gminie Kosakowo.

Integralną częścią niniejszej uchwały są załączniki:

- 1) załącznik nr 1 – rysunek planu w skali 1:1000.
Na rysunku planu obowiązują następujące ustalenia:
— linie rozgraniczające tereny o różnym przeznaczeniu lub różnych zasadach zagospodarowania,
— oznaczenia identyfikacyjne oraz przeznaczenie terenów w liniach rozgraniczających,
— nieprzekraczalne linie zabudowy,
— rejon włączenia ulicy dojazdowej w ulice zbiorcze.
Pozostałe oznaczenia na rysunku stanowią informacje.
- 2) załącznik nr 2 – rozstrzygnięcia dotyczące sposobu rozpatrzenia uwag wniesionych do projektu planu wyłożonym do publicznego wglądu;
- 3) załącznik nr 3 – rozstrzygnięcia o sposobie realizacji, zapisanych w planie inwestycji z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania.

§ 2

- 1) Ustala się obszar objęty planem wydzielony liniami rozgraniczającymi, oznaczony numerami 01-05 przeznaczony pod określone grupy funkcji oznaczone literami lub literami i cyframi. Ustala się następującą klasyfikację funkcjonalną wydzielonego terenu:
PRZEZNACZENIE TERENU
MW/U – ZABUDOWA MIESZKANIOWA WIELORODZINNA REALIZOWANA W BUDYNKACH DO 4 KONDYGNACJI Z DOPUSZCZENIEM USŁUG.
W PARTERACH BUDYNKÓW USYTUOWANYCH WZDŁUŻ ULIC PUBLICZNYCH DOPUSZCZA SIĘ LOKALIZACJĘ WYDZIELONYCH LOKALI UŻYTKOWYCH DLA USŁUG STANOWIĄCYCH UZUPEŁNIENIE FUNKCJI MIESZKANIOWEJ I NIE ZAKŁÓCAJĄCYCH JEJ.
UC – ZABUDOWA USŁUGOWA O POWIERZCHNI SPRZEDAŻNEJ PONAD 2000 m².
DOPUSZCZA SIĘ USŁUGI INNE.
KD – Z – REZERWY TERENU POD POSZERZENIE ULIC ZBIORCZYCH.
KD – D – ULICA DOJAZDOWA PUBLICZNA.
- 2) Usługi nie zakłócające funkcji mieszkaniowej – to usługi o nieuciążliwym charakterze, których funkcjonowanie nie powoduje przekroczenia dopuszczalnych standardów jakości środowiska przewidzianych dla funkcji mieszkaniowej, a po-

nadto nie wywołuje innych zakłóceń funkcji mieszkaniowej takich jak: nadmierny ruch lub postój pojazdów utrudniający dostęp do budynków mieszkalnych, naruszenie przestrzeni półprywatnych (klatki schodowe, ogródki lub dziedzińce w części mieszkalnej) przez klientów usług, zakłócenie ciszy nocnej, wytwarzanie takich ilości odpadów, których gromadzenie narusza estetykę środowiska mieszkalnego itp.

§ 3

Ustala się następujące zasady ochrony i kształtowania ładu przestrzennego:

- 1) na terenie opracowania dopuszcza się lokalizacje urządzeń i sieci infrastruktury technicznej,
- 2) projekty budowlane należy uzgodnić z Dowództwem Sił Powietrznych w Warszawie oraz z Centrum Wsparcia Teleinformatycznego i Dowodzenia w Wejherowie,
- 3) uściślenie warunków zagospodarowania oraz określenie dopuszczalnego sposobu kształtowania zabudowy, dla poszczególnych terenów wydzielonych liniami rozgraniczającymi, zawarte są w kartach odpowiednich terenów w § 16.

§ 4

Zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego:

- 1) teren opracowania znajduje się w sąsiedztwie lotniska, ale w izofonii poniżej 60 dB w ciągu dnia i 50 dB w ciągu nocy (wg. wykonanych analiz i prognoz dotyczących hałasu lotniczego przy funkcjonowaniu lotniska cywilnego),
- 2) niemniej jednak wewnątrz mieszkań i pomieszczeń w których przebywają osoby zatrudnione należy zapewnić klimat akustyczny zgodny z obowiązującymi przepisami poprzez stosowanie materiałów o odpowiedniej izolacyjności akustycznej,
- 3) uciążliwość prowadzonej działalności gospodarczej nie może wykraczać poza granice lokalizacji inwestycji. Wyklucza się działalność stwarzającą powstanie zagrożeń dla środowiska i życia ludzi, powodującą emisję zanieczyszczeń, powstanie ponad normatywnego hałasu, pola elektromagnetycznego. Należy zastosować takie rozwiązania technologiczne i techniczne, aby przeciwdziałać zagrożeniom środowiskowym z racji zlokalizowanej funkcji,
- 4) teren opracowania planu położony jest na obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 111 „Subniecka Gdańska” – należy eliminować czynniki wpływające negatywnie na jakość wód podziemnych,
- 5) należy dążyć do zachowania istniejących wartościowych drzew, na teren lokalizacji wprowadzić zieleń wysoką i średnią (drzewa i krzewy),
- 6) obowiązują przepisy:
— w zakresie ochrony środowiska – Prawo ochrony środowiska,
— Ustawa o ochronie przyrody,
— Przepisy wykonawcze – rozporządzenie w sprawie określenia rodzajów przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko oraz szczegóło-

wych uwarunkowań związanych z kwalifikowaniem przedsięwzięcia do sporządzenia raportu o oddziaływaniu na środowisko.

§ 5

Zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej zawarte są w kartach terenu w § 16.

§ 6

Ustala się następujące wymagania dotyczące kształtowania przestrzeni publicznych:

- 1) zakaz umieszczania reklam wielkogabarytowych na terenach mieszkaniowych i w miejscach utrudniających widoczność komunikacyjną;
- 2) na całym terenie opracowania obowiązują następujące zasady rozmieszczania reklam i szyldów:
  - kształt, wielkość i miejsce umieszczenia szyldu lub reklamy na budynkach muszą być dostosowane do skali i architektury budynku,
  - wyklucza się stosowanie oświetlenia pulsującego wszelkich szyldów i reklam,
- 3) w rozwiązaniach przestrzeni publicznych należy przewidzieć udogodnienia dla osób niepełnosprawnych.

§ 7

Parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu zawarte są w kartach terenu w § 16.

§ 8

Tereny i obiekty podlegające ochronie na podstawie przepisów odrębnych.

Przez teren opracowania przebiega:

- linia energetyczna WN 110 KV – obowiązują przepisy rozporządzenia w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku i sposobów sprawdzenia dotrzymania tych poziomów,
- należy zapewnić dojazd dla służb „Energia” – Operator S.A.

§ 9

Szczegółowe zasady i warunki scalania i podziału nieruchomości zawarte są w kartach terenu w § 16.

§ 10

Zasady modernizacji, rozbudowy i budowy systemów komunikacji i infrastruktury technicznej:

- 1) Komunikacja:
  - budowa odcinka ulicy Derdowskiego i drogi dojazdowej,
  - parkingi – w obrębie własnej działki: dla usług – wg. wskaźnika: 1mp/4 zatrudnionych, 3mp/100m² powierzchni sprzedażnej, 2 mp/1 punkt usługowy oraz miejsca dla samochodów dostawczych, dla zabudowy mieszkaniowej – 1.5 mp/1 mieszkanie,
  - realizacja inwestycji wywołującej wzrost natężenia ruchu pojazdów na drogach publicznych wymaga równoległej lub wyprzedzającej budowy i przebudowy układu drogowego w zakresie niezbędnym dla jego prawidłowego funkcjonowania i zniwelowania pogarszających się warunków ruchu wskutek realizacji inwestycji. Szczegółowe warunki budowy i przebudowy układu drogowego winny być zawarte w umowie między zarządcami dróg i inwestorem inwestycji niedrogowej,
  - Budowa lub przebudowa dróg publicznych spowodowana inwestycją niedrogową należy do inwestora tego przedsięwzięcia,

— Wydanie pozwolenia na budowę na terenie 01 i 02 uwarunkowane jest podpisaniem umowy ustalającej szczegółowe warunki budowy lub przebudowy dróg (ul. Derdowskiego i Płk.Dąbka) zawartej pomiędzy zarządcą drogi, a inwestorem inwestycji niedrogowej,

2) Inżynieria:

- a) zaopatrzenie w wodę – z gdyńskiego systemu wodociągowego, tj z istniejącego wodociągu w ulicy Płk. Dąbka i projektowanego wodociągu w ulicy Derdowskiego;
- b) odprowadzenie ścieków – do systemu kanalizacji sanitarnej;
- c) odprowadzenie wód opadowych – wody opadowe z terenu planu będą odprowadzane po oczyszczeniu w piaskownikach i separatorach substancji ropopochodnych do zbiorników retencyjnych otwartych lub podziemnych zlokalizowanych w granicach własnego terenu;
- d) na terenie zabudowy wielorodzinnej wody opadowe z dachów winny być odprowadzane do gruntu poprzez studzienki chłonne, rowy chłonne z drenażem rozsączającym lub małe podziemne zbiorniki retencyjno-infiltracyjne;
- e) na odprowadzenie skanalizowanych wód opadowych do wód lub ziemi wymagane jest uzyskanie pozwolenia wodno – prawnego;
- f) wody opadowe z projektowanych dróg należy odprowadzać projektowaną siecią kanalizacji deszczowej, po oczyszczeniu w piaskownikach i separatorach, do projektowanego zbiornika otwartego z funkcją wsiąkania i parowania;
- g) wody opadowe z terenu zabudowy usługowej 02UC, po oczyszczeniu w piaskowniku i separatorze, należy odprowadzać do zbiornika podziemnego retencyjno-infiltracyjnego zlokalizowanego w granicach własnego terenu;
- h) dopuszcza się odprowadzenie wód opadowych do gdyńskiego systemu kanalizacji deszczowej pod warunkiem zawarcia porozumienia przez obie gminy ustalającego zasady odbioru wód opadowych, eksploatacji sieci, oraz wzajemne zobowiązania finansowe;
- i) zaopatrzenie w ciepło – z nie emisyjnych lub nisko emisyjnych źródeł ciepła, lub do miejskiej sieci ciepłowniczej,
- j) zaopatrzenie w gaz – z istniejącego gazociągu średniego ciśnienia w ulicy Płk.Dąbka poprzez rozbudowywaną sieć gazową. W przypadku kolizji istniejącej sieci z zaplanowaną inwestycją koszty przebudowy ponosi inwestor. W ulicy Derdowskiego projektowany jest gazociąg zasilający śr/c, gaz dla odbiorców wymaga więc reduktorów gazu,
- k) gospodarka odpadami – selekcjonowanie i wywóz na zorganizowane wysypisko odpadów, odpady powstające w trakcie budowy zgodnie z obowiązującymi przepisami,
  - l) telekomunikacja – z sieci telekomunikacyjnej,
  - m) elektroenergetyka – z sieci elektroenergetycznej, wymagana jest budowa stacji transformatorowej 15KV/0.4 KV na terenie 01 MW i 02 UC,
  - n) poprzeczne przejścia sieciami przez jezdnię Płk. Dąbka – należy wykonać bez naruszania konstrukcji jezdni.

§ 11

Nie ustala się sposobów i terminów tymczasowego zagospodarowania, urządzania i użytkowania terenów przeznaczonych na inwestycje na obszarze opracowania planu.

§ 12

Nie ustala się obszarów rehabilitacji zabudowy i infrastruktury technicznej na obszarze opracowania planu.

§ 13

Nie ustala się terenów rekreacyjno – wypoczynkowych na obszarze opracowania planu za wyjątkiem terenów rekreacyjnych i placów zabaw dla dzieci na terenach zabudowy mieszkaniowej.

§ 14

Stawkę procentową na podstawie której ustala się opłatę, o której mowa w art. 36 ust. 4 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustala się – 10%.

§ 15

1. Wyjaśnienie pojęć użytych w „kartach terenów”:

- 1) Intensywność zabudowy – jest to wskaźnik wyrażający stosunek powierzchni całkowitej, mierzonej po zewnętrznym obrysie przegród zewnętrznych, wszystkich kondygnacji nadziemnych budynków znajdujących się na danej działce budowlanej, do powierzchni działki budowlanej; przy czym za kondygnację nadziemną, do obliczeń intensywności zabudowy, należy przyjąć każdą kondygnację lub jej część, której poziom podłogi znajduje się w poziomie lub powyżej poziomu przylegającego, projektowanego lub urządzonego terenu.
- 2) Wysokość zabudowy – podana w karcie terenu służy do określenia dopuszczalnego, zewnętrznego, pionowego gabarytu projektowanych budynków:
  - a) wysokość wyrażona w metrach to pionowy wymiar budynku mierzony do kalenicy, punktu zbiegu połaci dachowych bądź górnej krawędzi ściany zewnętrznej, gzymsu lub attyki, od naturalnej rzędnej terenu znajdującego się poniżej; przy czym za naturalną rzędną terenu przyjmuje się rzędną terenu wynikającą z wartości określonych na mapie sytuacyjno-wysokościowej, na której został sporządzony rysunek niniejszego planu miejscowego, a budynek nie może

przekraczać dopuszczalnej wysokości w żadnym miejscu swojego rzutu;

b) wysokość wyrażona w liczbie kondygnacji to dopuszczalna liczba kondygnacji nadziemnych projektowanych budynków; przy czym przez poddasze użytkowe rozumie się kondygnację w dachu stromym z pomieszczeniami przeznaczonymi na pobyt ludzi.

- 3) Linia zabudowy – określona planem jako linia nieprzekraczalna lub obowiązująca, nie dotyczy wykuszy, werand, balkonów i niezabudowanych schodów, które mogą przekraczać wyznaczoną linię o 1,0 m,
- 4) Powierzchnia biologicznie czynna – to grunt rodzimy pokryty roślinnością oraz woda powierzchniowa na działce budowlanej, a także 50% sumy nawierzchni tarasów i stropodachów, urządzonych jako stałe trawniki lub kwietniki na podłożu zapewniającym ich naturalną vegetację, o powierzchni nie mniejszej niż 10 m²,
- 5) Reklamy wielkogabarytowe – reklamy o powierzchni większej niż 3 m².
- 6) Powierzchnia zabudowana – wyrażana w procentach określa stosunek powierzchni zabudowanej do powierzchni działki budowlanej. Powierzchnia zabudowana obejmuje oprócz budynków mieszkalnych również budynki gospodarcze w tym garaże,
- 7) Stawka procentowa – jednorazowa opłata wnoszona na rzecz gminy, określona w stosunku procentowym do wzrostu wartości nieruchomości w związku z uchwaleniem planu, na zasadach określonych w art. 36 ust. 3 wym. ustawy o zagospodarowaniu przestrzennym,
- 8) Ład przestrzenny – rozumiany jest jako takie ukształtowanie przestrzeni, które tworzy harmonijną całość oraz uwzględnia w uporządkowanych relacjach wszelkie uwarunkowania i wymagania funkcjonalne, społeczno-gospodarcze, środowiskowe, kulturowe, oraz kompozycyjno-estetyczne,

§ 16

1. Karty terenu

KARTA TERENU DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO DZIAŁEK EW.GR. 194/2,195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 ORAZ CZĘŚCI DZIAŁKI 195/18 POŁOŻONYCH W POGÓRZU, GMINA KOSAKOWO

1) NUMER TERENU – 01

2) POWIERZCHNIA w ha 8.49

3) PRZEZNACZENIE TERENU

**MW/U – ZABUDOWA WIELORODZINNA Z DOPUSZCZENIEM USŁUG W STREFIE OZNACZONEJ NA
RYSUNKU PLANU**

4) ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

- a) zagospodarowanie terenu nie może wpłynąć negatywnie na warunki hydrologiczne Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, obowiązuje ochrona wód powierzchniowych i podziemnych poprzez:
  - budowę kanalizacji sanitarnej,
  - zapewnienie należytej ochrony wód przed przedostaniem się zanieczyszczeń z terenów komunikacyjnych,
  - odprowadzane wody opadowe muszą spełniać obowiązujące w tym zakresie normy,
  - wody opadowe przed wprowadzeniem do odbiornika należy podczyścić np. w separatorach i piaskownikach,

- b) na tereny parkingów większych niż 20 miejsc postojowych (lokalizowanych nie jako zatoki postojowe) należy wprowadzić zieleni wysoką (drzewa) i średnią (krzewy) zajmującą powierzchnię nie mniejszą niż 20 % powierzchni przeznaczonej na parking;
- c) ze względów krajobrazowych i bioklimatycznych należy dokonać nasadzeń szpalerów drzew wzdłuż ulic gatunkami rodzimymi, zgodnymi z lokalnym siedliskiem;
- d) pozostałe zasady - wg ustaleń w § 4.

5) ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

- a) teren znajduje się w strefie ochrony archeologicznej – prace ziemne mogące naruszyć lub zniszczyć warstwy kulturowe należy poprzedzić badaniami, których zakres i rodzaj badań archeologicznych ustali po uprzednim zaopiniowaniu przez Muzeum Archeologiczne, Wojewódzki Konserwator Zabytków w drodze decyzji.

6) ZASADY KSZTAŁTOWANIA ZABUDOWY I ZAGOSPODAROWANIA TERENU

- a) nieprzekraczalne linie zabudowy – 8.0 m od linii rozgraniczającej ulicy O3 KD – Z, 6.0 m od ulic wewnętrznych i drogi dojazdowej;
- b) powierzchnia zabudowy – do 0.25 powierzchni terenu;
- c) intensywność zabudowy – do 0.90;
- d) gabaryty budynków:
  - wysokość zabudowy – do 14.0 m,
  - szerokość elewacji frontowej – nie ustala się;
- e) rodzaj dachu - strome;
- f) nachylenie połaci dachu – kąt nachylenia połaci dachu 20° - 40°;
- g) kolorystyka dachów – odcienie brązu, czerwieni, szarości;
- h) powierzchnia biologicznie czynna – minimum 35 % powierzchni terenu;
- i) w budynkach należy stosować uskoki, ryzality, wykusze, zalecane przejścia bramowe;
- j) na terenie osiedla należy zaprojektować:
  - place zabaw dla dzieci i gier dla młodzieży oraz miejsca wypoczynku dla osób starszych wg wskaźnika 5.5 m²/1 mieszkańca;
  - usługi z zakresu wychowania (np. przedszkole, świetlicę);
- k) usługi wbudowane należy lokalizować wzdłuż ulicy Derdowskiego – w strefie oznaczonej na rysunku planu;
- l) wzdłuż południowej i na odcinku wschodniej granicy terenu osiedla należy zaprojektować pas zieleni średniej (krzewy) i wysokiej, stanowiącej wizualną przegrodę od zaplecza obiektów handlowych;
- m) nie dopuszcza się budowy stacji bazowych telefonii komórkowej;
- n) w zagospodarowaniu terenu osiedla należy kierować się zasadą kompozycji przestrzennej z wykształceniem osi kompozycyjnej, placu jako miejsca identyfikacji w przestrzeni, pierzei ulicy i kameralnych wnętrz jako przestrzeni przydomowej;
- o) pozostałe zasady - wg ustaleń w § 3.

7) WARUNKI SCALANIA I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI

- a) minimalna powierzchnia działki – projekt podziału terenu należy poprzedzić projektem zagospodarowania całego terenu przy założeniu minimum 30 m²/1 mieszkanie, zakaz podziału po obrysie rzutu budynków;
- b) szerokość frontu działki – nie ustala się.

8) TERENY I OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

- a) nie dotyczy.

9) ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ

- a) drogi – dojazd - z ulicy Derdowskiego, dróg wewnętrznych i drogi dojazdowej,
- b) rejon włączenia ulicy wewnętrznej do ulicy Derdowskiego oznaczono strzałką na rysunku planu;
- c) zaleca się zaprojektowanie ulicy wewnętrznej zgodnie z przebiegiem oznaczonym linią przerywaną na rysunku planu;
- d) wymagania parkingowe – na własnym terenie wg ustaleń w § 10 p.1;
- e) pozostałe elementy obsługi infrastrukturą techniczną – wg ustaleń w § 10 p.2.

10) STAWKA PROCENTOWA

10 %.

11) INNE ZAPISY

- a) przed przystąpieniem do projektowania należy wykonać badania geotechniczne gruntu i sposób posadowienia budynku dostosować do warunków gruntowych.

**KARTA TERENU DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DZIAŁEK EW.GR. 194/2,195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 ORAZ CZĘŚCI DZIAŁKI 195/18 POŁOŻONYCH
W POGÓRZU, GMINA KOSAKOWO**

- 1) **NUMER TERENU – 03**
- 2) **POWIERZCHNIA w ha 0.44**
- 3) **ULICA LUB DROGA WRAZ Z OKREŚLENIEM KLASYFIKUJĄCYM FUNKCJONALNO-TECHNICZNYM
KD - Z** - rezerwa pod poszerzenie ulicy zbiorczej Derdowskiego.
- 4) **SZEROKOŚĆ W LINIACH ROZGRANICZAJĄCYCH**
  - a) szerokość poszerzenia – ok.12.0m - jak na rysunku planu.
- 5) **PARKINGI** - nie ustala się.
- 6) **ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO**
  - a) zagospodarowanie terenu nie może wpłynąć negatywnie na warunki hydrologiczne Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, obowiązuje ochrona wód powierzchniowych i podziemnych;
  - b) pozostałe zasady wg ustaleń w § 4.
- 7) **ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ** - nie dotyczy.
- 8) **ZASADY ZAGOSPODAROWANIA TERENU**
  - a) chodnik od strony osiedla min.2.0m
  - b) jezdnia – 6.0 m.
- 9) **TERENY I OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH**
  - ustalenia - wg § 8.
- 10) **ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ**
  - a) odprowadzenie wód deszczowych – ustalenia wg § 10 p. 2;
  - b) obowiązują przepisy dotyczące projektowania dróg publicznych
- 11) **STAWKA PROCENTOWA** - nie dotyczy.
- 12) **INNE ZAPISY** - nie dotyczy.

**KARTA TERENU DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DZIAŁEK EW.GR. 194/2,195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 ORAZ CZĘŚCI DZIAŁKI 195/18 POŁOŻONYCH
W POGÓRZU, GMINA KOSAKOWO**

- 1) **NUMER TERENU – 04**
- 2) **POWIERZCHNIA w ha 0.15**
- 3) **ULICA LUB DROGA WRAZ Z OKREŚLENIEM KLASYFIKUJĄCYM FUNKCJONALNO-TECHNICZNYM
KD - Z** - rezerwa pod poszerzenie ulicy zbiorczej Płk.Dąbka.
- 4) **SZEROKOŚĆ W LINIACH ROZGRANICZAJĄCYCH**
  - a) szerokość rezerwy (podcięcia działki) – 10.0 m.
- 5) **PARKINGI** - nie ustala się.
- 6) **ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO**
  - a) zagospodarowanie terenu nie może wpłynąć negatywnie na warunki hydrologiczne Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, obowiązuje ochrona wód powierzchniowych i podziemnych;
  - b) pozostałe ustalenia wg § 4.
- 7) **ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ** – nie dotyczy.
- 8) **ZASADY ZAGOSPODAROWANIA TERENU**
  - a) w zagospodarowaniu należy uwzględnić:
    - pas wyłączenia,
    - chodnik - min.2.0m
    - ścieżkę rowerową,
    - w przypadku gdyby istniejący gazociąg znalazł się w pasie wyłączenia tj.w jezdni należy go przełożyć w pas chodnika, w porozumieniu z gestorem sieci gazowej.
- 9) **TERENY I OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH**
  - ustalenia - wg § 8.
- 10) **ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ**
  - a) odprowadzenie wód deszczowych – ustalenia wg § 10 p. 2;
  - b) obowiązują przepisy dotyczące projektowania dróg publicznych
- 11) **STAWKA PROCENTOWA** - nie dotyczy.
- 12) **INNE ZAPISY** - nie dotyczy.

**KARTA TERENU DO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO
DZIAŁEK EW.GR. 194/2,195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 ORAZ CZĘŚCI DZIAŁKI 195/18 POŁOŻONYCH
W POGÓRZU, GMINA KOSAKOWO**

- 1) **NUMER TERENU – 05**
- 2) **POWIERZCHNIA w ha 0.37**
- 3) **ULICA LUB DROGA WRAZ Z OKREŚLENIEM KLASYFIKUJĄCYM FUNKCJONALNO-TECHNICZNYM**
KD - D - ulica dojazdowa publiczna.
- 4) **SZEROKOŚĆ W LINIACH ROZGRANICZAJĄCYCH**
– 12.0 m.
- 5) **PARKINGI** - nie ustala się.
- 6) **ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO**
  - a) zagospodarowanie terenu nie może wpłynąć negatywnie na warunki hydrologiczne Głównego Zbiornika Wód Podziemnych, obowiązuje ochrona wód powierzchniowych i podziemnych;
  - b) pozostałe ustalenia wg § 4.
- ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ** – nie dotyczy.
- 8) **ZASADY ZAGOSPODAROWANIA TERENU**
  - a) w zagospodarowaniu terenu ulicy należy uwzględnić:
    - jezdnię szer. 6,0 m
    - chodnik,
    - ścieżkę rowerową,
    - zieleni.
- 9) **TERENY I OBIEKTY PODLEGAJĄCE OCHRONIE NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH**
– nie dotyczy.
- 10) **ZASADY OBSŁUGI INFRASTRUKTURĄ TECHNICZNĄ**
  - a) odprowadzenie wód deszczowych – ustalenia wg § 10 p. 2;
  - b) ulicę projektować zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi projektowania dróg publicznych.
- 11) **STAWKA PROCENTOWA** - nie dotyczy.
- 12) **INNE ZAPISY** - nie dotyczy

§ 17

Zobowiązuje się Wójta Gminy do:

- 1) niezwłocznego przekazania niniejszej uchwały Pomorskiemu Urzędowi Wojewódzkiemu w Gdańsku w celu ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego,
- 2) umieszczenia odpisu niniejszej uchwały na okres 14 dni na tablicy ogłoszeń Urzędu Gminy Kosakowo,
- 3) umieszczenia niniejszej uchwały na stronach internetowych Gminy Kosakowo.

§ 18

Uchwała wchodzi w życie z upływem 30 dni od ogłoszenia jej w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego, za wyjątkiem § 17 który wchodzi w życie z dniem podjęcia uchwały.

Przewodniczący
Rady Gminy Kosakowo
Adam Miklaszewicz

Załącznik nr 2
do uchwały nr XXI/50/2008
Rady Gminy Kosakowo
z dnia 29 maja 2008 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr ew. 194/2, 195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 oraz części działki 195/18 w Pogórze, przy ulicy Płk. Dąbka, w gminie Kosakowo.

Rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag złożonych do projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2003 r., Nr 80, poz. 717) Rada Gminy Kosakowo rozstrzyga, co następuje:

Do wyłożonego do publicznego wglądu w dniach od 17.04.2008 r. do 08.05.2008 r. projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr ew. 194/2, 195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 oraz części działki 195/18

w Pogórze, przy ulicy Płk. Dąbka gmina Kosakowo nie wniesiono uwag.

Załącznik nr 3
do uchwały nr XXI/50/2008
Rady Gminy Kosakowo
z dnia 29 maja 2008 r.

w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego działek nr ew. 194/2, 195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 oraz części działki 195/18 w Pogórze, przy ulicy Płk. Dąbka, w gminie Kosakowo.

Rozstrzygnięcia o sposobie realizacji, zapisanych w planie inwestycji infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy oraz zasadach ich finansowania

Na podstawie art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o zagospodarowaniu i planowaniu przestrzennym (Dz. U. nr 80 z 2003 r. poz. 717 z późn. zm.), art. 7 ust. 1 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 23001 r. nr 142, poz. 1591 wraz z późn. zm. i art. 111 ust. 2 pkt 1 ustawy z 26 listopada 1998 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2003 r., nr 15, poz. 148, nr 45, poz. 131 i nr 65, poz. 594) Rada Gminy Kosakowo rozstrzyga co następuje:

Na obszarze objętym miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego działek nr ew. 194/2, 195/15, 195/16, 195/17, 196/5, 196/6 oraz części działki 195/18 w Pogórze, przy ulicy Płk. Dąbka, w gminie Kosakowo przewiduje się inwestycje z zakresu infrastruktury technicznej, które należą do zadań własnych gminy:

1. komunikacja i inżynieria:
  - a) budowa sieci wodociągowej 160 PE,
  - b) budowa kanalizacji sanitarnej,Wyżej wymienione odcinki stanowią jedynie fragmenty układu komunikacyjnego i inżynierskiego Pogorza.
2. Inwestycje wymienione w p. 1 są zadaniem własnym gminy ale będą realizowane na zasadach współfinansowania przez inwestorów prywatnych w ramach lokalnych inicjatyw inwestycyjnych. Zasady współfinansowania ustali Urząd Gminy.
3. Nie określa się harmonogramu realizacji wymienionych inwestycji.

1736

UCHWAŁA Nr XV/133/08
Rady Gminy Pszczółki
z dnia 24 kwietnia 2008 r.

w sprawie absolutorium dla Wójta Gminy Pszczółki za 2007 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 i art. 18a ust. 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm. oraz art. 199 ust. 3 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2005 r. Nr 249, poz. 2104 ze zm.) Rada Gminy Pszczółki uchwala, co następuje:

§ 1

Po rozpatrzeniu i przyjęciu Sprawozdania z wykonania budżetu Gminy Pszczółki za 2007 rok i po przyjęciu opinii Komisji Rewizyjnej Rady Gminy Pszczółki oraz jej wniosku w sprawie udzielenia absolutorium Wójtowi Gminy Pszczółki za 2007 rok i po przeprowadzonym głosowaniu z wynikiem:

15 głosów – „za”
0 głosów – „przeciw”
0 głosów – „wstrzymujących się”

udziela
absolutorium
dla Wójta Gminy Pszczółki
z wykonania budżetu gminy Pszczółki za 2007 rok.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu na tablicach gminnych.

Przewodniczący Rady
Jolanta Przyłucka

1737

UCHWAŁA Nr XIII/121/2008
Rady Gminy Studzienice
z dnia 3 kwietnia 2008 r.

w sprawie rozpatrzenia sprawozdania z wykonania budżetu za rok 2007.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, zmiany: Dz. U. z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806, z 2003 r. Nr 80 poz. 717, Nr 162, poz. 1568, z 2004 r. Nr 102, poz. 1055, Nr 116, poz. 1203, Nr 167, poz. 1759, z 2005 r. Nr 172 poz. 1441, Nr 175, poz. 1457, z 2006 r. Nr 17 poz. 128, Nr 181 poz. 1337 z 2007 r. Dz. U. Nr 48 poz. 327, Nr 138 poz. 974, Nr 173 poz. 1218) po wysłuchaniu opinii Komisji Rewizyjnej uchwała się, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się sprawozdanie Wójta Gminy z wykonania budżetu i planu finansowego zadań zleconych za rok 2007, zamykające się kwotami:

1. dochody plan 8.955.291,00 zł., wykonanie 8.822.113,18 zł.
w tym:

dotacje na zadania zlecone plan 1.457.228,00 zł. wykonanie 1.422.347,55 zł.

2. wydatki plan 9.338.297,00 zł., wykonanie 8.658.661,57 zł.
w tym:
wydatki na zadania zlecone plan 1.457.228,00 zł.,
wykonanie 1.422.347,55 zł.
3. Budżet zamyka się kwotą dodatnią w wysokości 163.451,61 zł.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia i podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
Aleksander Siluta

1738

UCHWAŁA Nr XIII/127/2008
Rady Gminy Studzienice
z dnia 3 kwietnia 2008 r.

w sprawie określenia zasad sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 9 litera „a” ustawy z dnia 08.03.1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591) zm; Dz. U. z 2002 Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271, Nr 214, poz. 1806 z 2003 r. Nr 80, poz. 717, Nr 162, poz. 1568 z 2002 Nr 153 poz. 1271, Nr 2004, poz. 1055, Nr 116 poz. 1203, Nr 167 poz. 1759, z 2005 r. Nr 175 poz. 1457, z 2006 r. Nr 181 poz. 1337, z 2007 r. Nr 48 poz. 327, z 2007 r. Nr 138 poz. 974 oraz art. 13, art. 31, art. 34 ust. 6 i art. 37 ust. 2 pkt 1, art. 67 ust. 1 a i 3, art. 68 ust. 1 pkt 7 i ust. 2 oraz art. 70 ust. 2 i 4 ustawy z dnia 21.08.1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2004 r. Nr 261 poz. 2603,) zm; Dz. U z 2005 Nr 130 poz. 1087, Nr 169 poz. 1420, Nr 175 poz. 1459, Nr 64 poz. 456, Nr 104 poz. 708, Nr 220 poz. 1601, Nr 220 poz. 1600, Nr 69 z 2007 r. poz. 468) oraz art. 13 pkt 2 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłoszeniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (tj. Dz. U. z 2007 r. Nr 68 poz. 449) Rada Gminy Studzienice uchwała, co następuje:

Zasady ogólne

§ 1

1. Uchwała określa zasady:
  - a) sprzedaży lokali mieszkalnych położonych w budynkach stanowiących własność gminy,
  - b) sposobu postępowania do dnia zawarcia z nabywającym umowy w formie aktu notarialnego.

Zasady sprzedaży lokali mieszkalnych

§ 2

1. Sprzedaż lokali niezasiedlonych odbywa się w formie przetargu.
2. Sprzedaż lokali zamieszkałych może nastąpić na rzecz najemcy z zachowaniem prawa pierwszeństwa nabycia.

3. Za najemcę uważa się osobę legitymującą się ważną umową najmu, zawartą z zarządcą budynku.
4. Ciężar dowodu uprawnień do nabycia lokalu spoczywa na nabywcy.

§ 3

Podstawę ustalenia ceny lokalu stanowi operat szacunkowy wykonany przez rzeczoznawcę majątkowego.

§ 4

1. Wprowadza się następujące formy płatności dla sprzedaży bezprzetargowej:
  - a) jeżeli cała kwota zostanie uiszczona do dnia zawarcia aktu notarialnego, cena ulega obniżeniu o 25%.
  - b) przy rozłożeniu płatności na 5 lat z uwzględnieniem oprocentowania przy zastosowaniu stopy procentowej równej 1/4 aktualizowanej na dzień płatności raty stopy redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski od kwoty pozostałej do spłaty.
  - c) przy rozłożeniu płatności na 10 lat z uwzględnieniem oprocentowania przy zastosowaniu stopy procentowej równej 1/2 aktualizowanej na dzień płatności raty stopy redyskonta weksli stosowanej przez Narodowy Bank Polski od kwoty pozostałej do spłaty.
2. Przy spłacie ratalnej określonej w ust. 1 pkt b i c, nabywca zobowiązany jest do zapłaty 10% ceny lokalu (nie mniej jednak niż 1000 zł.), do dnia zawarcia umowy w formie aktu notarialnego.
3. Niespłacone części ceny lokalu podlegają zabezpieczeniu hipotecznemu obciążając nabyty lokal.

§ 5

Nieterminowa spłata rat skutkuje naliczeniem odsetek ustawowych.

§ 6

1. Zawiadomienie złożone osobie, której przysługuje pierwszeństwo nabycia lokalu mieszkalnego jest podstawą do ubiegania się o nabycie lokalu mieszkalnego.
2. Oświadczenie złożone przez osobę korzystającą z pierwszeństwa nabycia lokalu mieszkalnego jest podstawą do sporządzenia protokołu rokowań jako dokumentu poprzedzającego umowę sprzedaży. Ustala się 21-dniowy termin złożenia oświadczenia przez najemcę, liczony od daty otrzymania zawiadomienia.
3. Wzór wniosku stanowi załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.
4. Ustalony nabywca zobowiązany jest przystąpić do umowy sprzedaży w terminie jednego miesiąca od dnia podpisania protokołu rokowań pod rygorem odstąpienia Gminy od zawarcia umowy sprzedaży.

§ 7

Koszty związane z zawarciem aktu notarialnego ponosi nabywca lokalu w 1/2 części. Koszty związane z ustanowieniem hipoteki oraz opłaty sądowej obciążają nabywcę.

§ 8

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Studzienice

§ 9

Traci moc uchwała Rady Gminy w Studzienicach w sprawie określenia zasad sprzedaży lokali mieszkalnych stanowiących własność gminy z dnia 27 maja 2004 r. Nr XVI/106/2004 ogłoszona w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego (Dz. Urzędowy Nr 111 z 13. IX.2004 r. poz. 1597).

§ 10

Uchwała wchodzi w życie po 14 dniach od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący
Rady Gminy
Aleksander Siłuta

Załącznik nr 1
do Uchwały Nr XIII/127/2008
Rady Gminy
z dnia 3 kwietnia 2008 r.

....., dnia .....

Imię i nazwisko .....

Adres .....

PESEL .....

Telefon .....

**Urząd Gminy
w Studzienicach**

WNIOSEK O NABYCIE LOKALU

Zwracam się z prośbą o sprzedaż lokalu mieszkalnego nr ..... położonego w ..... przy ul. .... nr ....., składającego się z ..... izb o powierzchni użytkowej .....m², znajdującego się na parterze/piętrze budynku, którego jestem najemcą. Należność za nabywaną nieruchomość /lokal i grunt/ ureguluję jednorazowo/w ..... ratach.

.....
(podpis wnioskodawcy)

OŚWIADCZENIE

Jako wnioskodawca oświadczam, że w przypadku rezygnacji z nabycia lokalu pokryję wszelkie poniesione koszty przygotowania nieruchomości do zbycia.

Stwierdzam własnoręczność podpisu :

.....
(podpis wnioskodawcy)

.....
(podpis pracownika urzędu)

1739

UCHWAŁA Nr XIII/109/08
Rady Gminy Sztutowo
z dnia 28 marca 2008 r.

w sprawie uchwalenia „Gminnego programu usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sztutowo”.

Na podstawie art. 14 ust. 6 oraz art. 15 ust. 7 i 7a ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j.: Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251 z późn. zm.) w związku z art. 18 ust. 1 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony Środowiska (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 z późn. zm.) oraz art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm) Rada Gminy Sztutowo, uchwala, co następuje:

§ 1

Uchwala się „Gminny program usuwania wyrobów zawierających azbest dla Gminy Sztutowo” w brzmieniu określonym w załączniku stanowiącym integralną część niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sztutowo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Bogdan Pniewski

Załącznik

**PROGRAM USUWANIA WYROBÓW
ZAWIERAJĄCYCH AZBEST DLA GMINY SZTUTOWO**

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP
  - 1.1. WPROWADZENIE
  - 1.2. OGÓLNA CHARAKTERYSTYKA GMINY SZTUTOWO
  - 1.3. CEL I ZADANIA „PROGRAMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY SZTUTOWO”
  - 1.4. KONCEPCJA ZARZĄDZANIA „PROGRAMEM USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY SZTUTOWO”
  - 1.5. OPIS ZAWARTOŚCI DOKUMENTU „PROGRAMU..”
2. CHARAKTERYSTYKA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I ODDZIAŁYWANIE AZBESTU NA ZDROWIE CZŁOWIEKA
  - 2.1. WYSTĘPOWANIE I ZASTOSOWANIE AZBESTU
  - 2.2. WPŁYW AZBESTU NA ORGANIZM LUDZKI
  - 2.3. INFORMOWANIE O RYZYKU ZWIĄZANYM Z NARAŻENIEM NA AZBEST WYSTĘPUJĄCY W ŚRODOWISKU
  - 2.4. OGRANICZENIE NEGATYWNYCH SKUTKÓW ODDZIAŁYWANIA AZBESTU
3. STAN PRAWNY W ZAKRESIE UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW I ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

- 3.1. REGULACJE USTAWOWE
- 3.2. AKTY WYKONAWCZE
- 3.3. ZASADY POSTĘPOWANIA Z WYROBAMI ZAWIERAJĄCYMI AZBEST W ASPEKTCIE OBOWIĄZUJĄCEGO PRAWA
- 3.4. OBOWIĄZKI WŁAŚCICIELI I ZARZĄDZAJĄCYCH OBIEKTAMI, INSTALACJAMI
4. ZADANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO
  - 4.1. „PROGRAM USUWANIA AZBESTU I WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
  - 4.2. PLAN GOSPODARKI ODPADAMI DLA WOJEWÓDZTWA POMORSKIEGO
  - 4.3. PLAN GOSPODARKI ODPADAMI GMINY SZTUTOWO NA LATA 2004 – 2015
5. HARMONOGRAM REALIZACJI „PROGRAMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY SZTUTOWO”
6. OSZACOWANIE KOSZTÓW USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY SZTUTOWO
7. MOŻLIWOŚCI POZYSKANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z USUWANIEM AZBESTU Z TERENU GMINY SZTUTOWO ORAZ SKŁADOWANIEM ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST
8. PODSUMOWANIE
9. LITERATURA
10. ZAŁĄCZNIKI

Załącznik nr 1 – Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.

Załącznik nr 2 – Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania.

Załącznik nr 3 – Informacja o wyrobach zawierających azbest, wykorzystywanie zostało zakończone.

Załącznik nr 4 – Wzór oznakowania dla miejsc zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest.

Załącznik nr 5 – Wzór „Karty Ewidencji Odpadu”.

Załącznik nr 6 – Wzór „Karty Przekazania Odpadu”.

Załącznik nr 7 – Zgłoszenie przystąpienia do prac polegających na zabezpieczeniu/usunięciu* wyrobów zawierających azbest.

Załącznik nr 8 – Nazwy wyrobów azbestowych i kody odpowiadających im odpadów wraz z przelicznikami.

1. WSTĘP

1.1. Wprowadzenie

Niniejszy „Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo” opracowano dla potrzeb Gminy. Celem Programu jest wybór i wskazanie optymalnej drogi postępowania w zakresie gospodarki odpadem niebezpiecznym, jakim jest azbest, występujący na terenie Gminy Sztutowo. Przedstawione cele i działania są zgodne z obowiązującym ustawodawstwem oraz kierunkami działań i celami określonymi w programach różnych szczebli (krajowym, wojewódzkim). W niniejszym Programie, w oparciu o wyniki analiz stanu

istniejącego i prognozowanych zmian, opracowano program działań i wytyczono cele oraz zadania strategiczne (z podaniem harmonogramów realizacji i określeniem kosztów eksploatacyjnych systemu oraz kosztów inwestycyjnych zadań). Realizacja tych działań, umożliwi spełnienie obowiązujących i przewidywanych wymogów prawnych, uporządkowanie i scentralizowanie gospodarki odpadem niebezpiecznym jakim jest azbest, oraz poprawę jakości środowiska na terenie gminy.

Azbest znany jest od kilku tysięcy lat. Szerokie jego zastosowanie w stosunkowo dużych ilościach nastąpiło w okresie ostatnich 100 lat. Z uwagi na swoje niewątpliwe zalety, jak odporność na wysokie temperatury, na działanie mrozu, na działanie kwasów, elastyczność, dobre właściwości mechaniczne i małe przewodnictwo cieplne wykorzystywany był chętnie jako cenny surowiec również w Polsce. Azbest stosowany był w produkcji około 3000 wyrobów przemysłowych, lecz przede wszystkim (co najmniej około 85%) do produkcji wyrobów budowlanych, szczególnie płyt dachowych i elewacyjnych, a także, w mniejszych ilościach do produkcji rur, rozmaitych kształtek do kanałów wentylacyjnych, instalacyjnych i innych. Produkcja płyt azbestowo-cementowych na ziemiach polskich rozpoczęła się w 1907 r. i trwała do roku 1998 r. W wyniku szerokiego zastosowania praktycznego materiały zawierające azbest należą do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla zdrowia ludzi i z tego powodu powinny podlegać sukcesywnej eliminacji. Odpady zawierające azbest należą do odpadów niebezpiecznych a gospodarka nimi wymaga prawidłowego podejścia oraz szczególnej kontroli. Szczególne zasady postępowania z odpadami zawierającymi azbest reguluje szereg przepisów m.in. ustawa o zakazie stosowania azbestu, ustawa prawo ochrony środowiska, ustawa o odpadach oraz związane z nimi rozporządzenia wykonawcze. Ostatnia nowelizacja ustawy o zakazie stosowania azbestu z 22 grudnia 2004 r. praktycznie zamknęła okres stosowania wyrobów zawierających azbest w Polsce. Do rozwiązania pozostaje natomiast – bardzo ważny ze względu na zdrowie ludzi i stan środowiska – problem sukcesywnego usuwania zużytych wyrobów zawierających azbest. Groźne dla zdrowia są włókna respirabilne, wystarczająco drobne by przeniknąć głęboko do płuc. Włókna powstają na skutek działania mechanicznego (np. gdy płyty azbestowe są łamane lub poddane jakiegokolwiek obróbce mechanicznej lub ścieraniu).

Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 r. przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Program ten obejmuje okres 30-letni, tj. lata 2003 – 2032.

Realizacja zadań przewidzianych w tym „Programie..” wymaga zaangażowania administracji publicznej i różnych instytucji działających na trzech poziomach:

- centralnym: Rada Ministrów, minister właściwy do spraw gospodarki, Główny Koordynator „Programu..” (w strukturze ministerstwa)
- wojewódzkim: wojewoda, samorząd województwa,
- lokalnym: samorząd powiatowy (miasta na prawach powiatu), samorząd gminny.

W celu realizacji zadań przewidzianych w „Programie usu-

wania azbestu..:”, niezbędnym jest zaangażowanie administracji publicznej wszystkich stopni oraz różnych instytucji na szczeblu krajowym, wojewódzkim i lokalnym. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” zakłada, iż na poziomie lokalnym w realizację zadań Programu zaangażowane powinny być zarówno samorząd powiatowy jak i gminy. Do kompetencji samorządów winno należeć: nadzorowanie realizacji Programu i wykorzystania przyznaných środków finansowych, prowadzenie lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, np. w stosunku do uboższych właścicieli obiektów – częściowe lub całkowite zwalnianie z opłat; inicjowanie i organizowanie innych form pomocy dla mieszkańców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Gmina Sztutowo, wychodząc naprzeciw rozwiązaniu problemu likwidacji azbestu, wykonało inwentaryzację wyrobów zawierających azbest zlokalizowanych w budowlanych a także przystąpiło do opracowania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo”.

1.2. Ogólna charakterystyka Gminy Sztutowo

Nadmorska Gmina Sztutowo położona jest we wschodniej części województwa pomorskiego. W całości znajduje się na terenie Parku Krajobrazowego „Mierzeja Wiślana” oraz w jego otulinie, stanowiącej północny skraj Żuław Wiślanych. Granicę Gminy w dużej części wytyczyła sama natura. Od północy stanowi ją Bałtyk, od wschodu Zalew Wiślany, od południa rzeka Szkarpowa (Wisła Elbląska) a od południowego zachodu rzeka Wisła Królewiecka. Teren Gminy został ukształtowany przez naniesione prądy morskie i Wisłę piasku i mułu, tworząc obecny kształt Mierzei Wiślanej i Żuław. Obszar Gminy obejmuje 10 749 ha z czego prawie 2/3 zajmują wody i lasy. W Gminie zamieszkuje 3720 osób.

Gmina Sztutowo wyróżnia się bogatymi walorami przyrodniczo krajobrazowymi oraz bioklimatycznymi, korzystnymi dla rozwoju turystyki uzdrowiskowej w części mierzejowej Gminy.

W Sztutowie i Kątach Rybackich znajdują się czyste i szerokie plaże morskie, las nadmorski z przewagą sosnowego drzewostanu, obfitość wód, malownicze przystanie rybackie w Kątach Rybackich a także największy rezerwat Kormoranów w Polsce.

W Gminie istnieje rozległa i zróżnicowana w cenie i w standardzie baza noclegowa. Dla odwiedzających Gminę turystów oferowane są różne formy wypoczynku i rekreacji.

W Sztutowie na terenie byłego obozu koncentracyjnego Stutthof znajduje się międzynarodowe miejsce pamięci ofiar hitleryzmu – Państwowe Muzeum Stutthof w Sztutowie.

W skład gminy wchodzi 7 sołectw: Grochowo Trzecie, Groszkowo, Kąty Rybackie, Kobyla Kępa, Łaszka, Płonina, Sztutowo

Siedzibą gminy to Sztutowo.

1.3. Cel i zadania „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo”

Nadrzędnym długoterminowym celem „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo” jest:

Wyeliminowanie negatywnych skutków zdrowotnych u mieszkańców Gminy Sztutowo powodowanych azbestem oraz likwidacja negatywnego oddziaływania azbestu na środowisko

Cel ten pozostaje w ścisłej relacji z celami zdefiniowanymi w krajowym „Programie...”. Osiągnięcie tego celu będzie możliwe w perspektywie długoterminowej (okres ok. 28 lat) poprzez usunięcie z terenu gminy stosowanych od wielu lat wyrobów zawierających azbest.

Ogólnym zadaniem programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. Zatem w programie ujęto zagadnienia:

1. Edukowania poprzez informowanie społeczeństwa Gminy Sztutowo w zakresie szkodliwości azbestu, obowiązków dotyczących postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz o sposobach bezpiecznego ich usuwania i unieszkodliwiania.
2. Współpracy z lokalnymi mediami oraz organizacjami społecznymi.
3. Utworzenia centrum danych o lokalizacji istniejących wyrobów zawierających azbest.
4. Ustalenia ośrodków dyspozycyjno-kontrolnego do nadzoru realizacji programu na terenie powiatu oraz dla podejmowania, lub koordynacji decyzji strategicznych i finansowych oraz kontaktów z zainteresowanymi osobami prawnymi i fizycznymi. Koordynacja działań gminy.
5. Monitoringu zmian stanu zaewidencjonowanego azbestu, poprzez współpracę z odpowiednimi jednostkami w zakresie przeprowadzenia monitoringu zagrożonych rejonów (obiektów) i ustalenia stopnia emisji pyłu i włókien azbestu.
6. Podejmowania w miarę potrzeby odpowiednich działań administracyjnych w stosunku do właścicieli lub zarządców obiektów szczególnie zagrożonych.

7. Współpracy z wojewodą, samorządem województwa oraz samorządem gminnym, w zakresie zadań wynikających z „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 14 maja 2002 r.

8. Pozyskania środków na realizację likwidacji wyrobów zawierających azbest.

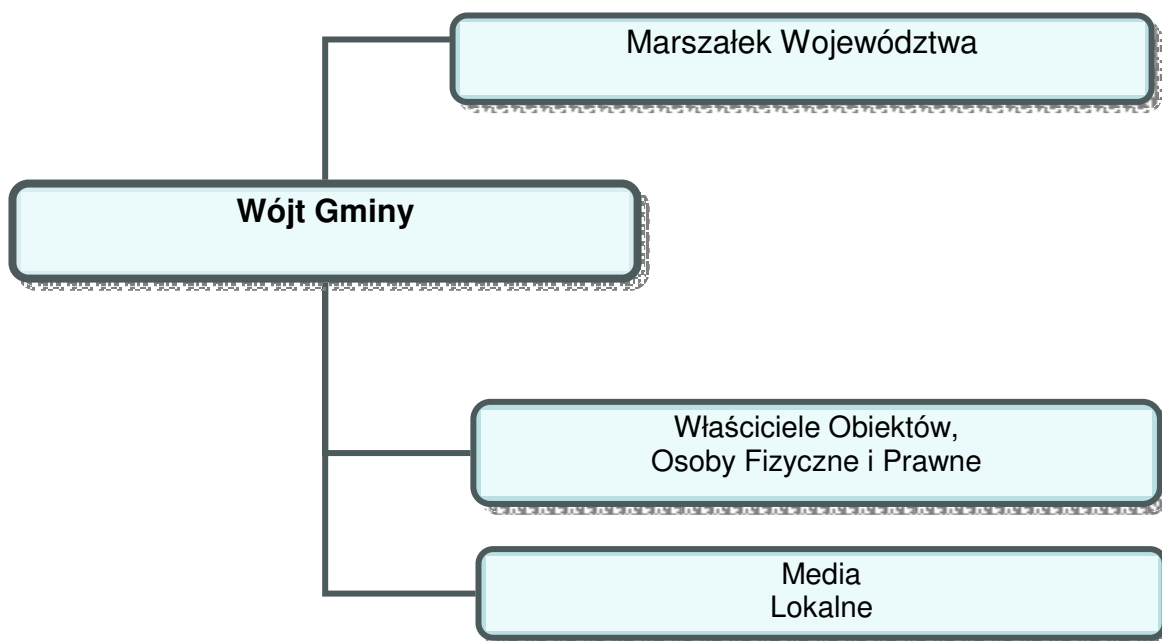
9. Współpracy z przedsiębiorstwami zajmującymi się usuwaniem wyrobów zawierających azbest, prowadzenia lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, szczególnie w stosunku do uboższych właścicieli obiektów.

10. Opracowania i wydawania odpowiednich zaleceń i wytycznych dla gmin, administracji osiedli mieszkaniowych i obiektów komunalnych dotyczących sposobów bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

11. Nadzorowania wykorzystania pozyskanych środków finansowych.

1.4. Koncepcja zarządzania „Programem usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo”

Interdyscyplinarność „Programu...” powoduje konieczność koordynacji wszystkich jednostek i instytucji przedmiotowo odpowiedzialnych za realizację poszczególnych zadań lub pośrednio biorących udział w ich realizacji. Dlatego też zadania przewidziane w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo” będą realizowane na płaszczyznach, przedstawionych na poniższym schemacie:

Rys. 1 Schemat zarządzania "Programem usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo" na poziomie lokalnym.

Ogólnym zadaniem programu jest określenie warunków sukcesywnego usuwania wyrobów zawierających azbest. Zatem w programie ujęto:

- ilości wyrobów oraz ich rozmieszczenie na terenie województwa w układzie powiatów
- wskazanie najbardziej newralgicznych miejsc ze względu na największą ilość występujących wyrobów zawierających azbest oraz największe zagrożenie zdrowia człowieka
- przewidywaną ilość odpadów zawierających azbest koniecznych do składowania w latach: 2006-2012, 2013 – 2022 i 2023 – 2032 oraz ilość i wielkość potrzebnych do tego celu składowisk
- propozycje działań organizacyjnych i inwestycyjnych zmierzających do osiągnięcia celów Programu wraz z harmonogramem ich wdrażania
- koszty wdrażania Programu i organizację zarządzania Programem.

Szczegółowe wytyczne dotyczące działań zostały zawarte w „Programie” i w odpowiednich ustawach oraz aktach wykonawczych do tych ustaw, które nałożyły na gminy, powiaty i województwa szereg obowiązków.

- Wśród nich priorytetowym i wspólnym dla wszystkich jednostek jest obowiązek inwentaryzacji azbestu i wyrobów zawierających azbest.
- Inwentaryzacja jest pierwszym i podstawowym krokiem, który leży u podstaw wszystkich innych działań.
- Należy zdać sobie sprawę ze skali problemu i rozpocząć działania jak najszybciej.

Inwentaryzacja umożliwia, bowiem:

- określenie ilości wyrobów zawierających azbest w mieście
- zaplanowanie działań i umieszczenie ich w planie gospodarki odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest, do których stworzenia i realizacji zobligowane są ustawowo jednostki samorządu terytorialnego,
- monitorowanie realizacji planu zgodnie z trzema stopniami pilności usunięcia azbestu, a w konsekwencji doprowadzenia do usunięcia azbestu z terenu gminy.

Zadania samorządu

- Informowanie mieszkańców o skutkach narażenia na azbest i obowiązek sukcesywnego usuwania go przez właścicieli nieruchomości
- Gmina w pierwszej kolejności powinna skupić się na działaniach edukacyjno – informacyjnych skierowanych do mieszkańców. Działania te powinny mieć na celu skłonienie właścicieli nieruchomości do wypełnienia nałożonego na nich ustawowo obowiązku usunięcia wyrobów zawierających azbest.

1.5. Opis zawartości dokumentu „Programu...”

Zgodnie z wytycznymi dotyczącymi przygotowania programu w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest, niniejszy dokument zawiera:

Rozdział 1

Wstęp.

W rozdziale ujęto informacje ogólne nt. obowiązków przypisanych wójtowi wynikających z realizacji krajowego „Programu.”, charakterystykę miasta, nadrzędny długoterminowy cel i zadania programu oraz koncepcję zarządzania programem.

Rozdział 2 Charakterystyka wyrobów zawierających azbest i oddziaływanie azbestu na zdrowie człowieka.

W tym rozdziale przedstawiono charakterystykę azbestu i jego zastosowanie, sposoby bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest i metody ich usuwania, oddziaływanie azbestu na zdrowie ludzi oraz zasady informowania o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku.

Rozdział 3

Stan prawny w zakresie użytkowania i usuwania wyrobów i odpadów zawierających azbest.

W rozdziale tym przedstawiono wybrane akty prawne dotyczące użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest oraz procedury postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest.

Rozdział 4

Zadania jednostek samorządu terytorialnego w zakresie usuwania azbestu.

W rozdziale przedstawiono koncepcję zarządzania Programem oraz zadania w zakresie zarządzania Programem na poszczególnych poziomach.

Rozdział 5

Gospodarowanie wyrobami i odpadami zawierającymi azbest w Gminie Sztutowo.

W rozdziale przedstawiono ilość wyrobów zawierających azbest wymagających usunięcia wraz z pojemnością potrzebnych składowisk oraz strategię w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest i unieszkodliwiania odpadów azbestowych, tj. cele w perspektywie krótko-, średnio- i długoterminowej wraz z harmonogramem realizacji przedsięwzięć i ich kosztami oraz źródłami finansowania.

Rozdział 6

Wnioski końcowe.

Podsumowanie wraz z wnioskami.

2. CHARAKTERYSTYKA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST I ODDZIAŁYWANIE AZBESTU NA ZDROWIE CZŁOWIEKA

2.1. Występowanie i zastosowanie azbestu

Azbest jest nazwą handlową odnoszącą się do sześciu minerałów włóknistych. Pod względem chemicznym są to uwodnione krzemiany magnezu, żelaza, wapnia i sodu. Rozróżnia się następujące typy azbestu: chryzotyl (włóknista odmiana serpentynu, tj. uwodnionego krzemianu magnezu), amozyt (krzemian żelazowo-magnezowy, krokidolit (krzemian sodowo-żelazowy), antofilit (krzemian magnezowy zawierający żelazo).

Pomimo, iż występowanie azbestu w przyrodzie jest dosyć powszechne, tylko w kilku miejscach na świecie prowadzona była jego eksploatacja na skalę przemysłową. Polska nie posiada złóż azbestu nadających się do eksploatacji przemysłowej. Właściwości azbestu takie jak: duża odporność na wysokie i niskie temperatury, niewielkie przewodnictwo cieplne i odporność na działanie czynników chemicznych sprawiły, że stał się on powszechnie wykorzystywany jako cenny surowiec również w Polsce.

Azbest szeroko stosowany był w kilku dziedzinach gospodarki, przede wszystkim w budownictwie, ale także w energetyce, transporcie i przemyśle chemicznym.

Najważniejszymi zastosowaniami azbestu są:

- wyroby azbestowo-cementowe produkowane z azbestów chryzotylowego i amfibolowych, takie jak: pokrycia dachowe, rury ciśnieniowe, płyty okładzinowe i elewacyjne zawierające od 10-35% azbestu;
- wyroby izolacyjne stosowane do izolacji kotłów parowych, wymienników ciepła, zbiorników, przewodów rurowych oraz ubrań i tkanin ognioodpornych. Zawierają one w zależności od przeznaczenia od 75 do 100% azbestu, głównie chryzotylu;
- wyroby uszczelniające: tektury, płyty azbestowo-kauczukowe, szczeliwa plecione,
- wyroby cierne, takie jak: okładziny cierne i taśmy hamulcowe stosowane do różnego typu hamulców,
- wyroby tekstylne: sznury i maty,
- wyroby hydroizolacyjne: lepiki asfaltowe, kity uszczelniające, asfalty drogowe uszlachetnione, zaprawy gruntujące, papa dachowa, płytki podłogowe, zawierające od 20 do 40% azbestu.

- Od 1997 r. istnieje zakaz stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. nr 161, poz. 628).
- W maju 2002 r. Rada Ministrów przyjęła „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”. Uwzględniając żywotność wyrobów cementowo – azbestowych program zakłada realizację usuwania tych wyrobów z budynków i budowli do 2032 r.
- Na terenie gminy nie istnieje składowisko odpadów azbestowych.
- Inwentaryzacja azbestu i wyrobów azbestowych używanych w budownictwie jednorodzinnych i w pozostałych obiektach.
- Sporządzenie Programu usuwania azbestu i wyrobów azbestowych – Budżet Gminy Sztutowo
- Obecnie na terenie województwa pomorskiego są dwa obiekty dostosowane do składowania odpadów zawierających azbest:
  - Zakład Utylizacji Odpadów Sp. z o.o. w Gilwie Małej (Powiat Kwidziński):
    - powierzchnia całkowita kwater 0,66 ha,
    - projektowana pojemność całkowita dwóch kwater wynosi 59 tys. m³ (około 118 tys. Mg) z czego w I etapie zrealizowano kwaterę o pojemności 26,4 tys. m³ (52,8 tys. Mg).
  - Zakład Unieszkodliwiania Odpadów w Bierkowie (Powiat Słupski):
    - projektowana pojemność całkowita kwater wynosi 14,7 tys. m³ (około 30 tys. Mg), zrealizowano I etap.

Wśród wyrobów azbestowych można wydzielić dwie grupy produktów:

„**wyroby miękkie**” – których gęstość objętościowa jest mniejsza niż 1000 kg/m³, to słabo związane produkty azbestowe o wysokim, ponad 60% udziale azbestu w produkcie oraz niskiej zawartości substancji wiążącej, do których zaliczamy między innymi: tynki, maty, płyty azbestowe, materiały izolujące, papy.

„**wyroby twarde**” – których gęstość objętościowa jest większa niż 1000kg/m³, zawierające wysoki udział substancji wiążącej, zaś niski (poniżej 15%) udział azbestu, do których należą płyty faliste i płaskie, rury wodociągowe, elementy kanalizacji. Spójność włókien azbestowych w tych wyrobach jest tak wysoka, że praktycznie nie uwalniają się one do środowiska (wyjątkiem jest obróbka np. cięcie lub proces niszczenia mechanicznego wyrobu).

Szacuje się (w skali kraju), że ok. 96% ogólnej ilości wyrobów zawierających azbest stanowią płyty azbestowo-cementowe (faliste i płaskie).

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce rozpoczęła się w 1907 r. w Krakowie, następnie w Lublinie (ok. 1910 r.) i w Ogrodzieńcu k/Zawiercia (ok. 1920 r.). Jednak stosowanie azbestu na szeroką skalę na terenie Polski w budownictwie nastąpiło w latach 60-tych, po uruchomieniu następnych 4 dużych zakładów wyrobów azbestowo-cementowych. Głównym surowcem stosowanym do produkcji był azbest chryzotylowy, ale do połowy lat osiemdziesiątych do produkcji rur ciśnieniowych stosowany był także krokidolit oraz niewielkie ilości amozytu.

Produkcja płyt azbestowo-cementowych w Polsce została zakazana ustawą z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz. 628 z 1997 r. i Nr 156 z 1998 r.). Zgodnie z ustawą, w Polsce do 28 września 1998 r. została całkowicie zakończona produkcja płyt azbestowo-cementowych (a wcześniej innych wyrobów zawierających azbest).

Natomiast po 28 marca 1999 r. obowiązuje zakaz obrotu az-

bestem i wyrobami zawierającymi azbest. Wyjątek stanowią wyroby z zawartością azbestu, które nie posiadają jeszcze swoich zamienników ze względu na ekstremalne warunki pracy. Wykaz takich wyrobów zawarty jest w rozporządzeniach ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub do wprowadzania na polski obszar celny. Dotyczy to azbestu włóknistego sprowadzanego do produkcji diafragmy wykorzystywanej do elektrolizy przeponowej przy produkcji chloru i wyrobów azbestowo-kauczukowych.

2.2. Wpływ azbestu na organizm ludzki

Chorobotwórcze działanie azbestu występuje w wyniku wdychania włókien zawieszonych w powietrzu (oznacza to, że dopóki włókna nie są uwolnione do powietrza nie stanowią zagrożenia dla zdrowia). Azbest może być także obecny w wodzie, napojach i pokarmach, skąd przenika do organizmu człowieka. Jednak nie ma dowodów świadczących o tym, że azbest dostający się do organizmu drogą pokarmową jest szkodliwy dla zdrowia.

Naturalne źródła emisji włókien azbestowych w praktyce mają mniejsze znaczenie niż źródła związane z działalnością człowieka. Obecnie po zaprzestaniu produkcji wyrobów zawierających azbest tymi źródłami są:

- niewłaściwie składowane odpady azbestowe, w tym tzw. dzikie wysypiska, szczególnie w lasach i odkrytych wyrobiskach
- użytkowanie wyrobów azbestowych co w konsekwencji prowadzi do zanieczyszczenia powietrza pyłem azbestowym w wyniku: korozji i mechanicznych uszkodzeń płyt azbestowo-cementowych, ścierania tarcz sprzęgłowych i hamulcowych,
- niewłaściwe usuwanie z dachów i elewacji wyrobów zawierających azbest
- urządzenia grzewcze, wentylacyjne, klimatyzacyjne i izolacje zawierające azbest. Są to źródła występujące wewnątrz pomieszczeń. Stosowanie wyrobów azbestowych, a w konsekwencji możliwość uwalniania włókien azbestu do środowiska, spowodowało wzrost zainteresowania zdrowotnymi skutkami środowiskowej ekspozycji na azbest.

Wielkość zagrożenia zdrowia zależna jest od rodzaju azbestu, wielkości włókien i ich stężenia w powietrzu oraz czasu narażenia. Największe zagrożenie stanowią włókna respirabilne, tzn. występujące w trwałej postaci w powietrzu i mogące przedostawać się z wdychanym powietrzem do pęcherzyków płucnych. Mają one średnicę mniejszą od 3 µm i są dłuższe niż 5 µm, przy czym najbardziej szkodliwe są włókna o długości ok. 20 µm. Narażenie zawodowe na pył azbestu może być przyczyną chorób układu oddechowego tj.: pylicy azbestowej (azbestozy), łagodnych zmian opłucnowych, raka płuc oraz międzybłonniaków opłucnej i otrzewnej (nowotworów o wysokiej złośliwości).

Doniesienia kliniczne i epidemiologiczne sugerują, że z azbestem może być również związane występowanie innych nowotworów: krtani, żołądka i jelit, trzustki, jajników oraz chłoniaków. Jednak zwiększenie ryzyka w tych grupach nowotworów należy postrzegać jedynie jako prawdopodobne.

Między pierwszym narażeniem a pojawieniem się patologii (zwłaszcza nowotworów) występują długie okresy. Czyli aktualnie wykrywane skutki odnoszą się do warunków pracy, jakie istniały 20-40 lat temu.

Analizując szkodliwość azbestu i jego wpływ na organizm ludzki należy pamiętać, iż azbest jest praktycznie niezniszczalny, zaś groźny dla zdrowia ludzi jest wtedy, gdy jego elementarne włókna znajdują się we wdychanym powietrzu. Azbest zabezpieczony w sposób uniemożliwiający uwolnienie się włókien do powietrza nie stanowi żadnego zagrożenia dla zdrowia.

2.3. Informowanie o ryzyku związanym z narażeniem na azbest występujący w środowisku

Głównym celem informowania o ryzyku jest dostarczenie informacji o zagrożeniu osobom i społecznościom narażonym na szkodliwe dla zdrowia czynniki środowiskowe (zgodnie z zasadami wynikającymi z odpowiednich przepisów prawnych). Uzyskane informacje stanowią podstawę do opracowywania różnych wariantów strategii zmniejszania ryzyka, które brane są pod uwagę przy podejmowaniu decyzji dotyczących ich wdrażania.

Proces informowania i rzetelności przekazywanej informacji zależą zarówno od poziomu merytorycznego, możliwości i umiejętności oceny oszacowania ryzyka, jak i od warunków polityczno-społecznych (polityka informacyjna, wolna prasa współpracująca ze specjalistami oceniającymi zagrożenie, itp.).

Zgodnie z definicją zaproponowaną przez Narodową Radę ds. Badań Naukowych Stanów Zjednoczonych „Informowanie o ryzyku jest procesem wzajemnego współdziałania jednostek, grup i instytucji w wymianie informacji i opinii o istocie zagrożenia (...)”. Po hasłem „współdziałanie” należy rozumieć współpracę ze społeczeństwem specjalistów oceniających ryzyko ze specjalistami zajmującymi się zarządzaniem ryzykiem, a więc: epidemiologów, przedstawicieli ministerstwa zdrowia, środowiska, przemysłu, a także grup zaangażowanych w problematykę ochrony środowiska.

Informowanie społeczności o ryzyku związanym z narażeniem na czynniki szkodliwe (w tym azbest) jest sprawą delikatną i bardzo trudną, wymagającą zaangażowania opinii publicznej w proces szacowania ryzyka i informowania o nim. Istotne znaczenie odgrywa właściwe rozeznanie podstawowych zagadnień przez wszystkich zainteresowanych partnerów.

Agencja Ochrony Środowiska (EPA – Environmental Protection Agency) opublikowała szereg dokumentów zawierających zasady informowania o ryzyku. Powszechnie stosuje się siedem podstawowych zasad:

- (1) Akceptuj i angażuj społeczność jako równorzędnego partnera,
- (2) Starannie planuj sposób przekazywania informacji o zagrożeniu, a następnie oceniaj wyniki komunikowania się,
- (3) Uważnie słuchaj tego, co mają ci do przekazania inni,
- (4) Bądź uczciwy, szczerzy i otwarty,
- (5) Koordynuj wysiłki i współpracuj z innymi (grupami, ośrodkami) w procesie przekazywania informacji,
- (6) Nawiązuj współpracę ze środkami masowego przekazu i przekazuj informacje przygotowane zgodnie z regułami środków masowego przekazu,
- (7) Mów jasno i zyczliwie.

2.4. Ograniczenie negatywnych skutków oddziaływania azbestu

Specyficzne właściwości fizyko-chemiczne odmian azbestu takie jak wytrzymałość, ognioodporność, elastyczność, zły przewodnictwo cieplne i elektryczne, spora dźwiękochłonność, znaczna odporność na działania różnorodnych czynników chemicznych umożliwiły – z jednej strony – jego powszechne zastosowanie w bardzo szerokim zakresie, a z drugiej strony, za sprawą tych samych właściwości odpady azbestowe w postaci zużytych wyrobów z różnym jego udziałem, są niezwykle trudne do unieszkodliwiania. Główne czynniki jakie wpływają na zmniejszenie trwałości wyrobów zawierających azbest jest oddziaływanie mechaniczne oraz brak konserwacji materiału. Podstawą bezpiecznego postępowania z materiałami zawierającymi azbest jest eliminacja lub co najmniej minimalizacja ryzyka emisji włókien azbestu do otoczenia w skutek działań mechanicznych i złej konserwacji materiału. Zatem dopuszczalna jest eksploatacja materiałów zawierających azbest w

dobrym stanie technicznym, o nieuszkodzonej powierzchni, ewentualnie odpowiednio zabezpieczonej np. przez pomalowanie. W wypadku usuwania takich materiałów konieczne jest ich zwilżenie wodą, usuwanie, gdy jest to możliwe wyrobów w całości, unikając ich łamania i przy zachowaniu pracy ręcznej, oraz przy zabezpieczeniu – odizolowaniu pola prac od otoczenia. Odpowiednie oddzielenie pola prac od otoczenia ma zapobiegać ewentualnemu skażeniu azbestem. Na stanowisku pracy należy monitorować stężenia włókien azbestu w powietrzu a po zakończeniu prac sprawdzić na okoliczność ewentualnego wystąpienia azbestu (czystość) miejsce prac i najbliższe otoczenie. Należy mieć świadomość, że pojęcie stężeń dopuszczalnych w przypadku azbestu (tak jak innych substancji rakotwórczych) jest umowne i stanowi kompromis między wymaganiami medycyny a możliwościami techniki. Tendencją działań UE jest ograniczenie NDS (najwyższe dopuszczalne stężenia) do możliwego minimum.

3. STAN PRAWNY W ZAKRESIE UŻYTKOWANIA I USUWANIA WYROBÓW I ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Procedury postępowania dotyczące wyrobów i odpadów zawierających azbest reguluje szeroki zbiór aktów prawnych.

W niniejszym opracowaniu omówiono podstawowe akty prawne, regulujące zasady postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej.

3.1. Regulacje ustawowe

1. Ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 101, poz. 628 z 1997 r. z późn. zm.). Ustawa zakazuje wprowadzania na obszar kraju azbestu, wyrobów zawierających azbest oraz obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest. Ustawa ta miała kolejno 10 nowelizacji. Ostatnia nowelizacja została wprowadzona ustawą z dnia 22 grudnia 2004 r. „o zmianie ustawy o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest” (Dz. U. Nr 10, poz. 72, z 2005 r.). Na podstawie tej zmiany z dniem 1 stycznia 2005 r. obowiązuje w Polsce – podobnie jak w całej Unii Europejskiej – zakaz stosowania i obrotu azbestem i wyrobami zawierającymi azbest.
2. Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. – Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 156, poz. 1118, z późn. zm.) zgodnie z art. 30 ust. 7 stanowi: Właściwy organ może nałożyć, w drodze decyzji, obowiązek uzyskania pozwolenia na wykonanie określonego obiektu lub robót budowlanych, objętych obowiązkiem zgłoszenia, o którym mowa w ust. 1, jeżeli ich realizacja może naruszyć ustalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub spowodować zagrożenie bezpieczeństwa ludzi lub mienia, pogorszenie stanu środowiska lub dóbr kultury, pogorszenie warunków zdrowotno-sanitarnych, wprowadzenie, utrwalenie bądź zwiększenie ograniczeń lub uciążliwości dla terenów sąsiednich.
3. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. – Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 z późn. zm.). Ustawa ta jest podstawowym aktem prawnym w prawodawstwie polskim, regulującym zasady ochrony środowiska oraz warunki korzystania z jego zasobów, z uwzględnieniem wymagań zrównoważonego rozwoju, a szczególności ustaliła m.in. obowiązek składania przez wójtów, burmistrzów i prezydentów miast, a także osoby prawne stosownych informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (w tym również azbestu).
4. Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. o odpadach (t.j. Dz. U. z 2007 r. Nr 39, poz. 251). Ustawa ta wprowadziła m.in. obowiązek uzyskania przez wytwórcę odpadów niebezpiecznych (wykonawcę prac usuwania wyrobów zawierających

azbest) zatwierdzenia – przez właściwego wojewodę lub starostę – programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest)

Wytwórcy odpadów zawierających azbest muszą zatem zalegalizować swoją działalność w tym zakresie z w/w przepisami.

3.2. Akty wykonawcze

1. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 27 września 2001 r. – w sprawie katalogu odpadów (Dz. U. Nr 112, poz. 1206) zamieszcza rodzaje odpadów zawierających azbest na liście odpadów niebezpiecznych w wymienionych poniżej grupach i podgrupach z odpowiednim przypisanym kodem klasyfikacyjnym:
  - 06 07 01* – odpady azbestowe z elektrolizy,
  - 06 13 04* – odpady z przetwarzania azbestu,
  - 10 11 81* – odpady zawierające azbest,
  - 10 13 09* – odpady zawierające azbest z produkcji elementów cementowo – azbestowych,
  - 15 01 11* – opakowania z metali zawierających niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi,
  - 16 01 11* – okładziny hamulcowe zawierające azbest,
  - 16 02 12* – zużyte urządzenia zawierające wolny azbest,
  - 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest,
  - 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest.
2. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2002 r. w sprawie sposobu przedkładania wojewodzie informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska (Dz. U. Nr 175, poz. 1439) określa termin oraz formę składania informacji o rodzaju, ilości i miejscach występowania substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska.
3. Rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 30 października 2002 r. w sprawie rodzajów odpadów, które mogą być składowane w sposób nieselektywny (Dz. U. Nr 191, poz. 1595). W sposób nieselektywny mogą być składowane odpady o następujących kodach:
  - 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest
  - 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbestOdpady te mogą być składowane wspólnie, na tym samym składowisku odpadów niebezpiecznych zawierających azbest. Nie można natomiast mieszać tych odpadów i składować z innymi odpadami niebezpiecznymi.
4. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 29 listopada 2002 r. w sprawie najwyższych dopuszczalnych stężeń i natężeń czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 217, poz. 1833) określa najwyższe dopuszczalne stężenia w środowisku pracy pyłów zawierających azbest:
  - a) pyły zawierające azbest chryzotylowy oraz pyły zawierające azbest chryzotylowy i inne minerały włókniste oraz pyły zawierające inne minerały włókniste, z wyjątkiem krokidolitu
    - pył całkowity – 1,0 mg/m³
    - włókna respirabilne – 0,2 mg/m³
  - b) pyły zawierające krokidolit
    - pył całkowity – 0,5 mg/m³
    - włókna respirabilne – 0,2 mg/m³
5. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 5 grudnia 2002 r. w sprawie wartości odniesienia dla niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. Nr 1, poz. 11) określa limity stężenia azbestu w powietrzu. Wartości odniesienia dla azbestu wynoszą odpowiednio:
  - dla 1 godziny – 250 włókien/m³
  - dla roku kalendarzowego – 2 350 włókien/m³.
6. Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 24 marca 2003 r. w sprawie szczegółowych wymagań dotyczących lokalizacji, budowy, eksploatacji i zamknięcia, jakim powinny odpowiadać poszczególne typy składowisk odpadów (Dz. U. Nr 61, poz. 549). Określa m.in. wymagania dotyczące składowania odpadów zawierających azbest.
7. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 23 czerwca 2003 r. w sprawie informacji dotyczącej bezpieczeństwa i ochrony zdrowia oraz planu bezpieczeństwa i ochrony zdrowia (Dz. U. Nr 120, poz. 1126) określa zakres rodzajów robót budowlanych, stwarzających zagrożenie bezpieczeństwa lub zdrowia ludzi.
8. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003 r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876). Rozporządzenie wprowadza obowiązek inwentaryzacji przez właściciela lub zarządzającego (osobę fizyczną) miejsc, gdzie był lub jest wykorzystywany azbest – oraz składania corocznie stosownych informacji do właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta. Osoby prawne składają sprawozdania do wojewody.
9. Rozporządzenie Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r. w sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest (Dz. U. Nr 71, poz. 649) nakłada na właścicieli lub zarządców obiektów, urządzeń budowlanych, instalacji przemysłowych lub innych miejsc zawierających azbest – obowiązek okresowej kontroli stanu tych wyrobów oraz sporządzenia oceny stanu i możliwości użytkowania wyrobów zawierających azbest zgodnie z załącznikiem nr 1 do rozporządzenia (Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest). Pierwsza kontrola powinna być przeprowadzona w terminie do 6 miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia. W/w podmioty przechowują 1 egz. oceny (łącznie ze stosowną dokumentacją) a 2-gi egz. oceny przekazują właściwemu organowi nadzoru budowlanego, w terminie 30 dni od daty sporządzenia oceny.
10. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 1 grudnia 2004 r. w sprawie substancji, preparatów, czynników lub procesów technologicznych o działaniu rakotwórczym lub mutagennym w środowisku pracy (Dz. U. Nr 280, poz. 2771). Rozporządzenie określa m.in. obowiązki pracodawcy przy prowadzeniu prac w kontakcie ze szkodliwymi substancjami (w tym z azbestem).
11. Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 grudnia 2004 r. w sprawie opłat za korzystanie ze środowiska (Dz. U. Nr 279, poz. 2758). Rozporządzenie określa jednostkowe stawki opłat za:
  - a) gazy lub pyły wprowadzane do powietrza
    - azbest 288,68 zł/kg
  - b) umieszczenie odpadów na składowisku:
    - 06 07 01* – odpady azbestowe z elektrolizy – 41,97 zł/Mg
    - 06 13 04* – odpady z przetwarzania azbestu – 41,97 zł/Mg
    - 10 13 09* – odpady zawierające azbest z produkcji elementów azbestowo – cementowych – 41,97 zł/Mg
    - 10 11 81* – odpady zawierające azbest – 41,97 zł/Mg

- 15 01 11* – opakowania z metali zawierające niebezpieczne, porowate elementy wzmocnienia konstrukcyjnego (np. azbest) włącznie z pustymi pojemnikami ciśnieniowymi – 41,97 zł/Mg
- 16 01 11* – okładziny hamulcowe zawierające azbest – 41,97 zł/Mg
- 16 02 12* – zużyte urządzenia zawierające wolny azbest – 41,97 zł/Mg
- 17 06 01* – materiały izolacyjne zawierające azbest – 16,51 zł/Mg
- 17 06 05* – materiały konstrukcyjne zawierające azbest -16,51 zł/Mg

12. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 20 kwietnia 2005 r. w sprawie badań i pomiarów czynników szkodliwych dla zdrowia w środowisku pracy (Dz. U. Nr 73, poz. 645). Rozporządzenie określa m.in. obowiązki wykonywania badań właściwych dla prowadzenia prac z czynnikami szkodliwymi (w tym azbest).

3.3. Zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest w aspekcie obowiązującego prawa

Przedstawione w rozdziałach 3.1. i 3.2. przepisy określające zasady bezpiecznego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest narzuciły szereg obowiązków, zarówno na właścicieli obiektów i urządzeń, gdzie został użyty azbest jak i na prowadzących wszelkiego rodzaju prace związane z usuwaniem bądź transportem czy umieszczeniem na składowisku wyrobów i odpadów zawierających azbest.

W Polsce problematyka bezpiecznego postępowania z wyrobami i odpadami zawierającymi azbest została uszeregowana w bloku tematycznym obejmującym łącznie 6 procedur. Są to:

Grupa I Procedury obowiązujące właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami lub urządzeniami zawierającymi azbest lub wyroby zawierające azbest.

Procedura 1. Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.

Procedura 2. Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

Grupa II Procedury obowiązujące wykonawców prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwórców odpadów niebezpiecznych.

Procedura 3. Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Procedura 4. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczeniem obiektu (terenu) instalacji.

Grupa III. Procedura obowiązująca prowadzących działalność w zakresie transportu odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Procedura 5. Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Grupa IV. Procedura obowiązująca zarządzających składowiskami odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

Procedura 6. Składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

3.4. Obowiązki właścicieli i zarządzających obiektami, instalacjami i urządzeniami zawierających azbest

Procedura 1. Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.

PROCEDURA 1.

Zakres procedury obejmuje przedstawienie zakresu obowiązków i zasad postępowania właścicieli i zarządców budynków, budowli, instalacji lub urządzeń oraz terenów gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest. Procedura dotyczy bezpiecznego ich użytkowania.

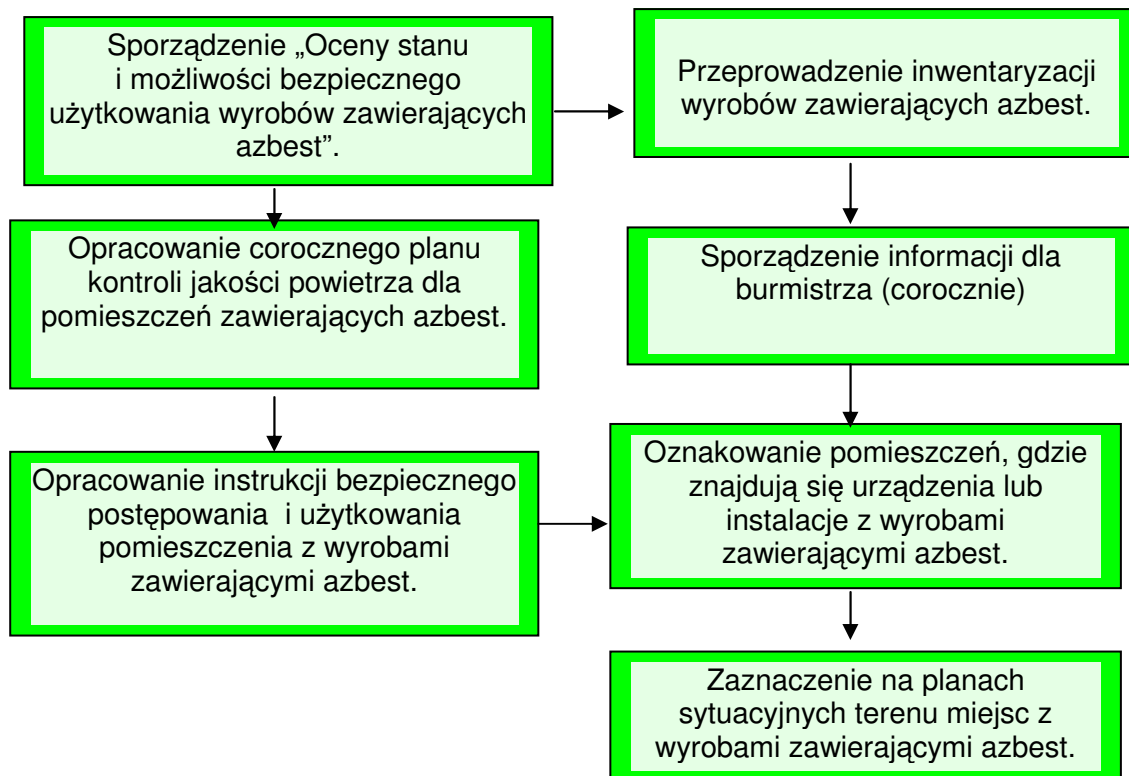
Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia technicznego oraz terenu, gdzie znajdują się wyroby zawierające azbest, ma obowiązek sporządzenia – w 2 egzemplarzach „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” (załącznik 1). Właściciele lub zarządcy, którzy spełnili ten obowiązek wcześniej – sporządzają następną „Oceny..” w terminach wynikających z warunków poprzedniej „Oceny..” tzn.:

- po 5-u latach, jeżeli wyroby zawierające azbest są w dobrym stanie technicznym i nieuszkodzone
- po roku, jeżeli przy poprzedniej „Ocenie..” ujawnione zostały drobne (do 3% powierzchni wyrobów) uszkodzenia.

Wyroby, które posiadały lub posiadają duże i widoczne uszkodzenia – powinny zostać bezzwłocznie usunięte.

Jeden egzemplarz „Oceny..” właściciel lub zarządca zobowiązany jest złożyć właścicielowi terenowo organowi architektoniczno-budowlanemu lub powiatowemu inspektorowi nadzoru budowlanego – w terminie do 30-u dni od dnia jej sporządzenia. Drugi egzemplarz zachowuje przy dokumentacji budynku, budowli, instalacji lub urządzenia przemysłowego oraz terenu – do czasu sporządzenia następną „Oceny..”.

PROCEDURA 1. Obowiązki i postępowanie właścicieli oraz zarządców, przy użytkowaniu obiektów i terenów z wyrobami zawierającymi azbest.

Właściciel lub zarządca obowiązany jest do przeprowadzenia inwentaryzacji (spisu z natury) wyrobów zawierających azbest. Wyniki inwentaryzacji powinny służyć do sporządzenia informacji dla wójta, burmistrza lub prezydenta miasta – właściwego dla miejsca znajdowania się budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest. Wzory informacji według załączników:

Załącznika nr 2 – Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystywania.

Załącznika nr 3 – Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone.

Informacje przedkłada się corocznie, celem wykazania ewentualnych zmian w ilości posiadanych wyrobów zawierających azbest – co pozwoli na ocenę zagrożenia dla ludzi i środowiska w danym rejonie. Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie występują wyroby zawierające azbest, ma ponadto obowiązki:

- oznakowania pomieszczeń, gdzie znajdują się urządzenia lub instalacje z wyrobami zawierającymi azbest
- odpowiednim znakiem ostrzegawczym dla azbestu (zał. nr 4),
- opracowania i wywieszenia na widocznym miejscu

instrukcji bezpiecznego postępowania i użytkowania pomieszczenia z wyrobami zawierającymi azbest,

- zaznaczenia na planie sytuacyjnym terenu miejsc z wyrobami zawierającymi azbest.

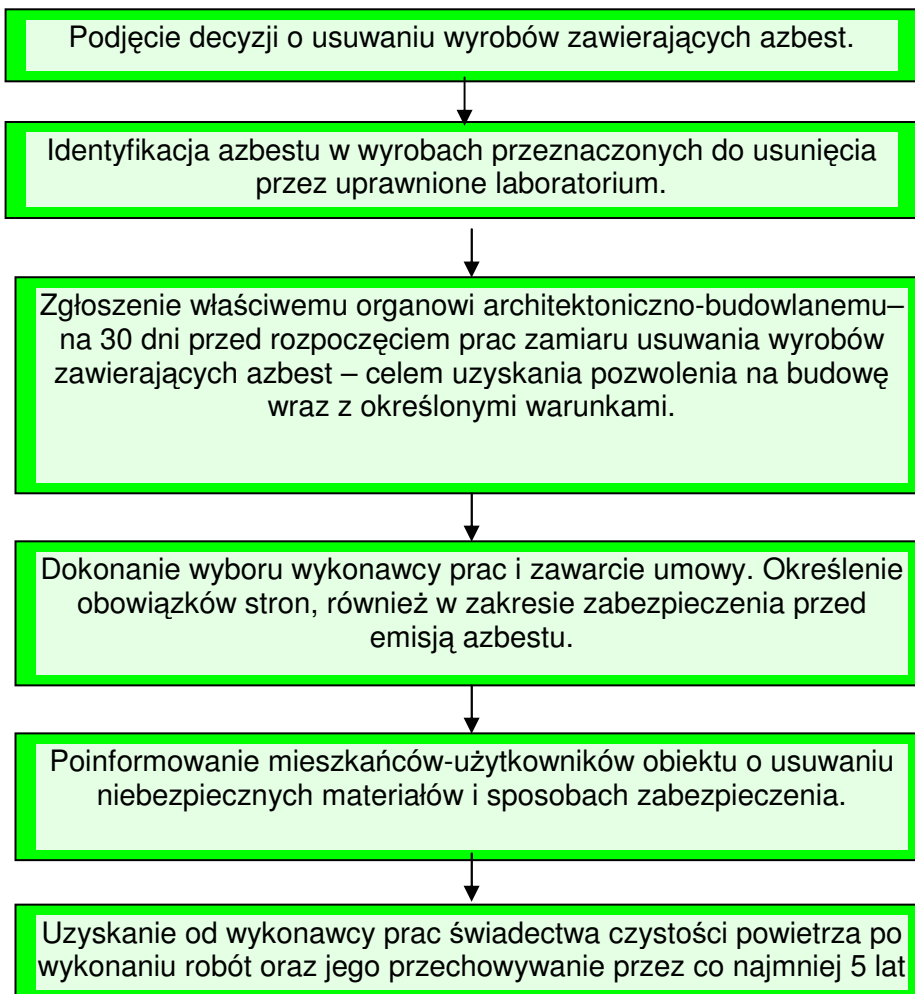
Ponadto, jeżeli w budynku, budowli, instalacji lub urządzeniu oraz na terenie znajdują się wyroby zawierające azbest o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m^3 (tzw. „miękkie”), lub jeżeli wyroby zawierają azbest krokidolit, a także jeżeli te wyroby znajdują się w zamkniętych pomieszczeniach, lub istnieje uzasadniona obawa dużej emisji azbestu do środowiska – właściciel lub zarządca powinien opracować plan kontroli jakości powietrza (monitoringu), a jego wyniki uwzględnić przy dalszej eksploatacji lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Procedura 2. Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

PROCEDURA 2:

Zakres obowiązków obejmuje okres od podjęcia decyzji o zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, do zakończenia tych robót i uzyskania stosownego oświadczenia wykonawcy prac.

PROCEDURA 2. Obowiązki i postępowanie właścicieli i zarządców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest z obiektów lub terenów.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, gdzie znajduje się azbest lub wyroby zawierające azbest, powinien dokonać identyfikacji rodzaju i ilości azbestu w wyrobach, przez uprawnione do takich prac laboratorium. Identyfikacja azbestu powinna nastąpić w okresie użytkowania wyrobów, jeszcze przed rozpoczęciem wykonywania prac zabezpieczenia lub usuwania takich wyrobów, o ile informacja ta, nie jest podana w innych dokumentach budowy przedmiotowego obiektu. Identyfikacja azbestu jest obowiązkiem właściciela lub zarządcy, wynikającym z tytułu własności oraz odpowiedzialności prawnej, dotyczącej ochrony osób trzecich od szkód mogących wynikać z nieodpowiedniej eksploatacji przedmiotu stanowiącego własność.

Wyniki identyfikacji azbestu powinny być uwzględniane przy:

- sporządzaniu „Oceny.”,
- sporządzaniu informacji dla wójta, burmistrza, prezydenta miasta,
- zawieraniu umowy na wykonanie prac zabezpieczania lub usuwania wyrobów zawierających azbest z wykonawcą tych prac – wytwarzającym odpady niebezpieczne.

Właściciel lub zarządca może zlecić innym – odpowiednio przygotowanym osobom lub podmiotom prawnym – przeprowadzenie czynności wykonania identyfikacji azbestu w wyro-

bach. W każdym przypadku powinno to mieć miejsce przed rozpoczęciem prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Właściciel lub zarządca budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z wyrobami zawierającymi azbest, ma obowiązek zgłoszenia na 30 dni przed rozpoczęciem prac, wniosku o pozwolenie na budowę (remont), wraz z określonymi warunkami. Wniosek powinien być sporządzony z uwzględnieniem przepisów wynikających z art. 30, ust. 7 ustawy – Prawo budowlane (załącznik nr 7). Zatajenie informacji o występowaniu azbestu w wyrobach, które będą przedmiotem prac remontowo-budowlanych skutkuje – na podstawie ustawy Prawo ochrony środowiska – odpowiedzialnością prawną. Po dopełnieniu obowiązków formalnoprawnych, właściciel lub zarządca dokonuje wyboru wykonawcy prac – wytwórcy odpadów niebezpiecznych. Zawiera umowę na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest oraz oczyszczenia budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu z azbestu. W umowie powinny być jasno sprecyzowane obowiązki stron, również w zakresie zabezpieczenia przed emisją azbestu w czasie wykonywania prac. Niezależnie od obowiązków wykonawcy prac, właściciel lub zarządca powinien poinformować mieszkańców lub użytkowników budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu, o usuwaniu niebezpiecznych materiałów zawierających

substancje stwarzające szczególne zagrożenie dla ludzi oraz o sposobach zabezpieczenia przed tą szkodliwością. Na końcu właściciel lub zarządca powinien uzyskać od wykonawcy prac, pisemne oświadczenie o prawidłowości wykonania robót i oczyszczenia z azbestu, a następnie przechowywać je przez okres co najmniej 5-let, wraz z inną dokumentacją budynku, budowli, instalacji lub urządzenia oraz terenu.

3.5. Obowiązki wykonawcy prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest

Procedura 3.

Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Procedura 4.

Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczeniem obiektu (terenu) instalacji azbestu.

PROCEDURA 3.

Zakres obowiązków obejmuje całokształt prac oraz postępowania dotyczące przygotowania do zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest.

Wykonawca prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, jest – w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 19 grudnia 2002 r. o zmianie ustawy o odpadach oraz niektórych innych ustaw (art. 3 ust 2 pkt 22) „wytwórcy odpadów – rozumie się przez to każdego, którego działalność lub bytowanie powoduje powstawanie odpadów, oraz każdego, kto przeprowadza wstępne przetwarzanie, mieszanie lub inne działania powodujące zmianę charakteru lub składu tych odpadów; wytwórcą odpadów powstających w wyniku świadczenia usług w zakresie budowy, rozbiórki, remontu obiektów, czyszczenia zbiorników lub urządzeń oraz sprzątnięcia, konserwacji i napraw jest podmiot, który świadczy usługę, chyba że umowa o świadczenie usługi stanowi inaczej”.

Z powyższej definicji wynika, że wytwórcą odpadów może być np. właściciel lub zarządzający, który we własnym zakresie wykonuje prace zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest i zleca do wykonania tylko część robót. W takim przypadku na nim też spoczywać będą wszystkie obowiązki wynikające z przepisów i procedur postępowania z odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest. Wytwórcę odpadów obowiązuje postępowanie określone przepisami ustawy o odpadach. Podstawową czynnością dla przedsiębiorcy, który zamierza podjąć działalność w zakresie wytwarzania odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, w ilości powyżej 100 kg rocznie, jest opracowanie programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi i zawierającymi azbest, w której należy podać czas prowadzenia działalności związanej z wytworzeniem odpadów oraz uzyskanie jego zatwierdzenia przez właściwego, ze względu na miejsce wytwarzania odpadów niebezpiecznych, wojewodę lub starostę.

Wojewoda zatwierdza programy gospodarki odpadami niebezpiecznymi dla przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, dla których raport jest obligatoryjnie wymagany a starosta dla pozostałych przedsięwzięć.

Program gospodarki odpadami niebezpiecznymi dołączony do wniosku o wydanie decyzji zatwierdzającej program, powinien zawierać:

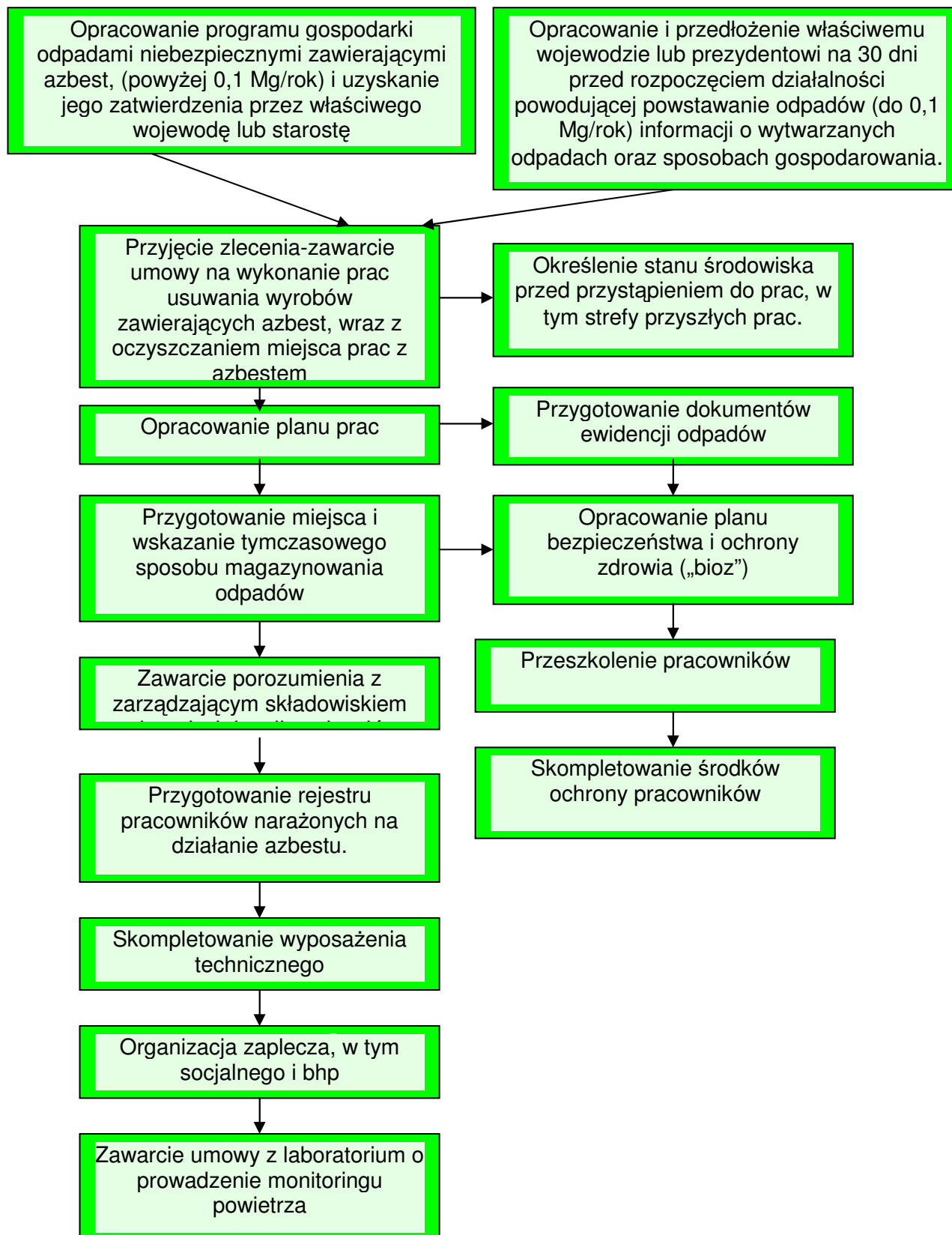
- wyszczególnienie rodzajów odpadów niebezpiecznych, przewidzianych do wytwarzania, a w przypadku gdy określenie rodzaju nie jest wystarczające do ustalenia zagrożenia, jakie mogą powodować odpady niebezpieczne, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania składu chemicznego i właściwości odpadów
- określenie ilości odpadów niebezpiecznych poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytworzenia w ciągu roku
- informacje wskazujące na sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów niebezpiecznych lub ograniczenia ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko,
- szczegółowy opis sposobów gospodarowania odpadami, z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku lub unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych
- wskazanie miejsca i sposobu magazynowania odpadów.

Wytwórca odpadów (wytwarzający rocznie do 0,1 Mg odpadów niebezpiecznych) na 30 dni przed rozpoczęciem działalności powodującej powstawanie odpadów, opracowuje i składa właściwemu wojewodzie lub prezydentowi informację w 4-ch egzemplarzach (art. 24 ust 1 ustawy o odpadach), o wytwarzanych odpadach oraz sposobach gospodarowania. Informacja powinna zawierać:

- wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do wytwarzania, a w przypadku, gdy określenie rodzaju nie jest wystarczające, do ustalenia zagrożenia, jakie te odpady mogą powodować, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów,
- określenie ilości odpadów poszczególnych rodzajów przewidzianych do wytwarzania w ciągu roku
- informacje wskazujące na sposoby zapobiegania powstawaniu odpadów lub ograniczania ilości odpadów i ich negatywnego oddziaływania na środowisko
- szczegółowy opis sposobów gospodarowania odpadami z uwzględnieniem zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów
- wskazanie miejsca i sposobu magazynowania odpadów.

Do rozpoczęcia działalności powodującej powstawanie odpadów można przystąpić, jeżeli organ właściwy do przyjęcia informacji, w terminie 30 dni od dnia złożenia informacji nie wniesie sprzeciwu, w drodze decyzji. Wytwórca odpadów może zlecić wykonanie obowiązku gospodarowania odpadami innemu posiadaczowi odpadów. Posiadacz odpadów może je przekazywać wyłącznie podmiotom, które uzyskały zatwierdzenie właściwego organu na prowadzenie działalności w zakresie gospodarki odpadami, chyba, że działalność taka wymaga zezwolenia.

PROCEDURA 3. Postępowanie przy pracach przygotowawczych do usuwania wyrobów zawierających azbest.

Po dopełnieniu obowiązków wynikających z ogólnych zasad postępowania wykonawca prac uprawniony jest do przyjęcia zlecenia i zawarcia umowy na wykonanie prac zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest, wraz z oczyszczaniem miejsca prac z azbestem. Dla prawidłowego zawarcia umowy, koniecznym jest określenie stanu środowiska przed przystąpieniem do prac, w tym strefy przyszłych prac. Pozwoli to na określenie stopnia narażenia na azbest w miejscu pracy oraz prawidłowe przygotowanie planu prac.

Plan pracy powinien być sporządzony zgodnie ze stosownymi przepisami i zawierać m.in.:

- określenie miejsca wykonywania prac oraz charakteru prac i przewidywanego czasu ich trwania
- określenie rodzaju azbestu w wyrobach przeznaczonych do usunięcia,
- aktualną „Ocenę stanu..”
- przewidywaną ilość wytwarzanych odpadów do usunięcia
- ustalenie odpowiednich sposobów usuwania wyrobów zawierających azbest
- określenie rodzajów i metod pracy, z uwzględnieniem technicznych środków
- określenie sposobów eliminowania lub ograniczenia uwalniania się pyłu azbestu do powietrza
- zapewnienie pracownikom niezbędnej ochrony zdrowia i bezpieczeństwa pracy,
- charakterystykę środków ochronnych użytych do ochrony pracowników i innych osób znajdujących się w miejscu pracy.

Następnie powinien zostać opracowany plan bezpieczeństwa i ochrony zdrowia, zwany „planem bioz”, obejmujący m.in.:

- informacje dotyczące przewidywanych zagrożeń, występujących podczas realizacji robót budowlanych, określające skalę i rodzaje zagrożeń oraz miejsce i czas ich wystąpienia,
- informację o wydzieleniu i oznakowaniu miejsc prowadzenia robót budowlanych, stosownie do rodzaju zagrożenia,
- informację o sposobie prowadzenia instruktażu pracowników przed przystąpieniem do realizacji robót szczególnie niebezpiecznych w tym:
  - a) określenie zasad postępowania w przypadku wystąpienia zagrożenia
  - b) konieczność stosowania przez pracowników środków ochrony indywidualnej, zabezpieczających przed skutkami zagrożeń
  - c) zasady bezpośredniego nadzoru nad pracami szczególnie niebezpiecznymi, przez wyznaczone w tym celu osoby
- określenie sposobu przechowywania i przemieszczania materiałów, wyrobów, substancji oraz preparatów niebezpiecznych na terenie budowy
- wskazanie środków technicznych i organizacyjnych, zapobiegających niebezpieczeństwom wynikającym z wykonywania robót budowlanych w strefach szczególnego zagrożenia zdrowia lub w ich sąsiedztwie.

Pracodawca jest obowiązany zapoznać pracowników lub ich przedstawicieli z planem prac, szczególnie w zakresie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia.

Wykonawca prac jest obowiązany przeszkolić wszystkie osoby pozostające w kontakcie z azbestem, pracowników bezpośrednio zatrudnionych, kierujących i nadzorujących prace w zakresie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy przy postępowaniu z wyrobami zawierającymi azbest i ich odpadami. Szkolenie powinno być przeprowadzone zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 14 października 2005 r. Dz. U.05.216.1824, oraz przez

upoważnioną instytucję i potwierdzone odpowiednim świadectwem lub zaświadczeniem.

Pracodawca jest obowiązany do zapewnienia pracownikom odpowiednich ubrań roboczych w takiej ilości, aby zabezpieczyć pracowników przez cały czas trwania robót i oczyszczania terenu po tych robotach.

Pracodawca będący wytwórcą odpadów niebezpiecznych, zawierających azbest obowiązany jest do przygotowania, prowadzenia i przechowywania rejestru pracowników narażonych na działanie azbestu.

Ważną sprawą jest przygotowanie miejsca i sposobu tymczasowego magazynowania odpadów niebezpiecznych na placu budowy, po ich demontażu, a jeszcze przed transportem na składowisko. Miejsce takie powinno być wydzielone i zabezpieczone przed dostępem osób niepowołanych oraz oznakowane znakami ostrzegawczymi o treści: „Uwaga! Zagrożenie azbestem!”, „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony”.

Na potrzeby ewidencji odpadów niebezpiecznych, wytwórca odpadów przygotowuje dokumenty, którymi są:

- karta ewidencji odpadu (załącznik nr 5)
- karta przekazania odpadu (załącznik nr 6).

Celem zapewnienia składowania odpadów niebezpiecznych powstałych po usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwórca odpadów powinien przed przeprowadzeniem robót, zawrzeć porozumienie z zarządzającym składowiskiem, odpowiednim dla odpadów niebezpiecznych zawierających azbest (składowanie oddzielne lub przygotowana kwatery na innym składowisku). Ważne znaczenie dla prawidłowego przygotowania robót ma skompletowanie wyposażenia technicznego, w tym narzędzi ręcznych i wolnoobrotowych, narzędzi mechanicznych, urządzeń wentylacyjnych oraz podstawowego sprzętu przeciwpożarowego. Na tym etapie należy też zabezpieczyć techniczne środki zapobiegające emisji azbestu w miejscu pracy oraz środowisku, w zależności od określenia stanu środowiska, przed przystąpieniem do wykonywania prac.

Jeżeli usuwane są wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000 kg/m³, lub inne, mocno uszkodzone, a także zawierające krokidolit oraz wyroby znajdujące się w pomieszczeniach zamkniętych, to niezbędne jest zawarcie umowy z laboratorium upoważnionym do prowadzenia monitoringu powietrza. Duże znaczenie ma również przygotowanie i organizacja zaplecza budowy, w tym części socjalnej, obejmującej:

- urządzenia sanitarno-higieniczne, z możliwością umycia się i natrysku po pracy w kontakcie z azbestem
- pomieszczenia na szatnie – czyste i brudne
- pomieszczenia dla spożywania posiłków oraz regeneracji.

W planie prac – w zależności od wielkości lub specyfiki budynku, budowli, instalacji lub urządzenia, a również terenu, gdzie prowadzone będą prace zabezpieczenia lub usuwania wyrobów zawierających azbest, także występującego stopnia narażenia na azbest – mogą zostać określone również inne niezbędne wymagania.

PROCEDURA 4.

Zakres procedury obejmuje działania od rozpoczęcia do zakończenia prac polegających na zabezpieczeniu lub usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczaniem budynku, budowli, instalacji lub urządzenia i terenu z pozostałości azbestu.

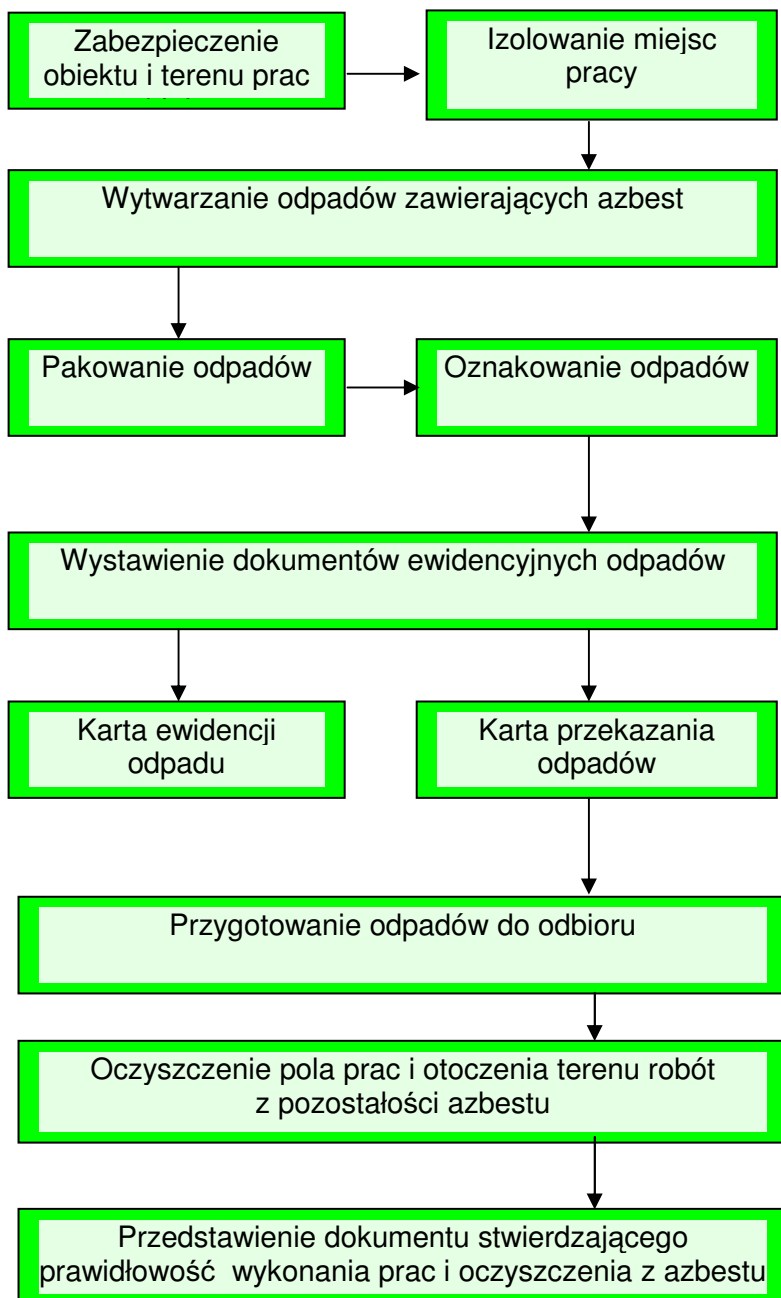
Na początku należy wykonać odpowiednie zabezpieczenia obiektu, będącego przedmiotem prac i miejsc ich wykonywania, a także terenu wokół – przed emisją pyłu azbestu, która może mieć miejsce w wyniku prowadzenia prac.

Teren należy ogrodzić, zachowując bezpieczną odległość od traktów komunikacyjnych dla pieszych, nie mniej niż 2 m przy

zastosowaniu osłon. Teren prac należy ogrodzić poprzez oznakowanie taśmami ostrzegawczymi w kolorze biało-czerwonym i umieszczenie tablic ostrzegawczych z napisami „Uwaga! Zagrożenie azbestem!”, „Osobom nieupoważnionym wstęp wzbroniony” lub „Zagrożenie azbestem krokidolitem”.

Przy pracach elewacyjnych powinny być stosowane odpowiednie kurtyny zasłaniające fasadę obiektu, aż do gruntu, a teren wokół objęty kurtyną, powinien być wyłożony grubą folią, dla łatwego oczyszczania po każdej zmianie roboczej.

PROCEDURA 4. Prace polegające na usuwaniu wyrobów zawierających azbest, wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych, wraz z oczyszczaniem obiektu (terenu) instalacji z azbestu.

Ogólne zasady postępowania przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest określają następujące wymagania:

- nawilżanie wodą wyrobów zawierających azbest przed ich usuwaniem i utrzymywanie w stanie wilgotnym przez cały czas pracy
- demontaż całych wyrobów (płyt, rur, kształtek itp.) bez jakiegokolwiek uszkodzenia, tam gdzie jest to technicznie możliwe
- odspajanie wyrobów trwale związanych z podłożem przy stosowaniu wyłącznie narzędzi ręcznych lub wolnoobrotowych narzędzi mechanicznych, wyposażonych w miejscowe instalacje odciągające powietrze
- prowadzenie kontrolnego monitoringu powietrza, w przypadku występowania stężeń pyłu azbestu, przekraczających dopuszczalne wartości dla miejsca pracy
- po każdej zmianie roboczej, usunięte odpady zawierające azbest, powinny zostać szczelnie opakowane i składowane na miejscu ich tymczasowego magazynowania,
- codzienne, staranne oczyszczanie strefy prac i terenu wokół, dróg wewnętrznych oraz maszyn i urządzeń, z wykorzystaniem podciśnieniowego sprzętu odkurzającego, zaopatrzonego w filtry o dużej skuteczności ciągu (99,99% lub na mokro). Niedopuszczalne jest ręczne zamiatanie na sucho, jak również czyszczenie pomieszczeń i narzędzi pracy przy użyciu sprężonego powietrza.

W przypadku prowadzenia prac z wyrobami azbestowo-cementowymi, których gęstość objętościowa wynosi mniej niż 1000kg/m^3 (tzw. miękkie), a także z innymi wyrobami, których powierzchnia jest w widoczny sposób uszkodzona lub zniszczona lub jeżeli prace prowadzone są na obiektach, z wyrobami zawierającymi azbest krokidolit, lub też w pomieszczeniach zamkniętych, to powinny być zastosowane szczególne zabezpieczenia strefy prac i ochrony pracowników oraz środowiska, niezależnie od ogólnych zasad postępowania.

Są to m.in.:

- komory dekontaminacyjne (śluz) dla całych pomieszczeń lub stanowiące łącznik izolacyjny między miejscem stanowiącym strefę prac, a miejscem na zewnątrz obiektu
- zaostrzone rygory przestrzegania stosowania środków ochrony osobistej
- inne metody, określone na etapie prac przygotowawczych.

W obiekcie przylegającym do strefy prac, należy zastosować odpowiednie zabezpieczenia, w tym uszczelnienie otworów okiennych i drzwiowych, a także inne, właściwe dla stopnia narażenia środka zabezpieczające.

Wszystkie zdemontowane wyroby zawierające azbest powinny być szczelnie opakowane w folie z polietylenu, lub polipropylenu o grubości nie mniejszej niż 0,2 mm i zamykane w sposób uniemożliwiający przypadkowe otwarcie (zgrzewem ciągłym lub taśmą klejącą). Niedopuszczalne jest stosowanie worków papierowych. Odpady powstałe z wyrobów o gęstości objętościowej większej niż 1000kg/m^3 , a więc płyty i rury azbestowo-cementowe, lub ich części powinny być szczelnie opakowane w folie. Pył azbestowy oraz odpady powstałe z wyrobów o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000kg/m^3 powinny być zestalone przy użyciu cementu lub żywic syntetycznych i po związaniu spoiwa szczelnie zapakowane w folię. Pakowanie usuniętych wyrobów zawierających azbest powinno odbywać się wyłącznie do opakowań przeznaczonych do ostatecznego składowania i wyraźnie oznakowane, w sposób określony dla azbestu. Etykiety i zamieszczone na nich napisy powinny być trwałe, nieulegające zniszczeniu, pod wpływem warunków atmosferycznych i czynników mechanicznych.

Dla usuniętych odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz ich transportu na składowisko odpadów niebezpiecznych, wypełnia się:

- kartę ewidencji odpadu (załącznik nr 5)
- kartę przekazania odpadów (załącznik nr 6).

Po zakończeniu prac polegających na usuwaniu wyrobów zawierających azbest – wytwarzaniu odpadów niebezpiecznych – wykonawca prac ma obowiązek dokonania prawidłowego oczyszczenia strefy prac i otoczenia z pozostałości azbestu. Oczyszczenie powinno nastąpić przez zastosowanie urządzeń filtracyjno-wentylacyjnych z wysoko-skutecznym filtrem (99,99%) lub na mokro. Wykonawca prac ma obowiązek przedstawienia właścicielowi lub zarządcy obiektu, będącego przedmiotem prac, oświadczenia stwierdzającego prawidłowość wykonania prac i oczyszczenia z azbestu. W przypadku, kiedy przedmiotem prac były wyroby o gęstości objętościowej mniejszej niż 1000kg/m^3 lub wyroby mocno uszkodzone i zniszczone lub prace obejmowały wyroby zawierające azbest krokidolit lub prowadzone były w pomieszczeniach zamkniętych, wykonawca prac ma obowiązek przedstawienia wyników badania powietrza, przeprowadzonego przez uprawnione do tego laboratorium lub instytucję.

3.6. Zasady postępowania przy transporcie odpadów zawierających azbest

Procedura 5.

Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.

PROCEDURA 5

Zakres postępowania obejmuje działania począwszy od uzyskania zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, poprzez pozostałe czynności i obowiązki transportującego takie odpady – aż do ich przekazania na składowisko odpadów, przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

Posiadacz odpadów, który prowadzi działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów jest obowiązany uzyskać zezwolenie na prowadzenie tej działalności. Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie transportu odpadów wydaje starosta, właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania posiadacza odpadów – po zasięgnięciu opinii właściwego wójta, burmistrza lub prezydenta miasta.

Wniosek o zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów powinien zawierać (art. 28 ust 4 ustawa o odpadach „Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów wydaje się w drodze decyzji na wniosek, który powinien odpowiednio zawierać:

1. wyszczególnienie rodzajów odpadów przewidzianych do zbierania lub transportu, w przypadku gdy określenie rodzaju jest niewystarczające do ustalenia zagrożeń, jakie te odpady mogą powodować dla środowiska, właściwy organ może wezwać wnioskodawcę do podania podstawowego składu chemicznego i właściwości odpadów.
2. Oznaczenie obszaru prowadzenia działalności.
3. Wskazanie miejsca i sposobu magazynowania odpadów.
4. Wskazanie sposobu i środków transportu odpadów.
5. Przedstawienie możliwości technicznych i organizacyjnych pozwalających należycie wykonywać działalność w zakresie zbierania lub transportu odpadów.
6. Przewidywany okres wykonywania działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów.

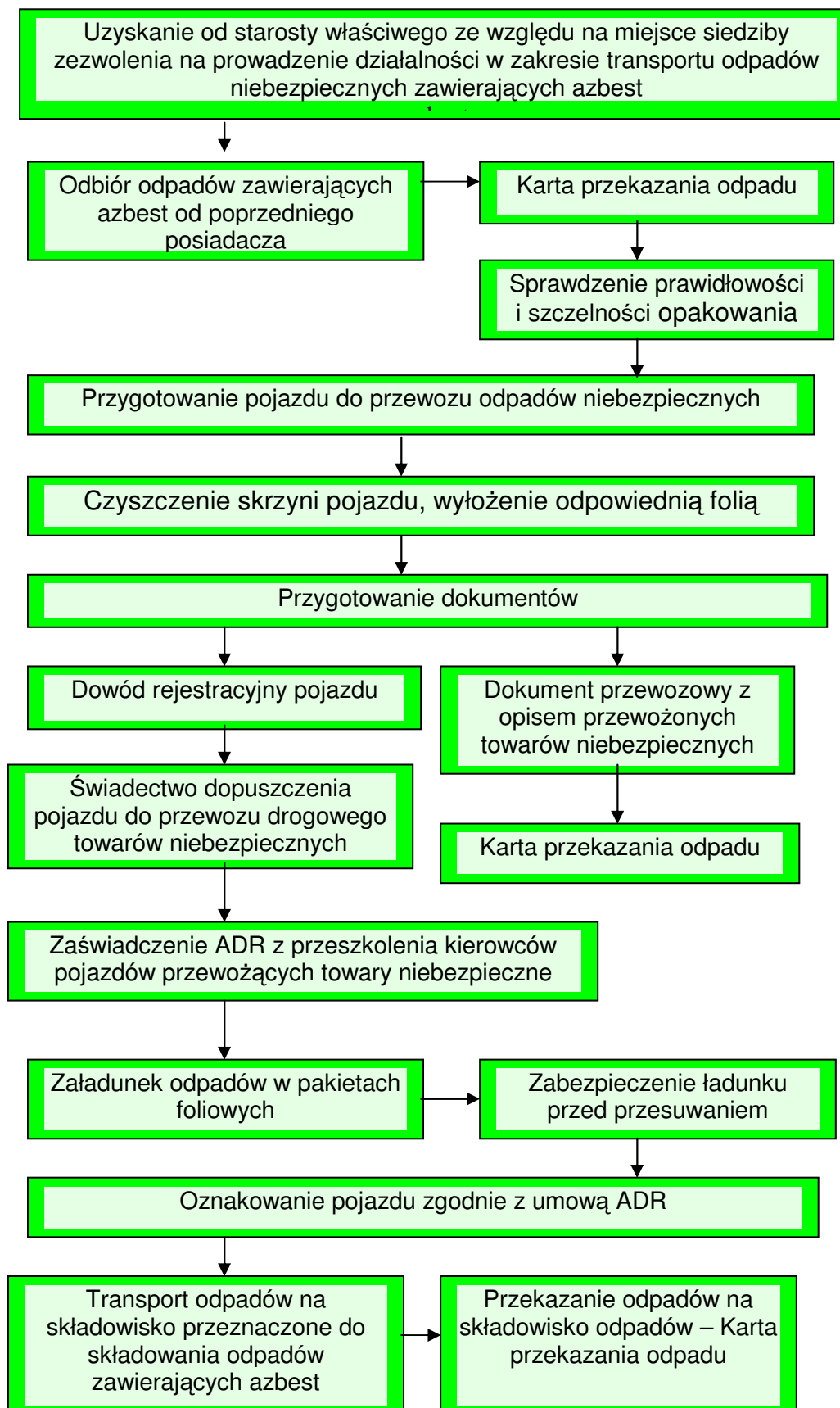
Zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie zbierania lub transportu odpadów jest wydawane w drodze decyzji przez właściwy organ na czas oznaczony nie dłuższy niż 10 lat.

Transportem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest może zajmować się wytwórca odpadów lub inny, uprawniony do tego podmiot prawny. W każdym przypadku konieczne jest

uzyskanie od właściwego starosty zezwolenia na transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest.
Przekazanie partii odpadów zawierających azbest przez wytwórcę odpadów innemu posiadaczowi odpadów niebez-

piecznych, np. w celu ich dalszego transportu odbywa się z zastosowaniem karty przekazania odpadu – sporządzonej przez wytwórcę odpadów.

PROCEDURA 5. Przygotowanie i transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest

Do obowiązków posiadacza odpadów niebezpiecznych prowadzącego działalność wyłącznie w zakresie ich transportu na składowisko należy:

- posiadanie karty przekazania odpadu z potwierdzeniem przejęcia odpadu
- posiadanie dokumentu przewozowego z opisem towarów (odpadów) niebezpiecznych
- posiadanie świadectwa dopuszczenia pojazdu do przewozu odpadów niebezpiecznych
- posiadanie przez kierowcę zaświadczenia ADR o ukończeniu kursu dokształcającego dla kierowców pojazdów przewożących towary niebezpieczne
- oznakowanie pojazdu odblaskowymi tablicami ostrzegawczymi
- utrzymanie czystości skrzyni ładunkowej pojazdu
- sprawdzenie stanu opakowań i ich oznakowanie literą „a”
- sprawdzenie umocowania sztuk przesyłki z odpadami w pojeździe.

Transport odpadów niebezpiecznych zawierających azbest, należy prowadzić z zachowaniem przepisów dotyczących transportu towarów niebezpiecznych spełniając określone w tych przepisach kryteria klasyfikacyjne.

Odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz odpady izolacyjne zawierające azbest, zgodnie z ADR zaliczone zostały do klasy 9 – różne materiały i przedmioty niebezpieczne, z czego wynikają określone wymagania przy transporcie.

Posiadacz odpadów, dokonujący ich transportu, obowiązany jest do posiadania dokumentu przewozowego materiałów niebezpiecznych, który według ADR powinien zawierać:

- numer rozpoznawczy odpadu nadawanego do przewozu i jego pełną nazwę
- klasę, do której należy odpad nadawany do przewozu
- liczbę sztuk przesyłki
- całkowitą ilość przewożonych odpadów
- nazwy i adresy nadawcy oraz odbiorcy przewożonych odpadów (składowiska).

Do przewożenia odpadów zawierających azbest mogą być używane samochody ciężarowe z nadwoziem skrzyniowym, bez przyczepy lub z jedną przyczepą. Pojazdy przewożące odpady niebezpieczne powinny być zaopatrzone w świadectwo dopuszczenia pojazdu do przewozu towarów niebezpiecznych. Świadectwo to wystawiane jest przez Dyrektora Transportowego Dozoru Technicznego na podstawie badania technicznego pojazdu dokonanego przez okręgową stację kontroli pojazdów oraz sprawdzenia dokonanego przez Transportowy Dozór Techniczny. Kierowca wyznaczony do przewozu odpadów zawierających azbest, obowiązany jest posiadać – poza prawem jazdy – zaświadczenie ADR ukończenia kursu dokształcającego kierowców pojazdów przewożących towary

niebezpieczne, wydane przez podmiot posiadający zezwolenie marszałka województwa na prowadzenie takiej działalności. Każdy pojazd przewożący odpady zawierające azbest powinien być oznakowany dwiema odblaskowymi tablicami ostrzegawczymi bez numerów rozpoznawczych. Tablice te powinny być prostokątne, o wymiarach 30x40 cm, barwy pomarańczowej odblaskowej, dookoła otoczone czarnym nie odblaskowym paskiem o szerokości nieprzekraczającej 15 mm. Po wyładowaniu odpadów tablice te nie mogą być widoczne na pojeździe stojącym lub poruszającym się po drodze.

Przed każdym załadunkiem odpadów, skrzynia ładunkowa pojazdu powinna być dokładnie oczyszczona, w szczególności z ostrych i twardych przedmiotów (np. gwoździ, śrub) niestanowiących integralnej części nadwozia pojazdu. Wskazane jest wyłożenie podłogi skrzyni ładunkowej folią, w celu zabezpieczenia przed uszkodzeniem opakowań. Załadunek i rozładunek odpadów (palet, pojemników typu big-bag) powinny odbywać się przy wykorzystaniu dźwigu lub podnośnika. Transportujący odpady powinien odmówić przyjęcia przesyłki odpadów, która nie posiada oznakowania wyrobów i odpadów zawierających azbest oraz w przypadku, gdy opakowanie zostało uszkodzone przy załadunku. Sztuki przesyłki z odpadami zawierającymi azbest powinny być ułożone i umocowane na pojeździe tak, aby w czasie ich przewozu nie przesuwaly się oraz nie były narażone na tarcie, wstrząsy, przewracanie się i wypadnięcie z pojazdu. W trakcie przewozu ładunek powinien być dokładnie zabezpieczony folią lub plandeką przed uszkodzeniem.

Po każdym wyładunku odpadów z pojazdu, należy dokładnie sprawdzić, czy na powierzchni skrzyni ładunkowej nie znajdują się pozostałości po przewożonych odpadach. W razie stwierdzenia takiej pozostałości należy niezwłocznie ją usunąć oraz dokładnie oczyścić pojazd i jego wyposażenie z zachowaniem zasad przewidzianych dla prac przy usuwaniu azbestu.

Odpady niebezpieczne zawierające azbest transportowane są na składowisko przeznaczone do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest. Tam następuje ich przekazanie następnemu posiadaczowi odpadów – zarządzającemu składowiskiem i potwierdzenie tego faktu na „Karcie przekazania odpadu”.

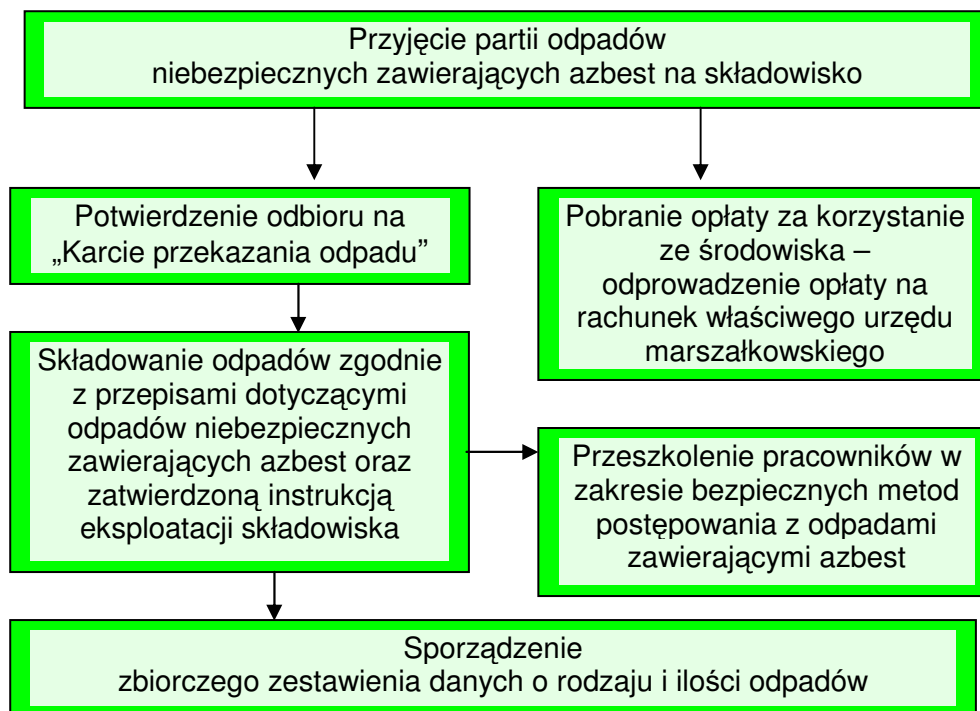
3.7. Zasady składowania odpadów zawierających azbest Procedura 6.

Składowanie odpadów na składowiskach lub wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest.

PROCEDURA 6

Zakres procedury obejmuje działania począwszy od przyjęcia partii odpadów niebezpiecznych zawierających azbest na składowisko, poprzez dalsze czynności, aż do sporządzenia rocznego zbiorczego zestawienia danych o rodzaju i ilości przyjętych odpadów.

PROCEDURA 6. Składowanie odpadów na składowiskach lub w wydzielonych kwaterach przeznaczonych do wyłącznego składowania odpadów zawierających azbest

Do obowiązków zarządzającego składowiskiem odpadów niebezpiecznych zawierających azbest należy:

- przeszkolenie pracowników w zakresie bezpiecznych metod postępowania z odpadami zawierającymi azbest
- potwierdzenie w karcie przekazania odpadów przyjęcia partii odpadów na składowisko,
- sporządzenie zbiorczego zestawienia danych o rodzaju i ilości odpadów przyjętych na składowisko
- składowanie odpadów zgodnie z przepisami dotyczącymi odpadów niebezpiecznych zawierających azbest oraz zatwierdzoną instrukcją eksploatacji składowiska
- zapewnić deponowanie odpadów w sposób nie powodujący uszkodzenia opakowań odpadów
- wykorzystać racjonalnie pojemność eksploatacyjną składowiska.

Odpady zawierające azbest pochodzące z budowy, remontu i demontażu obiektów budowlanych oraz infrastruktury drogowej oznaczone w katalogu odpadów kodami 17 06 01* i 17 06 05* mogą być unieszkodliwiane przez składowanie na składowiskach lub wydzielonych kwaterach na terenie innych składowisk, przeznaczonych do wyłącznego składowania tych odpadów.

Składowiska lub kwatery buduje się w specjalnie wykonanych zagłębieniach terenu ze ścianami bocznymi zabezpieczonymi przed osypywaniem się.

Zarządzający składowiskiem powinien uzyskać pozwolenie na użytkowanie składowiska po zatwierdzeniu instrukcji eksploatacji oraz po przeprowadzeniu kontroli przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska. Instrukcję eksploatacji składowiska odpadów niebezpiecznych zatwierdza, w drodze decyzji wojewoda.

Kierownik składowiska powinien posiadać świadectwo stwierdzające kwalifikacje w zakresie gospodarowania odpadami i m.in. obowiązany jest do prowadzenia ewidencji ilości odpadów przyjmowanych na składowisko.

Zarządzający składowiskiem pobiera od posiadacza odpadów

zawierających azbest, opłatę za korzystanie ze środowiska, którą odprowadza na rachunek urzędu marszałkowskiego, właściwego ze względu na miejsce składowania odpadów. Zarządzający składowiskiem posiadającym wydzielone kwatery powinien zapewnić selektywne składowanie odpadów zawierających azbest, w izolacji od innych odpadów, a miejsce składowania powinno być oznakowane i zaznaczone na planie sytuacyjnym składowiska. Odpady powinny być deponowane na składowiskach zlokalizowanych na terenach oddalonych od budynków mieszkalnych i izolowanych pasem zieleni. Prace związane z deponowaniem odpadów zawierających azbest należy prowadzić w sposób zabezpieczający przed emisją pyłu azbestowego do powietrza, a podstawowym zadaniem jest niedopuszczenie do rozszczelnienia opakowań odpadów. Opakowania z odpadami należy zdejmować z pojazdu przy użyciu urządzeń dźwigowych i ostrożnie układać w kwatery składowiska. Niedopuszczalne jest zrzucanie lub wysypywanie odpadów z samochodów. Warstwa zdeponowanych odpadów powinna być zabezpieczona przed uszkodzeniem opakowań przez przykrycie folią lub warstwą gruntu o grubości około 5cm.

Opakowania z odpadami powinny być układane zgodnie z technologią składowania zatwierdzoną w instrukcji eksploatacji składowiska, uwzględniającą racjonalne wykorzystanie pojemności obiektu.

Niedopuszczalne jest kompaktowanie odpadów zawierających azbest, ani poruszanie się pojazdów mechanicznych po powierzchni składowanych odpadów.

Dla składowisk odpadów zawierających azbest o kodach 17 06 01* i 17 06 05* nie stosuje się rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002 r. w sprawie zakresu, czasu, sposobu oraz warunków prowadzenia monitoringu składowisk odpadów.

Po zakończeniu składowania odpadów zawierających azbest na poziomie 2 m poniżej terenu otoczenia i wypełnieniu gruntem do poziomu terenu, zarządzający składowiskiem powinien złożyć wniosek do właściwego organu w celu uzyskania zgody

na zamknięcie składowiska lub jego wydzielonej części.

Zgodę na zamknięcie składowiska odpadów niebezpiecznych wydaje w drodze decyzji wojewoda po przeprowadzeniu kontroli składowiska przez wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska.

4. ZADANIA JEDNOSTEK SAMORZĄDU TERYTORIALNEGO W ZAKRESIE USUWANIA AZBESTU

4.1. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”

Jak zaznaczono w „Programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” przyjętego przez Radę Ministrów 14 maja 2002 r. wynika, iż usuwanie azbestu nie jest zadaniem łatwym, bowiem na terytorium Polski znajduje się 15 mln ton wyrobów zawierających azbest, które zgodnie z założeniami „Programu” mają zostać usunięte do 31 grudnia 2032 r. Pozbycie się tak dużej ilości wymaga odpowiednich przygotowań, od inwentaryzacji wyrobów przewidzianych do usunięcia poczynając do przygotowania odpowiedniej infrastruktury do ich unieszkodliwienia skończywszy. Wobec tak poważnego problemu do rozwiązania w krajowym programie usuwania azbestu szczególną uwagę zwrócono na główne kierunki działań na poziomie krajowym, wojewódzkim i lokalnym, aby realizacja „Programu” stała się możliwa.

POZIOM KRAJOWY

Główny Koordynator do spraw „Programu usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”

1. Główny Koordynator do spraw „Programu..” będzie powoływany i odwoływany przez Ministra Gospodarki.
2. Do zadań Głównego Koordynatora należy m.in.:
  - przeprowadzanie uzgodnień międzyresortowych w zakresie prac przygotowawczych dla realizacji poszczególnych zadań (etapów) „Programu..”,
  - przygotowywanie materiałów budżetowych związanych z realizacją „Programu..”,
  - coroczna aktualizacja „Programu..” ze względu na jego otwartość i konieczność uszczegóławiania wielu zadań,
  - stała współpraca z organami administracji rządowej, samorządu terytorialnego oraz innymi do kompetencji, których należy realizacja zadań w zakresie zbieżnym z „Programem..”,
  - współpraca z mediami w tematyce azbestu, inspiracja i koordynacja działań ujętych w „Programie..”,
  - współdziałanie z organizacjami pozarządowymi,
  - współpraca z instytucjami udostępniającymi środki finansowe na realizację „Programu..” (Bank Ochrony Środowiska, wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej, Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, itp.),
  - wspomaganie merytoryczne ministra właściwego do spraw gospodarki w sprawach związanych z azbestem, ministra właściwego do spraw środowiska w zakresie spraw związanych ze zrównoważonym rozwojem, ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie problematyki zdrowotnej, ministra właściwego do spraw infrastruktury w zakresie problematyki określonej w „Programie..”,
  - ścisła współpraca z Ministerstwem Środowiska oraz innymi instytucjami w zakresie spraw dotyczących krajowego programu ochrony środowiska oraz krajowego planu gospodarki odpadami,
  - bieżąca analiza danych, modyfikacja „Programu..” oraz formułowanie nowych zadań,

- sporządzanie i przekazywanie stosownych informacji ze stanu realizacji „Programu..” – dla potrzeb ministra właściwego do spraw gospodarki i Rządu,
- ścisła współpraca z Radą Programową.

Rada Programowa

1. Rada Programowa jest ciałem opiniodawczo doradczym powołanym w celu rozpatrywania kierunków realizacji zadań „Programu..” i jego poszczególnych etapów. Członkowie Rady pełnić będą swoje funkcje bez dodatkowego wynagrodzenia.
2. W skład Rady Programowej wchodzi:
  - 1) Główny Koordynator jako Przewodniczący Rady
  - 2) po jednym przedstawicielu ministrów właściwych do spraw: gospodarki, infrastruktury, finansów, środowiska, zdrowia, pracy, rolnictwa i rozwoju wsi, oraz spraw wewnętrznych
  - 3) przedstawiciel Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej
  - 4) po jednym przedstawicielu Głównego Inspektora Pracy, Głównego Urzędu Nadzoru Budowlanego, Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, Głównego Inspektora Sanitarnego
  - 5) po jednym przedstawicielu wojewodów
  - 6) po jednym przedstawicielu samorządu terytorialnego – z każdego województwa
  - 7) do trzech przedstawicieli organizacji pozarządowych
  - 8) do trzech przedstawicieli nauki.
3. Pracami Rady kieruje Prezydium Rady, w skład której wchodzi Przewodniczący oraz trzech członków wybieranych na pierwszym posiedzeniu Rady zwykłą większością głosów.
4. Do zadań Rady Programowej należy:
  - inicjowanie działalności związanej z realizacją zadań „Programu..”,
  - ocenianie stanu prac oraz wyznaczanie ich kierunków na podstawie przedstawianych materiałów,
  - opracowywanie i inicjowanie ważniejszych aktów prawnych związanych z zadaniami „Programu..” oraz innymi, szczególnie mającymi na celu podwyższenie poziomu zdrowia i bezpieczeństwa ludności oraz ochrony środowiska,

POZIOM WOJEWÓDZTWA

1. Na poziomie województwa za realizację „Programu..” odpowiada wojewoda i zarząd województwa.
2. Do zadań wojewody należy:
  - współpraca z samorządem terytorialnym w zakresie zadań określonych w „Programie..”
  - opiniowanie projektów informacji (sprawozdań) o realizacji „Programu..” na terenie województwa,
  - współpraca z Głównym Koordynatorem w zakresie potrzeb wynikających z bieżącej realizacji „Programu..”,
  - współpraca z uczelniami i instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi, ekspertami poszczególnych dziedzin, niezbędnymi przy realizacji „Programu..”
  - współpraca z lokalnymi mediami w zakresie spraw objętych „Programem..”, a także zagrożeń z tego tytułu,
  - opiniowanie wniosków jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań „Programu..”,
  - przekazywanie otrzymanych środków finansowych do właściwych jednostek samorządu terytorialnego na realizację zatwierdzonych zadań z zakresu usuwania zagrożeń z tytułu azbestu,
  - przekazywanie wytycznych oraz informacji związanych z realizacją „Programu..”,
  - przygotowywanie i aktualizacja wojewódzkich programów usuwania wyrobów zawierających azbest.

3. Do zadań samorządu województwa należy:
- współpraca z samorządem powiatowym i samorządem gminnym,
  - przedkładanie informacji o realizacji „Programu..” na terenie województwa Głównemu Koordynatorowi do spraw „Programu..”, wojewodzie oraz organom samorządu terytorialnego, właściwym w zakresie wojewódzkiego planu gospodarki odpadami,
  - współpraca z Głównym Koordynatorem w zakresie potrzeb wynikających z bieżącej realizacji „Programu..”,
  - współpraca z uczelniami i instytucjami naukowymi, organizacjami pozarządowymi, ekspertami poszczególnych dziedzin, niezbędnymi przy realizacji „Programu..”,
  - współpraca z lokalnymi mediami w zakresie spraw objętych „Programem..”, a także zagrożeń z tego tytułu,
  - zbieranie wniosków dotyczących organizacji i finansowania stosownych przedsięwzięć dotyczących najbardziej zagrożonych terenów lub obiektów publicznych,
  - uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w wojewódzkich planach gospodarki odpadami i programach ochrony środowiska,
  - opracowanie planu sytuacyjnego rozmieszczenia na terenie województwa wyrobów zawierających azbest na podstawie informacji przekazywanych przez samorząd powiatowy,

POZIOM LOKALNY

Na poziomie lokalnym w realizację zadań „Programu..” zaangażowane są zarówno samorząd powiatowy jak również samorząd gminny.

4. Do zadań zarządu powiatu należy:
- sporządzanie rocznych informacji w zakresie realizacji zadań „Programu..” na terenie powiatów oraz ich przekazywanie samorządowi województwa
  - inspirowanie właściwej działalności w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest
  - współpraca z wojewodą, samorządem województwa oraz samorządem gminnym, w zakresie zadań wynikających z „Programu..”
  - współpraca z lokalnymi mediami, szczególnie dla pobudzenia odpowiednich inicjatyw społecznych i przedstawiania opinii
  - współpraca z organizacjami społecznymi wspierającymi „Program..”
  - uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w powiatowych planach gospodarki odpadami
  - gromadzenie danych liczbowych o ilości i rozmieszczeniu wyrobów zawierających azbest
  - ustalanie rejonów spodziewanego wzrostu zagrożenia pyłem azbestu z uwagi na koncentrację występowania uszkodzeń lub technologicznego zużycia wyrobów zawierających azbest.

W szczególności do zadań samorządu powiatowego, należy:

- Ustalenie ośrodka dyspozycyjno-kontrolnego do nadzoru realizacji programu na terenie powiatu oraz dla podejmowania, lub koordynacji decyzji strategicznych i finansowych, w tym decyzji szczegółowych, w zakresie wykonawczym oraz kontaktów z zainteresowanymi osobami prawnymi i fizycznymi. Koordynacja działań gmin w powiecie.
- Opracowanie danych liczbowych o ilości i rozmieszczeniu wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu i każdej gminy, w tym opracowanie załączników mapowych.
- Sukcesywne dokonywanie przeglądu technicznego obiektów na terenie gmin stosownie do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14.08.1998 r.

- Ustalenie rejonów spodziewanego wzrostu zagrożenia pyłem azbestu z uwagi na koncentrację występowania uszkodzeń lub technicznego zużycia wyrobów zawierających azbest.
  - Wystąpienie do odpowiednich jednostek o przeprowadzenie monitoringu zagrożonych rejonów (obiektów) i ustalenia stopnia emisji pyłu i włókien azbestu.
  - Przedstawienie wyników monitoringu na mapie powiatu.
- Podejmowanie w miarę potrzeby odpowiednich działań administracyjnych w stosunku do właścicieli lub zarządców obiektów szczególnie zagrożonych.
- Opracowanie „Programu..” usuwania wyrobów zawierających azbest na terenie powiatu, w okresie założonych 30-tu lat, lub krótszym (w zależności od lokalnych możliwości i uwarunkowań).
  - Inicjowanie związków gmin dla budowy składowisk odpadów zawierających azbest wraz z wykazaniem ekonomicznych korzyści.

Poszukiwanie inwestorów i podejmowanie inicjatyw lokalizacyjnych.

- Współpraca z przedsiębiorstwami zajmującymi się usuwaniem wyrobów zawierających azbest, prowadzenie lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, szczególnie w stosunku do uboższych właścicieli obiektów.
- Opracowanie i wydawanie odpowiednich zaleceń i wytycznych dla gmin, administracji osiedli mieszkaniowych i obiektów komunalnych dotyczących sposobów bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.

Do zadań rady powiatu należy:

- nadzorowanie wykorzystania przyznaných środków finansowych
- prowadzenie lokalnej polityki społecznej w zakresie opłat za składowanie odpadów zawierających azbest, w stosunku do uboższych właścicieli obiektów. Częściowe lub całkowite zwalnianie z opłat – inicjowanie i organizowanie innych form pomocy dla mieszkańców, przy usuwaniu wyrobów zawierających azbest.

Do zadań gminy należy:

- uwzględnianie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest w gminnych planach gospodarki odpadami
- współpraca z lokalnymi mediami celem rozpowszechniania informacji dotyczących zagrożeń powodowanych przez azbest oraz wyroby z azbestem
- przygotowywanie wykazów obiektów zawierających azbest oraz rejonów występującego narażenia na ekspozycję azbestu
- przygotowywanie rocznych sprawozdań finansowych z realizacji zadań „Programu..”.

Do zadań rady gminy należy:

- przyjmowanie rocznych sprawozdań finansowych wójta gminy z realizacji zadań „Programu..”. (zadanie określone w „Krajowym programie usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”)

4.2. Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego

Jednym z priorytetowych celów zapisanych w dokumencie „Plan Gospodarki Odpadami dla Województwa Pomorskiego” jest uporządkowanie gospodarki odpadami niebezpiecznymi. Uporządkowanie tego systemu ma nastąpić poprzez zorganizowanie sieci gminnych punktów zbiórki odpadów niebezpiecznych, tzw. GPZON oraz stacji przeładunkowych (SPON).

Plan ten ujmuje w swoim opracowaniu gospodarkę odpadami zawierającymi azbest.

Do odpadów azbestowych należą także odpady, których liczba jest jednak niewielka, powstające przy demontażu i rozbiórce m.in.: izolacji ognioochronnych i akustycznych, osłon do kanałów spalinowych, kształtek do wentylacji zewnętrznych, osłon rurociągów ciepłowniczych oraz tkanin ognioodpornych (wata i przędza azbestowa, tkaniny termoizolacyjne, taśmy i sznury termoizolacyjne, tektura termoizolacyjna, koce gaśnicze i worki z tkaniny azbestowej). Ponadto do odpadów zawierających azbest zalicza się także zużyte materiały i wykładziny cierne stosowane w hamulcach i sprzęgłach w motoryzacji. Głównym problemem są jednak odpady pochodzące z prac rozbiórkowych w budownictwie.

Problem azbestu nie ogranicza się wyłącznie do zakładów przemysłowych i ich pracowników. Ogromne zagrożenie dla środowiska włóknami azbestu następuje wskutek korozji płyt azbestowych jak również niewłaściwie przeprowadzane prace remontowo-budowlane związane z wymianą elewacji bądź pokryć dachowych. Ważna jest świadomość, że w praktyce ryzyko kontaktów z azbestem, podczas eksploatacji, usuwania, transportu i składowania można w praktyce wyeliminować. Poważny niepokój budzi fakt, że usuwanie z dachów i elewacji wyrobów zawierających azbest przez przypadkowe i nieprofesjonalne firmy, zwiększa tylko ryzyko zagrożenia pyłem azbestowym. Obserwuje się usuwanie bez żadnego zabezpieczenia uszkodzonych wyrobów azbestowo-cementowych na dzikie wysypiska w lasach czy odkrytych wyrobiskach a często też demontowane płyty są ponownie wykorzystywane jako materiały pokryciowe. Dlatego też potrzebna jest większa edukacja ekologiczna wśród społeczeństwa, aby zapobiegać tego typu procederom. Spotkania poświęcone rozwiązywaniu problemów wyrobów zawierających azbest powinny się odbyć w powiatach i gminach a także w sołectwach, gdzie nagromadzone jest najwięcej tych wyrobów.

„Program usuwania wyrobów zawierających azbest dla terenu województwa pomorskiego” pozwoli na stworzenie odpowiednich warunków na opracowanie programów gminnych w celu pozyskania dodatkowych środków finansowych ze źródeł krajowych jak i Unii Europejskiej.

Cele średniookresowe na lata 2007 – 2014:

- Deponowanie na składowiskach nie więcej niż 53% wszystkich odpadów komunalnych.
- Skierowanie w roku 2014 na składowiska nie więcej niż 47% (wagowo) całkowitej ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji (w stosunku do roku 1995).
- Osiągnięcie w roku 2010 zakładanych limitów odzysku i recyklingu poszczególnych odpadów:
  - opakowania z papieru i tektury: 48% recyklingu
  - opakowania ze szkła: 45% recyklingu
  - opakowania z tworzyw sztucznych: 25% recyklingu
  - opakowania metalowe: 40% recyklingu
  - opakowania wielomateriałowe: 25% recyklingu,
  - odpady wielkogabarytowe: 70% zebranych selektywnie
- odpady budowlane: 60% zebranych selektywnie
- odpady niebezpieczne (z grupy odpadów komunalnych): 80% zebranych selektywnie.

Dla osiągnięcia założonych celów, konieczne jest podjęcie następujących kierunków działań w zakresie gospodarki odpadami komunalnymi na obszarze woj. pomorskiego:

- Podnoszenie świadomości społecznej obywateli, w szczególności w zakresie minimalizacji wytwarzania odpadów.
- Wprowadzanie systemowej gospodarki odpadami komunalnymi w układzie ponadlokalnym, w tym budowa zakładów zagospodarowania odpadów (sortownie,

kompostownie, obiekty termicznego unieszkodliwiania odpadów, składowiska o funkcji ponadlokalnej).

- Utrzymanie przez gminy lub powiaty kontroli nad zakładami przetwarzania odpadów komunalnych, co jest istotne z punktu widzenia rozwoju racjonalnej gospodarki odpadami
- Wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów.
- Podniesienie skuteczności selektywnej zbiórki odpadów ze szczególnym uwzględnieniem rozwoju selektywnej zbiórki odpadów komunalnych ulegających biodegradacji.
- Wdrażanie selektywnej zbiórki odpadów wielkogabarytowych, budowlanych i niebezpiecznych
- Redukcja zawartości składników ulegających biodegradacji w odpadach kierowanych na składowiska.
- Modernizacja składowisk odpadów komunalnych, które nie spełniają wymogów ochrony środowiska, a będą użytkowane do czasu wprowadzenia rozwiązań ponadlokalnych.
- Intensyfikacja działań w zakresie zamykania, rekultywacji lub modernizacji nieefektywnych lokalnych składowisk odpadów komunalnych.

Z uwagi na to, że azbest należy do substancji stwarzających szczególne zagrożenie dla środowiska i zdrowia ludzkiego, wyroby zawierające azbest powinny podlegać sukcesywnej eliminacji. Nadrzędnym celem, zgodnym z „Programem usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski” jest usunięcie takich wyrobów do końca 2032 r.

Do roku 2015 celem jest wyeliminowanie około 50% azbestu i unieszkodliwienie poprzez deponowanie ich na bezpiecznych składowiskach odpadów azbestowych.

Zadania

Organizacyjne

- zaktywizowanie działań dyspozycyjno-kontrolnych nadzoru usuwania azbestu na terenie województwa pomorskiego,
- organizacja kampanii informacyjnej o szkodliwości wyrobów zawierających azbest i bezpiecznym jego usuwaniu
- opracowanie planu rozmieszczenia na terenie województwa wyrobów zawierających azbest (na podstawie informacji przekazywanych przez samorząd powiatowy)
- opracowanie inwentaryzacji i harmonogramu usuwania wyrobów zawierających azbest w ramach planów gospodarki odpadami
- podjęcie inicjatyw dotyczących budowy składowisk odpadów azbestowych
- monitoring usuwania azbestu ze szczególnym uwzględnieniem jego bezpiecznego demontażu i unieszkodliwiania.

Finansowe

Z uwagi na wysoki koszt usuwania i unieszkodliwiania odpadów azbestowych, istotne jest dofinansowanie przedsięwzięć związanych z usuwaniem wyrobów azbestowych, podejmowanych przez osoby fizyczne, ze środków publicznych oraz środków pomocowych Unii Europejskiej.

4.3. Plan Gospodarki Odpadami Gminy Sztutowo na lata 2004 – 2015

Gminy Sztutowo posiada zatwierdzony uchwałą w dniu 28.03.2004 r. „Plan Gospodarki Odpadami dla Gminy Sztutowo”, który w swoim opracowaniu odnosi się do gospodarki odpadami niebezpiecznymi w tym odpadami azbestowymi. Program usuwania wyrobów zawierających azbest na obszarze Gminy Sztutowo stanowił kwintesencję problemu usuwania azbestu z terenu Powiatu.

Ogólnym zadaniem programu jest określenie warunków syntezy usuwania wyrobów zawierających azbest. Zatem w programie ujęto:

- ilości wyrobów oraz ich rozmieszczenie na terenie województwa w układzie powiatów
- wskazanie najbardziej newralgicznych miejsc ze względu na największą ilość występujących wyrobów zawierających azbest oraz największe zagrożenie zdrowia człowieka
- przewidywaną ilość odpadów zawierających azbest koniecznych do składowania w latach: 2006-2012, 2013 – 2022 i 2023 – 2032 oraz ilość i wielkość potrzebnych do tego celu składowisk
- propozycje działań organizacyjnych i inwestycyjnych zmierzających do osiągnięcia celów Programu wraz z harmonogramem ich wdrażania
- koszty wdrażania Programu i organizację zarządzania Programem.

5. HARMONOGRAM REALIZACJI „PROGRAMU USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY SZTUTOWO”

Proces usuwania wyrobów zawierających azbest, zgodnie z zapisami krajowego programu, powinien być zakończony 31 grudnia 2032 r. Wynika to z bardzo dużej ilości tych wyrobów oraz wysokości potrzebnych środków finansowych. Zatem tak długotrwałe zadanie (licząc od 2007 r. ok. 26 lat), a także brak kompletnej i rzetelnej inwentaryzacji ilości wyrobów zawierających azbest występujących w poszczególnych gminach powiatu wymaga zdefiniowania, na poziomie powiatu, ramowej strategii w zakresie usuwania wyrobów zawierających azbest oraz unieszkodliwiania odpadów azbestowych.

Ze względu na fakt, że azbest spożyty w wodzie nie jest szkodliwy dla zdrowia człowieka, przyjęto że niniejszy program nie będzie dotyczył rur azbestowo-cementowych występujących w instalacjach ziemnych. Zastępowanie tych rur wyrobami bezazbestowymi następować będzie sukcesywnie w ramach np. modernizacji sieci wodociągowej.

Odpady zawierające azbest, jako odpady niebezpieczne, wymagają szczególnego sposobu postępowania i dlatego powinny być objęte programem likwidacji azbestu i odpadów zawierających azbest. Ważnym aspektem w podejściu do sposobu rozwiązania problemu usuwania azbestu w Gminie Sztutowo jest fakt, iż stosowane w przeszłości w budownictwie i innych dziedzinach gospodarki wyroby z udziałem azbestu nie stanowią zagrożenia, dopóki materiały te nie są uszkodzone. Zagrożeniem może być ich niewłaściwe usuwanie, bowiem w czasie obróbki mechanicznej (np. kruszenie, cięcie itp.) następuje uwalnianie się włókien azbestowych do powietrza i zachodzi niebezpieczeństwo ich wchłaniania. W tym kontekście usuwanie pokryć dachowych, elewacyjnych i innych materiałów budowlanych zawierających azbest będzie procesem długotrwałym i w każdym przypadku należy oceniać celowość podejmowania ich demontażu z punktu widzenia ochrony zdrowia i zagrożenia ekologicznego. Proces ten powinien być przeprowadzony ze szczególnym zachowaniem zasad bezpieczeństwa i higieny pracy. Stąd też w niewielkim stopniu została wykonana ocena stanu obiektów budowlanych z elementami zawierającymi wyroby azbestowe, co powinno być wykonane zgodnie z przytoczonym wcześniej rozporządzeniem. Ze względu na nikłą znajomość problematyki azbestu wśród mieszkańców Gminy Sztutowo w niniejszym Programie zakłada się, iż poprzez odpowiednie działania informacyjno – edukacyjne należy doprowadzić do zapobiegania sytuacjom, w których dochodzi do usuwania wyrobów zawierających azbest na „własną rękę” przez właścicieli obiektów bez żadnego zabezpieczenia i wywożenia ich na dzikie wysypiska. Z uwagi na wysoki koszt usuwania i unieszkodliwiania odpadów azbestowych istotne jest także zachęcenie do prawidłowego usuwania wyrobów zawierających azbest poprzez dofinansowanie przedsięwzięć związanych z ich usuwaniem, podejmowanych przez osoby fizyczne, ze środków publicznych oraz zewnętrznych środków pomocowych.

Poniżej w tabeli zestawiono konieczne do realizacji zadania związane z likwidacją odpadów zawierających azbest na terenie Gminy Sztutowo oraz zaproponowano okresy ich wykonania (harmonogram).

Poszczególne zadania likwidacji wyrobów zawierających azbest.

Nr zadania	Nazwa zadania	Jednostka odpowiedzialna	Przypuszczalny okres realizacji
1.	Opracowanie „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo”	Wójt Gminy	2007
2.	Powołanie w gminie osoby monitorującej realizację Programu		
3.	Działalność informacyjna i edukacyjna skierowana do właścicieli, zarządców i użytkowników budynków, budowli i instalacji zawierających azbest: a. przygotowanie ulotek informacyjnych o szkodliwości azbestu i o obowiązkach związanych z koniecznością jego usuwania, b. przygotowanie stałej informacji, na stronach internetowych, poświęconej tematyce azbestu, c. okresowe publikacje w prasie lokalnej dotyczące tematyki		2008 - 2015
4.	Coroczna aktualizacja bazy danych o obiektach zawierających azbest oraz o ilości i miejscu zlikwidowania odpadów zawierających azbest		2007-2032
5.	Monitoring i ocena realizacji „Programu usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo”		Co 2 lata

6.	Pozyskiwanie funduszy zewnętrznych Ogłoszenie przetargów na przewoźnika i wyłonienie wykonawców zadania, zawieranie kontraktów		2008 - 2032
7.	Złożenie i prowadzenie rejestru wniosków i ich realizacja zgodnie z zachowaniem pilności stanu wyrobów zawierających azbest		2007 - 2032
8.	Demontaż, odbiór, transport, utylizacja odpadów zawierających azbest z nieruchomości osób fizycznych, jednostek budżetowych, zakładowych i innych Orientacyjna ilość i koszt utylizacji wyrobów azbestowych w ciągu roku wynosi: - 3 425 m ² - 49 Mg - 88 069,00 zł	Uprawnione firmy, Wójt Gminy	2008 – 2032
9.	Przedstawienie Radzie Gminy sprawozdania z przebiegu realizacji Programu zgodnie z ustawą	Wójt Gminy	Co 2 lata

6. OSZACOWANIE KOSZTÓW USUWANIA WYROBÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST Z TERENU GMINY SZTUTOWO

Pod pojęciem „usuwanie” rozumie się w tym przypadku: demontaż, transport oraz składowanie. Te trzy etapy likwidacji wyrobów zawierających azbest są przedmiotem określenia kosztów jednostkowych dla podejmujących działania związane z usuwaniem azbestu.

Usuwanie wyrobów zawierających azbest jest kosztownym przedsięwzięciem. Dla oszacowania prawdopodobnych kosztów przedsięwzięcia, polegającego na demontażu, transporcie oraz składowaniu wyrobów zawierających azbest z terenu

Gminy Sztutowo przyjęto według danych z 2006 r., koszt 1 m² na 45 zł.

Koszt ten został uwzględniony w Programie po przeprowadzeniu analizy rynku firm i przedsiębiorstw, zajmujących się usuwaniem, utylizacją, transportem i zabezpieczaniem wyrobów zawierających azbest. Koszty zabezpieczania wyrobów (malowania) są porównywalne z ich usuwaniem.

Na podstawie przeprowadzonej inwentaryzacji obiektów zlokalizowanych na terenie Gminy Sztutowo (stan na 30.11.2007 rok), określono rzeczywistą ilość wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Sztutowo.

Miejsce występowania azbestu podzielono na dwie grupy: budynki mieszkalne i gospodarcze.

Lp.	Rodzaj wyrobów zawierających azbest	Jednostka miary	Ilość [m ² lub mb]	Ciężar [Mg]	Koszt utylizacji [zł.]
1	Płyty azbestowo-cementowe – Groszkowo	m ²	7 960	113,71	238 800
2	Płyty azbestowo-cementowe – Łaszka	m ²	18 782	268,31	563 460
3	Płyty azbestowo-cementowe – Kały Rybackie	m ²	13 090,5	187,00	392 715
4	Płyty azbestowo-cementowe – Kobyla Kępa	m ²	7 499	107,13	224 970
5	Płyty azbestowo-cementowe – Płonina	m ²	5 650	80,71	169 500
6	Płyty azbestowo-cementowe – Sztutowo	m ²	22 117	315,96	663 510
7	Płyty azbestowo-cementowe – Grochowo Pierwsze	m ²	2 123	30,33	63 690
8	Płyty azbestowo-cementowe – Grochowo Drugie	m ²	1 798	25,69	53 940
9	Płyty azbestowo-cementowe – Grochowo Trzecie	m ²	3 178	45,40	95 340
Razem			82 197,5	1 174,25	2 465 925
Sieć wodociągowa					
	Φ 200 mm	mb	10 750	Nie przewiduje się usunięcia rur azbestowych	
	Φ 100 mm	mb	1 851		
	Φ 80 mm	mb	1 122		

Przewidywany całkowity koszt usunięcia azbestu z terenu Gminy Sztutowo (bez rurociągów azbestowych) wyniesie około 2 465 925,00 zł, co przy założeniu okresu 24 lat (lata 2008-2032), daje około 88 069,00 zł/rok.

Zakłada się, że przyjęcie niniejszego Programu w zakresie pomocy mieszkańcom Gminy Sztutowo w postaci dofinansowania odbioru, transportu i składowania odpadów zawierających azbest spowoduje dużą intensywność usuwania azbestu w pierwszym okresie obowiązywania Programu. Wynikiem realizacji Programu będzie stopniowe zmniejszanie się ilości rocznie usuwanego azbestu w latach następnych.

Finansowanie likwidacji azbestu z terenu Gminy Sztutowo będzie oparte na środkach pozyskanych z:

- Gminnego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej
- EkoFundusz
- i innych programów
- środków pochodzących od osób prawnych.

W celu realizacji programu planuje się podpisanie odpowiedniego porozumienia z osobami prawnymi. Planuje się także uzyskać środki finansowe na kampanie informacyjno – promocyjną likwidacji azbestu z następujących środków: Ministerstwo Gospodarki lub Wojewoda Pomorski.

W Programie tym przedstawiono refundowanie dla osób fizycznym poniesionych kosztów demontażu pokrycia, transportu oraz składowania wyrobów azbestowych w wysokości:

- 100% co daje ok. 88 069,00 zł/rok.
- 80% co daje ok. 70 455,00 zł/rok.
- 50% co daje ok. 44 034,00 zł/rok.

Powyższe założenia i cele zawarte

w „Programie usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo” będą realizowane wyłącznie gdy uda się pozyskać środki finansowe na realizację Programu.

7. MOŻLIWOŚCI POZYSKANIA ŚRODKÓW FINANSOWYCH NA DZIAŁANIA ZWIĄZANE Z USUWANIEM AZBESTU Z TERENU GMINY SZTUTOWO ORAZ SKŁADOWANIEM ODPADÓW ZAWIERAJĄCYCH AZBEST

Program usuwania azbestu z terenu Gminy Sztutowo stanowi podstawowy instrument wspierający pozyskiwanie środków zewnętrznych na działania zmierzające do oczyszczania terenu z wyrobów zawierających azbest. Specjalne procedury konieczne do wdrożenia przy pracach z azbestem i sposób jego unieszkodliwiania wymagają znacznych środków finansowych. Stąd konieczne jest udzielanie jak najszerszego wsparcia finansowego dla wszystkich inicjatyw związanych z usuwaniem wyrobów i odpadów zawierających azbest, a także z monitoringiem zanieczyszczenia środowiska azbestem.

Środki z budżetu państwa

Planowane wydatki z budżetu państwa w okresie 30-let ogranicozone zostały do czterech zadań:

- wydatki na finansowanie działalności Głównego Koordynatora określone w Krajowym Programie Usuwania azbestu z terytorium Polski – w wysokości 1 mln zł rocznie,
- wydatki na działalność informacyjno-popularyzacyjną w mediach dotycząca bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest oraz sposobów ich usuwania, a także informacji o szkodliwości azbestu i sposobów chronienia przed narażeniem na jego emisję – łącznie 27 mln zł,

— wydatki na opracowanie (lub udział) terenowych planów ochrony przed szkodliwością azbestu i programów usuwania wyrobów zawierających azbest, a także szkolenia pracowników administracji publicznej (szczebla centralnego i wojewódzkiego) w zakresie szczegółowych przepisów i procedur dotyczących azbestu – łącznie 4,15 mln zł,

— wydatki na opracowanie programów zdrowotnych i utworzenie ośrodka oceny ryzyka – łącznie 4 mln zł.

W sumie planowane wydatki zamykają się kwotą 65,15 mln zł, z tego w latach 2003 – 2006 ok. 15,75 mln zł, a w latach 2001 – 2032 ok. 49 mln zł

Środki z funduszy ochrony środowiska

Środki na usuwanie wyrobów zawierających azbest można m.in. pozyskiwać z narodowego, wojewódzkich, powiatowych i gminnych funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Środki te powstają z opłat za korzystanie ze środowiska, ponoszonych zgodnie z ustawą Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz. U. z 2006 r. Nr 129, poz. 902 – t.j.) z późn. zm., przez prowadzących działalność gospodarczą. Opłaty te stanowią dochód Narodowego, Wojewódzkich, Powiatowych i Gminnych Funduszy Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Jedną z możliwości wydatkowania tych środków jest ich przeznaczenie na pokrycie kosztów realizacji przedsięwzięć związanych z usuwaniem azbestu z terytorium kraju, w tym na budowę składowisk odpadów niebezpiecznych, zawierających azbest. Narodowy i Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w ramach listy przedsięwzięć priorytetowych planowanych do dofinansowania przewiduje usuwanie i unieszkodliwienie azbestu. Pomoc finansowa Funduszu może przyjmować jedną z następujących form: preferencyjnej pożyczki, w tym pożyczki pomostowej, dotacji, częściowego umorzenia przyznanej pożyczki, dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych, kredytu w bankowych liniach kredytowych.

Ponadto, Rada Nadzorcza Funduszu może uchwalić regulaminy ustalające odmienne zasady dofinansowania wybranych przedsięwzięć priorytetowych. Zaangażowanie funduszy na poziomie gminnym i powiatowym może służyć uboższymi właścicielom obiektów budowlanych na prace związane z likwidacją azbestu.

W wielu przypadkach uruchomienie programów pomocowych powoduje podjęcie przez właścicieli obiektów, w których występują wyroby zawierające azbest, działań zmierzających do ich usunięcia.

Środki z Unii Europejskiej

Inicjatywy samorządów oraz instytucji publicznych w zakresie gospodarki odpadami, w tym odpadami niebezpiecznymi zawierającymi azbest, mogą być realizowane przy współudziale środków pochodzących z Funduszy Strukturalnych

8. PODSUMOWANIE

Pomimo wprowadzenia zakazu stosowania azbestu w nowych budynkach i technologiach będzie on elementem struktury wielu obiektów jako materiał wbudowany jeszcze przez kilkadziesiąt lat.

Bardzo ważne jest zastosowanie się właścicieli i zarządców obiektów budowlanych do obowiązku prowadzenia okresowych kontroli i oceny stanu technicznego wyrobów zawierających azbest oraz przekazywania właściwym jednostkom danych o ilości, stanie i miejscu występowania azbestu. Pozwoli to na uzyskanie pełnej wiedzy na ten temat i podejmowanie przez jednostki samorządowe skutecznych działań mających na celu pomoc właścicielom obiektów w usuwaniu i unieszkodliwianiu azbestu. Istotna jest również świadomość przedsiębiorców wykonujących prace związane z usuwaniem wyrobów zawierających azbest. Wykonywanie tych prac wyłącznie przez

wyspecjalizowane i uprawnione w tym zakresie firmy, pozwoli zminimalizować zagrożenie wynikające z nieprawidłowego ich prowadzenia. Z tego względu jednym z głównych celów niniejszego programu jest przybliżenie jak najszerszym kręgom społeczeństwa problematyki bezpiecznej eksploatacji i usuwania wyrobów zawierających azbest.

W „Programie..” zawarto informacje dotyczące właściwości azbestu, jak również określono harmonogram zadań do realizacji, szacując ich koszt w rozbiciu na lata.

Przedstawiono również szacunkowe ilości wyrobów zawierających azbest na terenie Gminy Sztutowo oraz szacunkowe koszty związane z demontażem i ich utylizacją. Dane te wskazują jednoznacznie na konieczność przeprowadzenia dalszej inwentaryzacji na terenie poszczególnych gmin wyrobów zawierających azbest.

W opracowaniu wskazano również możliwości pozyskania środków z różnych źródeł do finansowania akcji likwidacji wyrobów zawierających azbest z terenu Gminy Sztutowo.

Przewiduje się, że w przypadku pozyskania funduszy unijnych na likwidację azbestu w następnych latach miasto będzie otrzymywać coraz więcej zgłoszeń o miejscach występowania azbestu, co przyczyni się do lepszej wiedzy na temat ilości azbestu. Pozwoli to lepiej poznać potrzeby w tym zakresie, precyzyjniej planować środki niezbędne do wydania na ten cel oraz stopniowo wyeliminować wyroby azbestowe, co jest celem programu.

9. LITERATURA

1. „Informator o przepisach i procedurach dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Ministerstwo Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej; Departament Polityki Przemysłowej, Warszawa 2003 r.
2. „Bezpieczna praca z azbestem”, dr inż. Jacek Grabowski, Katowice 2003 r.
3. „Informator. Zasady postępowania z wyrobami zawierającymi azbest”, Instytut Gospodarki Odpadami w Katowicach, Katowice 2002 r.
4. „Zagrożenie pyłami azbestu” J. Janeczek, A. Obmiński, Katowice 2002 r.

5. „Odpady azbestowe, składowanie, neutralizacja, zagrożenia” A. Obmiński, Szkoła Gospodarki Odpadami Ryto 2000 r.
6. „Materiały konferencyjne: problemy azbestu w Polsce”, Konferencja Naukowa, Łódź 2004 r.
7. Akty prawne dotyczące azbestu i jego szkodliwości.
8. Zbiór przepisów i procedur dotyczących bezpiecznego postępowania z wyrobami zawierającymi azbest.
9. „Program usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest stosowanych na terytorium Polski”, Rada Ministrów Rzeczypospolitej Polskiej, Warszawa, maj 2002 r.
10. Bystrzanowski Ł.: Europejskie prawo ochrony środowiska, Bielsko – Biała 2003 r.
11. „Szkoła „Azbest – bezpieczne postępowanie”. Możliwości finansowania bezpiecznego usuwania materiałów zawierających azbest”, Akademia Górniczo-Hutnicza, Kraków, czerwiec 2005 r.
12. Sprawozdanie z realizacji tematu 13/DPO/BR/04 Program naukowy dotyczący oceny zagrożenia populacji Polski związanym z azbestem, IMP w Łodzi, 2004 rok.

10. ZAŁĄCZNIKI

Spis załączników:

Załącznik nr 1 – Ocena stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest.

Załącznik nr 2 – Informacja o wyrobach zawierających azbest i miejscu ich wykorzystania.

Załącznik nr 3 – Informacja o wyrobach zawierających azbest, których wykorzystywanie zostało zakończone.

Załącznik nr 4 – Wzór oznakowania dla miejsc zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest.

Załącznik nr 5 – Wzór „Karty Ewidencji Odpadu”.

Załącznik nr 6 – Wzór „Karty Przekazania Odpadu”.

Załącznik nr 7 – Zgłoszenie przystąpienia do prac polegających na zabezpieczeniu/usunięciu* wyrobów zawierających azbest.

Załącznik nr 8 – Nazwy wyrobów azbestowych i kody odpowiadających im odpadów wraz z przelicznikami.

Załącznik nr 1

OCENA

stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest

Miejsce/obiekt/urządzenie budowlane/installacja przemysłowa:

.....

Adres miejsca/objektu/urządzenia budowlanego/installacji przemysłowej:

.....

Pomieszczenie:.....

Rodzaj/nazwa wyrobu¹⁾.....

Ilość wyrobów (m², tony)²⁾.....

Grupa / Nr	Wyrób – rodzaj	Ocena	Przyjęta punktacja
I.	Sposób zastosowania azbestu		
1.	Powierzchnia pokryta masą natryskową z azbestem (torkret)		30
2.	Tynk zawierający azbest		30
3.	Lekkie płyty izolacyjne z azbestem (ciężar obj. < 1.000 kg/m ³)		25
4.	Pozostałe wyroby z azbestem		10

II.	Rodzaj azbestu		
5.	Azbest chryzotylowy		5
6.	Inny azbest (np. krokidolit)		15
III.	Struktura powierzchni wyrobu z azbestem		
7.	Rozluźniona (naruszona) struktura włókien		30
8.	Mocna struktura włókien, lecz bez albo niewystarczającą powłoką farby zewnętrznej		10
9.	Pomalowana i nieuszkodzona powłoka zewnętrzna		0
IV.	Stan zewnętrzny wyrobu z azbestem		
10.	Duże uszkodzenia		30 ³⁾
11.	Małe uszkodzenia		10 ⁴⁾
12.	Brak		0
V.	Możliwość uszkodzenia powierzchni wyrobu z azbestem		
13.	Wyrób jest przedmiotem jakichś prac		15
14.	Wyrób przez bezpośrednią dostępność narażony na uszkodzenia (do wysokości 2 m)		10
15.	Wyrób narażony na uszkodzenia mechaniczne		10
16.	Wyrób narażony na wstrząsy i drgania		10
17.	Wyrób narażony na działanie czynników atmosferycznych (na zewnątrz obiektu)		10
18.	Wyrób znajduje się w zasięgu silnych ruchów powietrza		10
19.	Wyrób nie jest narażony na wpływy zewnętrzne		0
VI.	Wykorzystanie pomieszczenia		
20.	Regularnie przez dzieci, młodzież lub sportowców		35
21.	Trwale lub częste przebywanie w pomieszczeniach innych osób		30
22.	Czasowo wykorzystywane pomieszczenie		20
23.	Rzadko wykorzystywane pomieszczenie		10
VII.	Usytuowanie wyrobu		
24.	Bezpośrednio w pomieszczeniu		30
25.	Za zawieszonym, nieszczelnym sufitem lub innym pokryciem		25
26.	W systemie wentylacji pomieszczenia (kanały wentylacyjne)		25
27.	Za zawieszonym szczelnym sufitem lub innym pokryciem, ponad pyłoszczelną powierzchnią lub poza szczelnym kanałem wentylacyjnym		10

Suma punktów oceny .....

Stopień pilności I
(wymiana lub naprawa wymagana bezwzględnie)

65 i więcej punktów

Stopień pilności II
(ponowna ocena wymagana w czasie do 1 roku)

powyżej 35 do 60 punktów

Stopień pilności III

(ponowna ocena w terminie do 5 lat)

do 35 punktów

UWAGA: podkreślić należy tylko jedną pozycję w grupie, jeśli wystąpi więcej niż jedna, podkreślić należy najwyższą punktację. Zsumować ilość punktów, ustalić ocenę końcową i stopień pilności.

.....
Oceniający nazwisko i imię

.....
Właściciel / Zarządca

.....
Adres

data .....

- 1) Według klasyfikacji wyrobów przyjętych w sprawozdaniu rocznym - załącznik nr 2 do rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 października 2003r. w sprawie wymagań w zakresie wykorzystywania i przemieszczania azbestu oraz wykorzystywania i oczyszczania instalacji lub urządzeń, w których był lub jest wykorzystywany azbest (Dz. U. Nr 192, poz. 1876).
- 2) Zgodnie z inwentaryzacją i sprawozdaniem rocznym - § 7 wymienionego w odnośniku 1 rozporządzenia.
- 3) Duże uszkodzenia - widoczne pęknięcia lub ubytki na powierzchni równej lub większej niż 3 % powierzchni wyrobu.
- 4) Małe uszkodzenia - brak widocznych pęknięć, a ubytki na powierzchni mniejszej niż 3 % powierzchni wyrobu.

Załącznik nr 2

Informacja o wyrobach zawierających azbest¹⁾ i miejscu ich wykorzystania.

1. Miejsce, adres.....
2. Właściciel, zarządca, użytkownik*.....
  - a) osoba prawna – nazwa, adres.....
  - b) osoba fizyczna – nazwisko, imię, adres.....
3. Tytuł własności.....
4. Nazwa/rodzaj wyrobu²⁾.....
5. Ilość (m², tony)³⁾.....
6. Przydatność do dalszej eksploatacji⁴⁾.....
7. Przewidywany termin usunięcia wyrobu
  - a) okresowej wymiany z tytułu zużycia⁵⁾.....
  - b) całkowitego usunięcia.....
8. Inne, istotne informacje o wyrobach⁶⁾.....

Data .....

.....
Podpis

Wyjaśnienia:

*- niepotrzebne skreślić

¹⁾ Za wyrób zawierający azbest, uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1% azbestu.

²⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:

- płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
- płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
- rury i złącza azbestowo-cementowe,
- izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
- wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
- przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
- szczeliwa azbestowe,
- taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
- wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
- papier i tektura,
- inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie niewymienione.

³⁾ Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).

⁴⁾ Według „Oceny stanu i możliwości bezpiecznego użytkowania wyrobów zawierających azbest” – załącznik 1 do rozporządzenia Ministra Gospodarki z dnia 14 sierpnia 1998 (Dz.U. Nr 138, poz. 895).

⁵⁾ Na podstawie corocznego rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej w sprawie dopuszczenia wyrobów zawierających azbest do produkcji lub wprowadzania na polski obszar celny.

⁶⁾ Np. informacje o oznaczeniu na planie sytuacyjnym teren instalacji lub urządzenia zawierającego azbest.

Załącznik nr 3

**INFORMACJA O WYROBACH ZAWIERAJĄCYCH AZBEST¹⁾,
KTÓRYCH WYKORZYSTYWANIE ZOSTAŁO ZAKOŃCZONE**

1. Miejsce, adres .....
2. Właściciel/zarządca^{*)}:
  - a) osoba prawna - nazwa, adres, ...
  - b) osoba fizyczna - imię, nazwisko i adres .....
3. Tytuł własności .....
4. Nazwa, rodzaj wyrobu²⁾ .....
5. Ilość (m², tony)³⁾ .....
6. Rok zaprzestania wykorzystywania wyrobów .....
7. Planowane usunięcia wyrobów: .....

  - a) sposób .....
  - b) przez kogo .....
  - c) termin .....

8. Inne istotne informacje⁴⁾ .....

.....
(podpis)

Data .....

Objaśnienia:

- ^{*)} Niepotrzebne skreślić.
- ¹⁾ Za wyrób zawierający azbest uważa się każdy wyrób o stężeniu równym lub wyższym od 0,1 % azbestu.
- ²⁾ Przy określaniu rodzaju wyrobu zawierającego azbest należy stosować następującą klasyfikację:
  - płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie,
  - płyty faliste azbestowo-cementowe dla budownictwa,
  - rury i złącza azbestowo-cementowe,
  - izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest,
  - wyroby cierne azbestowo-kauczukowe,
  - przędza specjalna, w tym włókna azbestowe obrobione,
  - szczeliwa azbestowe,
  - taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki,
  - wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciernych,
  - papier, tektura,
  - inne wyroby zawierające azbest, oddzielnie nie wymienione.
- ³⁾ Podać podstawę zapisu (np. dokumentacja techniczna, spis z natury).
- ⁴⁾ np. informacja o oznaczeniu na planie sytuacyjnym.

Załącznik nr 4

Wzór oznakowania dla miejsc zawierających azbest lub wyroby zawierające azbest.

Oznakowanie wzorowane jest na postanowieniu Unii Europejskiej (załącznik II do Dyrektywy 83/478/EWG).

Wszystkie wyroby zawierające azbest oraz odpady lub miejsca ich występowania powinny być oznakowane w następujący sposób:

- a) oznakowanie zgodne z podanym wzorem, powinno posiadać wymiary co najmniej 5 cm wysokość (H) i 2,5 cm szerokość,
- b) oznakowanie powinno się składać z dwóch części:
części górnej ($h_1 = 40\% H$) zawierającej literę „a” w białym kolorze na czarnym tle,
części dolnej ($h_2 = 60\% H$), zawierającej standardowy napis w białym i/lub czarnym kolorze na czerwonym tle i powinien być wyraźnie czytelny,
- c) jeżeli wyrób zawiera krokidolit, standardowo stosowany zwrot „zawiera azbest” powinien być zastąpiony zwrotem „zawiera krokidolit-azbest niebieski”.

Załącznik nr 5

Wzór " Karty Ewidencji Odpadu"

KARTA EWIDENCJI ODPADU				Nr karty		Rok ewidencji			
Kod odpadu									
Rodzaj odpadu									
Procentowa zawartość azbestu w odpadzie ^a									
Posiadacz odpadów ^b				Adres ^c					
Nr REGON				Telefon/fax					
Działalność w zakresie ^d									
W		Zb		Tr		Od		Un	
☐		☐		☐		☐		☐	
Gospodarowanie odpadami									
Miesiąc	Masa wytworzonych odpadów [Mg] ^e	Masa przyjętych odpadów [Mg] ^e	Nr karty przekazania odpadu	We własnym zakresie			Odpady przekazane innemu posiadaczowi odpadów		Podpis osoby sporządzającej
				Masa [Mg] ^e	Metoda odzysku R ^f	Metoda unieszkodliwiania D ^g	Masa [Mg]	Nr karty Przekazania odpadu	

^a Dotyczy działalności w zakresie unieszkodliwiania azbestu.

^b Imię i nazwisko lub nazwa posiadacza odpadów.

^c Adres zamieszkania lub siedziba posiadacza odpadów.

^d Zaznaczyć symbolem X odpowiednią odpowiedź: W – wytwarzanie odpadów, Zb – zbieranie odpadów, Tr – transport odpadów, Od – odzysk odpadów, Un – unieszkodliwianie odpadów.

^e Z dokładnością do 1 miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne, do 3 miejsca po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.

^f Symbole R określają działania polegające na wykorzystaniu odpadów w całości lub w części lub prowadzące do odzyskania z odpadów substancji lub materiałów, lub energii, wraz z ich wykorzystaniem według załącznika nr 5 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001r. o odpadach.

^g Symbole D określają procesy unieszkodliwiania według załącznika nr 6 do ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku o odpadach

Załącznik nr 6

Wzór "Karty Przekazania Odpadu".

KARTA PRZEKAZANIA ODPADU	Nr karty	Rok ewidencji
Posiadacz odpadów, który przekazuje odpad ^a	Posiadacz odpadów, który przejmuje odpad ^{a)}	
Adres ^b	Adres ^b	
Telefon/fax	Telefon/fax	
Nr REGON	Nr REGON	
Kod odpadu	Rodzaj odpadu	
Potwierdzam przekazanie odpadu	Potwierdzam przyjęcie odpadu	
Data, pieczęć i podpis	Data, pieczęć i podpis	
Data/miesiąc ^c	Masa przekazanych odpadów [Mg] ^d	Numer rejestracyjny pojazdu, Przyczepy lub naczepy ^e

^a Imię i nazwisko lub nazwa posiadacza odpadów.

^b Adres zamieszkania lub siedziby posiadacza odpadów.

^c Karta może być stosowana jako jednorazowa karta przekazania odpadu lub jako zbiorcza karta przekazania odpadu, obejmująca odpad danego rodzaju przekazywany łącznie w czasie jednego miesiąca kalendarzowego temu samemu posiadaczowi odpadów.

^d Z dokładnością do 1 miejsca po przecinku dla odpadów innych niż niebezpieczne do 3 miejsc po przecinku dla odpadów niebezpiecznych.

^e Dotyczy odpadów niebezpiecznych.

Załącznik nr 7

Sztutowo, dnia .....

(nazwa i adres wykonawcy)

ZGŁOSZENIE
przystąpienia do prac polegających na zabezpieczeniu/usunięciu* wyrobów zawierających azbest.

Zgodnie z wymogami § 6 ust. 2 i 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Pracy i Polityki Społecznej z dnia 2 kwietnia 2004 r., w *sprawie sposobów i warunków bezpiecznego użytkowania i usuwania wyrobów zawierających azbest* (Dz.U. z 2004 r. Nr 71 poz. 749) zgłaszam/y* rozpoczęcie prac związanych z zabezpieczeniem/usunięciem* wyrobów zawierających azbest na podstawie decyzji

..... z dnia .....

Nr ..... zatwierdzającej program gospodarowania

odpadami niebezpiecznymi w .....

(rodzaj obiektu/urządzenia budowlanego/instalacji przemysłowej) na nieruchomości położonej w.....

przy ulicy.....nr .....

nr ewidencyjny działki ..... stanowiącej własność.....

1. Rodzaj i nazwa wyrobu (gęstość objętościowa i ilość).....
2. Termin rozpoczęcia prac .....
3. Termin zakończenia prac .....
4. Liczba pracowników, którzy przebywać będą w kontakcie z azbestem .....

Zobowiązuję/rny* się do przedłożenia nowego zgłoszenia w przypadku zmiany warunków prowadzenia robót.

Załącznik :

- kopia aktualnej oceny stanu wyrobów zawierających azbest;

(podpis wykonawcy)

+ niepotrzebne skreślić

Załącznik nr 8

Nazwy wyrobów azbestowych i kody odpowiadających im odpadów wraz z przelicznikami.

Kod wyrobu	Rodzaj wyrobu zawierającego azbest	Kod odpadu powstającego z wyrobu	Jednostka	Przelicznik na kg
W1	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Płyty azbestowo-cementowe płaskie stosowane w budownictwie	17 06 05	m ² , kg	11,2
W2	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Płyty azbestowo-cementowe faliste stosowane w budownictwie	17 06 05	m ² , kg	11,2
W3	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest. Rury i złącza azbestowo-cementowe	17 06 05	mb, kg	DN50 - 3,96 DN80 - 5,80 DN100 - 8,20 DN125 - 10,65 DN150 - 13,89 DN200 - 21,86 DN250 - 31,56 DN300 - 43,78 DN350 - 59,00 DN400 - 73,03
W4	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Izolacje natryskowe środkami zawierającymi w swoim składzie azbest	17 06 01	m ³ , kg	300
W5	Okładziny hamulcowe zawierające azbest. Wyroby czarne azbestowo – kauczukowe	16 01 11	kg	
W6	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB)	15 02 02	kg	
W7	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Szczeliwa azbestowe	17 06 01	kg	
W8	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Taśmy tkane i plecione, sznury i sznurki	17 06 01	kg	

W9	Materiały izolacyjne zawierające azbest.				
W10	Wyroby azbestowo-kauczukowe, z wyjątkiem wyrobów ciemnych Materiały izolacyjne zawierające azbest. Papier, tektura	17 06 01 17 06 01	kg m ² , kg		1,5
W11	Inne wyroby zawierające azbest, osobno nie wymienione				
W11.1	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Otuliny azbestowo-cementowe	17 06 01	mb, kg		6
W11.2	Materiały konstrukcyjne zawierające azbest Kształtki azbestowo-cementowe budowlane (przewody wentylacyjne, podoklejniki, osłony kanałów spalin)	17 06 05	m ² , kg		15
W11.3	Zużyte urządzenia zawierające niebezpieczne elementy (¹) inne niż wymienione w 16 02 09 do 16 02 12. Kształtki azbestowo-cementowe elektroizolacyjne	16 02 13	kg		
W11.4	Płytki PCV	17 09 03	m ² , kg		5
W11.5	Materiały izolacyjne zawierające azbest. Płyty ogniochronne	17 06 01	m ² , kg		20
W11.6	Inne odpady z budowy, remontów i demontażu (w tym odpady zmieszane) zawierające substancje niebezpieczne. Papy, kity i masy hydroizolacyjne	17 09 03	kg		
W11.7	Zużyte urządzenia elektryczne i elektroniczne inne niż wymienione w 20 01 21 i 20 01 23 zawierające niebezpieczne składniki (¹). Sprzęt gospodarstwa domowego	20 01 35	kg		
W11.8	Sorbenty, materiały filtracyjne (w tym filtry olejowe nieujęte w innych grupach), tkaniny do wycierania (np. szmaty, ścierki) i ubrania ochronne zanieczyszczone substancjami niebezpiecznymi (np. PCB). Ubrania robocze, maski, filtry zanieczyszczone azbestem	15 02 02	kg		

1740

UCHWAŁA Nr XIII/110/08
Rady Gminy Sztutowo
z dnia 28 marca 2008 r.

w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 8 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j.: Dz. U. Nr 142 poz. 1591 z 2001 r. z późn. zm.) oraz art. 6 ust. 2 i ust. 6 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. 2005 r. Nr 236 poz. 2008 z późn. zm.) Rada Gminy Sztutowo uchwała, co następuje:

§ 1

1. Ustala się górną stawkę opłat za odbieranie odpadów komunalnych zbieranych od właścicieli nieruchomości w wysokości 200 zł. brutto za 1 m³.
2. Ustala się górną stawkę opłat za opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych od właścicieli nieruchomości w wysokości 40 zł brutto za 1 m³.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sztutowo.

§ 3

Traci moc Uchwała Nr IV/20/07 Rady Gminy Sztutowo z dnia 20 lutego 2007 r. w sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżnianie zbiorników bezodpływowych i transport nieczystości ciekłych.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Bogdan Pniewski

1741

UCHWAŁA Nr XIII/111/08
Rady Gminy Sztutowo
z dnia 28 marca 2008 r.

w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sztutowo.

Na podstawie art. 4 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. 2005 r. Nr 236 poz. 2008 z późn. zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15, art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591 z późn. zm.) Rada Gminy Sztutowo uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się „Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sztutowo”, zwany dalej Regulaminem. Regulamin stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sztutowo.

§ 3

Traci moc uchwała Nr XXXII/236/06 z dnia 22 lutego 2006 r. w sprawie regulaminu utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sztutowo.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Bogdan Pniewski

Załącznik
do Uchwały Nr XIII/111/08
Rady Gminy Sztutowo
z dnia 28 marca 2008 r.

**REGULAMIN UTRZYMANIA CZYSTOŚCI I PORZĄDKU
NA TERENIE GMINY SZTUTOWO**

Rozdział I
Postanowienia ogólne

§ 1

Regulamin określa szczegółowe zasady utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Sztutowo dotyczące:

- 1) wymagań w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości obejmujących:
  - a) prowadzenie we wskazanym zakresie selektywnego zbierania i odbierania odpadów komunalnych,
  - b) uprzątnięcie błota, śniegu, lodu i innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego,
  - c) mycie i naprawy pojazdów samochodowych poza myjniami i warsztatami naprawczymi;
- 2) rodzaju i minimalnej pojemności urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz warunków utrzymania ich w odpowiednim stanie sanitarnym, porządkowym i technicznym, przy uwzględnieniu:
  - a) średniej ilości odpadów komunalnych wytwarzanych w gospodarstwach domowych bądź w innych źródłach,
  - b) liczby osób korzystających z tych urządzeń;

- 3) częstotliwości i sposobu pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz z terenów przeznaczonych do użytku publicznego;
- 4) innych wymagań wynikających z Gminnego Planu Gospodarki Odpadami;
- 5) obowiązków osób utrzymujących zwierzęta domowe;
- 6) wymagań utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej;
- 7) wyznaczania obszarów podlegających obowiązkowej deratyzacji i terminów jej przeprowadzania.

Rozdział II

Wymagania w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie nieruchomości

§ 2

1. Właściciel nieruchomości obowiązany jest do wyposażenia nieruchomości w urządzenia lub pojemniki do gromadzenia odpadów o odpowiedniej liczbie i pojemności gwarantującej ciągłość gromadzenia odpadów powstających na terenie nieruchomości.
2. Właściciele nieruchomości obowiązani są do prowadzenia selektywnego zbierania następujących odpadów:
  - a) odpadów z papieru i tektury
  - b) odpadów ze szkła
  - c) odpadów z metali i tworzyw sztucznych
  - d) odpadów wielkogabarytowych
  - e) odpadów z budów i remontów
  - f) odpadów komunalnych ulegających biodegradacji
2. Odpady powstające w gospodarstwach domowych należy zbierać i gromadzić w odrębnym urządzeniu, którego rodzaj został określony w Rozdziale III.
3. Odpady wielkogabarytowe nie wymagają specjalnych urządzeń do zbierania. Należy gromadzić je na terenie nieruchomości w wyznaczonych miejscach, w sposób nie utrudniający korzystanie z nieruchomości przez osoby trzecie.
4. Odpady z budów i remontów należy zbierać i gromadzić w odrębnym urządzeniu, którego rodzaj został określony w Rozdziale III, oznaczonym w sposób umożliwiający rozpoznanie. Oznaczeniem będzie w szczególności napis na urządzeniu o treści: „Odpady z budów i remontów”.
5. Odpady komunalne ulegające biodegradacji należy zbierać i gromadzić na przydomowych kompostowniach.
6. Właściciele nieruchomości nie mający możliwości zbierania i gromadzenia odpadów komunalnych ulegających biodegradacji na przydomowych kompostowniach mogą zbierać i gromadzić te odpady w odrębnym urządzeniu, którego rodzaj został określony w Rozdziale III, oznaczonym w sposób umożliwiający rozpoznanie jakiego rodzaju odpady w urządzeniu są gromadzone. Oznaczeniem będzie w szczególności napis na urządzeniu o treści „Odpady biodegradowalne”.
8. Odpady opakowaniowe z papieru i tektury należy gromadzić w odrębnym urządzeniu, którego rodzaj został określony w Rozdziale III, oznaczonym w sposób umożliwiający rozpoznanie jakiego rodzaju odpady w urządzeniu są gromadzone. Oznaczeniem będzie w szczególności napis na urządzeniu o treści: „Makulatura”.
9. Odpady ze szkła należy gromadzić w odrębnym urządzeniu, którego rodzaj został określony w Rozdziale III, oznaczonym w sposób umożliwiający rozpoznanie jakiego rodzaju odpady w urządzeniu są gromadzone. Oznaczeniem będzie w szczególności napis na urządzeniu o treści: „Szkło”.

10. Odpady z metali i tworzyw sztucznych oraz wielomateriałowe należy gromadzić w odrębnym urządzeniu, którego rodzaj został określony w Rozdziale III, oznaczonym w sposób umożliwiający rozpoznanie jakiego rodzaju odpady w urządzeniu są gromadzone. Oznaczeniem będzie w szczególności napis na urządzeniu o treści: „Metale, Tworzywa Sztuczne”.

§ 3

1. Właściciele nieruchomości położonych wzdłuż chodników mają obowiązek uprzątnięcia błota, śniegu, lodu oraz innych zanieczyszczeń z części nieruchomości służących do użytku publicznego.
  - a) jeśli powstały w godzinach nocnych – w terminie do 7 rano,
  - b) jeśli powstały w godzinach od 7-22 w terminie dwóch godzin, od momentu ich powstania.
2. Nieusunięty w terminie, o którym mowa w ust. 1 lód, należy posypać piaskiem lub innym stosownym środkiem w celu zlikwidowania jego śliskości.

§ 4

1. Mycie pojazdów samochodowych oraz wszelkich pojazdów i maszyn rolniczych poza myjniami może odbywać się wyłącznie pod warunkiem nie zanieczyszczania środowiska i odprowadzania powstających ścieków do kanalizacji sanitarnej lub zbiornika bezodpływowego.
2. Zabrania się odprowadzania powstających ścieków do ziemi lub cieków i zbiorników wodnych.
3. Naprawa pojazdów samochodowych poza warsztatami samochodowymi może odbywać się wyłącznie pod warunkiem nie zanieczyszczania środowiska i gromadzenia powstających odpadów w pojemnikach do tego przeznaczonych.

Rozdział III

Rodzaje i minimalna pojemność urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości oraz warunki i ich utrzymania w odpowiednim stanie sanitarnym

§ 5

Ustala się rodzaje urządzeń przeznaczonych do zbierania odpadów komunalnych na terenie nieruchomości:

- a) pojemniki na odpady o pojemności od 60 do 1100 litrów,
- b) kontenery o pojemności od 5 m³ do 10 m³,
- c) worki foliowe oznaczone logo przedsiębiorcy, posiadającego zezwolenie na odbiór odpadów komunalnych.

§ 6

Odpady komunalne zbierane w sposób nieselektywny należy gromadzić w zamkniętych i szczelnych wyłącznie do tego przeznaczonych urządzeniach, uwzględniając następujące minimalne normy:

- a) dla budynków mieszkalnych: 60 L/na osobę/wywóz co najmniej raz w miesiącu,
- b) dla lokali handlowych: 50 L/10 m² powierzchni całkowitej/wywóz co najmniej raz na dwa tygodnie,
- c) dla lokali gastronomicznych: 20L/miejsce konsumpcyjne/wywóz co najmniej raz na dwa tygodnie,
- d) dla obiektów, w których wynajmowane są pokoje: 20L/miejsce/wywóz co najmniej raz na dwa tygodnie.
- e) dla zakładów rzemieślniczych, usługowych i produkcyjnych: 110L/na 10 pracowników/wywóz co najmniej raz na dwa tygodnie.

§ 7

1. Do zbierania większej ilości odpadów komunalnych właściciele nieruchomości mogą stosować urządzenia określone w § 5 litera c.
2. Urządzenia, o których mowa w Rozdziale III litera a i b powinny być utrzymywane w odpowiednim stanie sanitarnym, w szczególności poprzez ich dezynfekcje co najmniej dwa razy do roku.

Rozdział IV

Sposoby pozbywania się odpadów komunalnych i nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości oraz terenów przeznaczonych do użytku publicznego

§ 8

1. Właściciele nieruchomości obowiązani są do pozbywania się odpadów komunalnych z terenu nieruchomości w sposób systematyczny, gwarantujący zachowanie czystości i porządku na nieruchomości.
2. Pozbywanie się odpadów komunalnych przez właścicieli nieruchomości odbywa się poprzez ich umieszczenie w odpowiednich urządzeniach, a następnie odebranie przez uprawniony podmiot, na podstawie zawartej umowy na najbliższej położone składowisko odpadów lub inne dopuszczone przepisami prawa miejsce, w celu ich unieszkodliwienia lub odzysku.

§ 9

1. Właściciele nieruchomości, obowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości w sposób systematyczny, nie dopuszczając do przepelnienia się urządzeń do gromadzenia nieczystości ciekłych, gwarantując zachowanie czystości i porządku na nieruchomości.
2. Właściciele nieruchomości, obowiązani są do pozbywania się nieczystości ciekłych z terenu nieruchomości co najmniej raz w miesiącu, z zastrzeżeniem ust. 1.

Rozdział V

Maksymalny dopuszczalny poziom składowania odpadów komunalnych ulegających biodegradacji

§ 10

1. System gospodarowania odpadami komunalnymi zapewnia ograniczenie masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania:
  - 1) do 31 grudnia 2010 r. do nie więcej niż 75% wagowo całkowitej masy odpadów ulegających biodegradacji,
  - 2) do 31 grudnia 2013 r. do nie więcej niż 50%,
  - 3) do 31 grudnia 2020 r. do nie więcej niż 35%, w stosunku do masy tych odpadów wytworzonych w roku 1995.
2. Obowiązek ten zrealizują przedsiębiorcy, którzy uzyskują zezwolenie na odbiór odpadów od mieszkańców nieruchomości.

Rozdział VI

Inne wymagania wynikające z Gminnego Planu Gospodarki Odpadami

§ 11

1. Masa odpadów komunalnych, zbieranych w sposób selektywny przez właścicieli nieruchomości jest rejestrowana przez podmiot uprawniony, z którym mają oni podpisane umowy, na ich indywidualnych kontaktach.
2. Stawki opłat zawarte w umowach podpisanych z właścicielami nieruchomości przez podmiot uprawniony nie mogą być wyższe niż górne stawki opłat.

Rozdział VII

Obowiązki osób utrzymujących zwierzęta domowe

§ 12

1. Utrzymywanie zwierząt domowych nie może stanowić zagrożenia lub uciążliwości dla ludzi.
2. Osoby utrzymujące zwierzęta domowe, w szczególności psy zobowiązane są trzymać je na terenie swojej nieruchomości.
3. Wyprowadzanie psa w miejsca publiczne jest możliwe po spełnieniu następujących warunków:
  - a) pies będzie na smyczy,
  - b) niezależnie od rasy i wielkości psa, pies będzie posiadał kaganiec.
4. Ust. 3 stosuje się odpowiednio do innych zwierząt domowych, mogących stanowić zagrożenie dla ludzi.
5. Zabronione jest wprowadzanie psów na plaże oraz do publicznych miejsc zamkniętych, w szczególności sklepów, lokali gastronomicznych, pomieszczeń biurowych, za wyjątkiem psów przewodników osób niewidomych.
6. Osoby utrzymujące zwierzęta domowe zobowiązane są do usuwania zanieczyszczeń spowodowanych przez te zwierzęta w miejscach publicznych oraz w innych miejscach przeznaczonych do wspólnego użytku.

Rozdział VIII

Wymagania utrzymywania zwierząt gospodarskich na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej

§ 13

1. Na terenach wyłączonych z produkcji rolniczej zwierzęta gospodarskie mogą być utrzymywane pod warunkiem przestrzegania zasad określonych w niniejszym regulaminie.
2. Prowadzący hodowlę zwierząt gospodarskich jest zobowiązany:
  - a) zapewnić gromadzenie i usuwanie powstających w związku z hodowlą odpadów i nieczystości w sposób zgodny z prawem, w tym z wymogami niniejszego regulaminu.
  - b) nie dopuszczać do zanieczyszczenia terenu nieruchomości,
  - c) nie dopuszczać do powstania wobec innych osób zamieszkujących na nieruchomości lub nieruchomościach sąsiednich uciążliwości takich jak: hałas, odór.
  - d) zapewnić zamknięte pomieszczenia do ich hodowli.

Rozdział IX

Obszary podlegające obowiązkowej deratyzacji i terminy jej przeprowadzania

§ 14

1. Właściciele nieruchomości zobowiązani są do przeprowadzania, co najmniej raz w roku, deratyzacji na terenie nieruchomości.
2. Koszty przeprowadzenia deratyzacji obciążają właścicieli nieruchomości.
3. Deratyzacji winny dokonywać specjalistyczne jednostki posiadające odpowiednie środki do jej wykonania.

Rozdział X

Postanowienia końcowe

§ 15

Za naruszenie obowiązków zawartych w regulaminie przewiduje się sankcje określone w art. 10 ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (t.j. Dz. U. z 2005 r. Nr 236, poz. 2008 z późn. zm).

1742

UCHWAŁA Nr XIII/115/08
Rady Gminy Sztutowo
z dnia 28 marca 2008 r.

**w sprawie zasad korzystania ze stołówki szkolnej oraz odpłatności
za posiłki w Zespole Szkół im. Pamięci Ofiar Stutthofu w Sztutowie.**

Na podstawie art. 67a ust. 2 ustawy z dnia 07 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2004 r. Nr 256 poz. 2572 ze zm.) oraz art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r. Nr 142 poz. 1591 ze zm.) Rada Gminy Sztutowo uchwała, co następuje:

§ 1

W celu realizacji zadań opiekuńczych i wspierania prawidłowego rozwoju uczniów prowadzona jest stołówka w Zespole Szkół im. Pamięci Ofiar Stutthofu w Sztutowie.

§ 2

Ilekczo w uchwale jest mowa o:

1. szkole – należy przez to rozumieć Zespół Szkół im. Pamięci Ofiar Stutthofu w Sztutowie.
2. uczniu – należy przez to rozumieć ucznia, który pobiera naukę w Zespole Szkół im. Pamięci Ofiar Stutthofu w Sztutowie.
3. stołówce – należy przez to rozumieć zorganizowane miejsce do korzystania z posiłków.
4. nauczycielach – należy przez to rozumieć nauczycieli zatrudnionych w Zespole Szkół im. Pamięci Ofiar Stutthofu w Sztutowie.

§ 3

1. Do korzystania ze stołówki szkolnej uprawnieni są:
  - 1) uczniowie,
  - 2) nauczyciele i inni pracownicy szkoły,
  - 3) emeryci i renciści, którzy byli pracownikami szkoły,
  - 4) inne osoby, w szczególnie uzasadnionych przypadkach w uzgodnieniu z Kierownikiem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztutowie.

§ 4

1. Posiłki wydawane w stołówce są odpłatne.
2. Uczniowie korzystający ze stołówki szkolnej pokrywają koszt surowców zużytych do przygotowania posiłków „wsad do kotła”.
3. W szczególnie trudnej sytuacji materialnej rodziny i uzasadnionych przypadkach losowych uczeń może otrzymać dofinansowanie do posiłków z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sztutowie, na podstawie odrębnych przepisów w tym zakresie.

§ 5

1. Nauczyciele, inni pracownicy szkoły oraz osoby określone w § 3 ust. 1 pkt 4 korzystający z posiłków w stołówce pokrywają pełny koszt przygotowanie posiłków w wysokości

zużytych surowców do przygotowania posiłków, powiększony o koszty wytworzenia posiłku wynikające z ewidencji rachunkowo-księgowej według stanu na ostatni dzień kwartału poprzedzającego okres korzystania z posiłków.

2. Do kosztów wytworzenia posiłków przyjmuje się wszystkie składniki wynagrodzenia osób przygotowujących posiłki wraz ze składnikami zgodnymi z obowiązującymi przepisami, koszty energii elektrycznej, gazu, wody i innych mediów.
3. Środki finansowe z uzyskanych wpłat od osób określonych w § 3 ust. 1 pkt 2,3 i 4 zwiększają dochody Gminy.

§ 6

1. Ustala się dzienną wysokość opłaty za korzystanie przez uczniów z posiłku w stołówce szkolnej w wysokości:
  - 1) 2,20 zł za obiad od ucznia, co stanowi koszt surowców zużytych do przygotowania posiłku „wsad do kotła”,
  - 2) 4,00 za obiad od pracownika szkoły, emeryta lub renciści, co stanowi koszt przygotowania posiłku, surowca przeznaczonego na wyżywienie wynagrodzenia pracowników stołówki szkolnej oraz składki naliczane od tych wynagrodzeń, a także koszty utrzymania stołówki/energii, gaz, woda i inne media).
2. Odpłatność za korzystanie z posiłków w stołówce wnoszona jest do 10-tego każdego miesiąca za bieżący miesiąc.

§ 7

1. W przypadku nieobecności korzystającego z posiłków powyżej 3 dni przysługuje częściowy zwrot opłaty miesięcznej proporcjonalnie do liczby dni nieobecności, pod warunkiem zgłoszenia tego faktu do dyrektora szkoły, z co najmniej jednodniowym wyprzedzeniem.
2. Zwrot opłat o których mowa w § 7 ust. 1, dokonuje się na wniosek rodziców lub opiekunów prawnych ucznia lub innych stołujących się na koniec miesiąca, w którym wystąpiły dni nieobecności, w formie odpisu z należności za posiłek w następnym miesiącu.

§ 8

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sztutowo.

§ 9

Uchwała podlega ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego i wchodzi w życie w terminie 14 dni od dnia ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 01 stycznia 2008 r.

Przewodniczący Rady
Bogdan Pniewski

1743

UCHWAŁA Nr XIII/116/08
Rady Gminy Sztutowo
z dnia 28 marca 2008 r.

w sprawie nadania nazwy ulicy we wsi Sztutowo.

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2001 r., poz. 1591 z późn. zm.) oraz art. 8 ust. 1a ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2007 r., Nr 19, poz. 115) Rada Gminy Sztutowo uchwała, co następuje:

§ 1

1. Nadaje się nazwę – ulica Parkowa drodze stanowiącej działki nr 382/123 i 382/116 w Sztutowie, biegnącej od ul. Gdańskiej w kierunku wschodnim.
2. Zmienia się numerację porządkową nieruchomości będących w oddziaływaniu ulicy określonej w pkt 1.

3. Położenie ulicy określono na załączniku graficznym* do niniejszej uchwały.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od jej ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Bogdan Pniewski

* Załącznika nie publikuje się.

1744

UCHWAŁA Nr XVI/ 134/2008
Rady Gminy Wejherowo
z dnia 28 stycznia 2008 r.

w sprawie zmiany uchwały dot. nadania nazw ulicom we wsi Łężyce.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 13 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. nr 2001 r. Nr 142 poz. 1591 z późn. zmianami), Rada Gminy Wejherowo, uchwała co następuje:

§ 1

W załączniku Nr 1 do uchwały Rady Gminy Wejherowo Nr LI/432/2006 z dnia 29 października 2006 r. w sprawie nadania nazw ulicom we wsi Łężyce, wprowadza się następujące zmiany:

1. Ulica Poziomkowa otrzymuje L.p. 16 i zostaje włączona do Łężyce – Głodówko
2. Ulica Borówkowa otrzymuje L.p. 17 i pozostaje w Łężyce – Rogulewo.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od daty jej opublikowania w Dzienniku Urzędowym Województwa Pomorskiego.

Przewodniczący Rady
Tadeusz Daniłczyk

1745

POROZUMIENIE Nr PR.I.0723/1/08
zawarte w Olsztynie w dniu 9 maja 2008 r.

w sprawie powierzenia przez Województwo Warmińsko - Mazurskie, a przyjęcia przez Województwo Pomorskie II etapu przygotowania do realizacji projektu „Pętla Żuławska – Międzynarodowa Droga Wodna E 70” na odcinku położonym na terenie województwa warmińsko – mazurskiego

pomiędzy:
Województwem Warmińsko – Mazurskim reprezentowanym przez Zarząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego, w imieniu którego działają:

1. Jacek Protas – Marszałek Województwa Warmińsko – Mazurskiego
2. Grzegorz Nowaczyk – Członek Zarządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego zwanym dalej „Powierzającym”
a
Województwem Pomorskim reprezentowanym przez Zarząd Województwa Pomorskiego, w imieniu którego działają:

1. Jan Kozłowski – Marszałek Województwa Pomorskiego
2. Mieczysław Struk – Wicemarszałek Województwa Pomorskiego zwanym dalej „Przyjmującym”

Na podstawie art. 8 ust. 2, 3 i 4 oraz art. 18 pkt. 12 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1590, z późn. zm.) oraz na podstawie uchwały Sejmiku Województwa Warmińsko – Mazurskiego Nr XVI/346/08 z dnia 18.03.2008 r., jak i uchwały Sejmiku Województwa Pomorskiego Nr 397/XXI/08 z dnia 28.04.2008 r.

Strony niniejszego porozumienia ustalają, co następuje:

§ 1

1. Powierzający powierza, a Przyjmujący przyjmuje do wykonania II etap przygotowania do realizacji projektu „Pętla Żuławska – Międzynarodowa Droga Wodna E 70” na odcinku położonym na terenie województwa warmińsko – mazurskiego.
2. Szczegółowy zakres rzeczowy i termin przekazania środków finansowych określa załącznik nr 1 do niniejszego Porozumienia.

§ 2

1. Powierzający zapewni na realizację zadania określonego § 1 niniejszego porozumienia środki finansowe w wysokości 108 100,00 zł (słownie: sto osiem tysięcy sto złotych).
2. Środki finansowe, o których mowa w ust. 1 zostaną przekazane na konto Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego w Kredyt Bank S.A. II O/Gdańsk 84150011 711211700163200000 z dopiskiem „Projekt Pętla Żuławska – II etap” po zatwierdzeniu wniosku finansowego, nie wcześniej jednak niż 14 dni od dnia ogłoszenia niniejszego porozumienia w Dzienniku Urzędowym Województwa Warmińsko-Mazurskiego.
3. Przyznane środki nie mogą być wykorzystane na inny cel niż określony w § 1.

§ 3

1. Przyjmujący zobowiązuje się wykonać zadanie określone w § 1 w terminie do dnia 1 grudnia 2008 r.
2. Przyjmujący zobowiązuje się wykorzystać przekazane środki finansowe w terminie do 8 grudnia 2008 r.
3. Niewykorzystana część środków finansowych podlega zwrotowi na rachunek Powierzającego w Banku Millennium nr 08 1160220200000000 30989250, nie później niż do 15 grudnia 2008 r.

§ 4

1. Przyjmujący w terminie do 8 grudnia 2008 r. zobowiązuje się do przedstawienia do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie sprawozdania merytorycznego i finansowego z realizacji Porozumienia.
2. Przyjmujący zobowiązuje się do wydatkowania otrzymanych środków w sposób celowy, racjonalny i zgodny z prze-

pisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (j.t.: Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655).

§ 5

1. Powierzający zastrzega sobie prawo do przeprowadzenia kontroli prawidłowości wydatkowania przekazanych środków.
2. Kontrola, o której mowa w ust. 1 odbywać się będzie w szczególności poprzez analizę przedłożonego sprawozdania finansowego.

§ 6

W sprawach nieuregulowanych niniejszym porozumieniem mają zastosowanie odpowiednie przepisy Kodeksu Cywilnego oraz ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249, poz. 2104, z późn. zm.).

§ 7

Wszelkie zmiany niniejszego porozumienia wymagają formy pisemnej pod rygorem nieważności.

§ 8

Ewentualne spory o charakterze majątkowym, wynikłe na tle realizacji niniejszego Porozumienia, będzie rozstrzygał właściwy rzeczowo i miejscowo sąd powszechny.

§ 9

1. Porozumienie wymaga ogłoszenia w dziennikach urzędowych województw: pomorskiego i warmińsko-mazurskiego.
2. Porozumienie wchodzi w życie w ciągu 14 dni od dnia ogłoszeń, o których mowa w ust. 1.

§ 10

Porozumienie sporządzono w sześciu jednobrzmiących egzemplarzach, po trzy dla każdej ze Stron.

Powierzający Marszałek Województwa Warmińsko- Mazurskiego <i>Jacek Protas</i> Członek Zarządu Województwa Warmińsko – Mazurskiego <i>Grzegorz Nowaczyk</i>	Przyjmujący Marszałek Województwa Pomorskiego <i>Jan Kozłowski</i> Wicemarszałek Województwa Pomorskiego <i>Mieczysław Struk</i>
--	--

Załącznik Nr 1
do Porozumienia Nr PR.I.0723/1/08
z dnia 9 maja 2008 r.

Zakres rzeczowy, finansowy i termin przekazania środków finansowych

Lp.	Zakres rzeczowy	Środki finansowe	Termin przekazania środków
1.	Opracowanie studium wykonalności projektu Pętla Żuławska – Międzynarodowa Droga Wodna E 70	40 600,00	Kwota 40 600,00 zł zostanie przekazana po zatwierdzeniu wniosku finansowego, nie wcześniej jednak niż 14 dni od dnia ogłoszenia Porozumienia w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym
2.	System informacji turystyki wodnej – Tablice informacyjno – promocyjne - Opracowanie dokumentacji projektowej	20 000,00	Kwota 20 000,00 zł zostanie przekazana po zatwierdzeniu wniosku finansowego, nie wcześniej jednak niż 14 dni od dnia ogłoszenia Porozumienia w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym

3.	Szkolenia dla partnerów projektu w zakresie: - metodologii wyliczania luki finansowej i ustalenia poziomu dofinansowania - zarządzania dużym projektem sieciowym (+podstawy FIDIC) - prawa zamówień publicznych - pomoc publiczna	15 000,00	Kwota 15 000,00 zł zostanie przekazana po zatwierdzeniu wniosku finansowego, nie wcześniej jednak niż 14 dni od dnia ogłoszenia Porozumienia w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym
4.	Materiały promujące projekt „Pętla Żuławska – Międzynarodowa Droga Wodna E 70”, w tym m.in.: plansze promocyjne, banery, ulotki informacyjne, naklejki, dodruk przewodnika turystyki wodnej	22 500,00	Kwota 22 500,00 zł zostanie przekazana po zatwierdzeniu wniosku finansowego, nie wcześniej jednak niż 14 dni od dnia ogłoszenia Porozumienia w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym
5.	Promocja projektu „Pętla Żuławska – Międzynarodowa Droga Wodna E 70”, w tym: - organizacja konferencji i seminariów - udział w targach turystycznych	10 000,00	Kwota 10 000,00 zł zostanie przekazana po zatwierdzeniu wniosku finansowego, nie wcześniej jednak niż 14 dni od dnia ogłoszenia Porozumienia w Wojewódzkim Dzienniku Urzędowym
	Razem	108 100,00	

Egzemplarze bieżące oraz archiwalne można nabywać:

w Zespole Obsługi Klienta
80-810 Gdańsku, ul. Okopowa 21/27, wejście IV-B
tel. (0-58) 301 19 00, (0-58) 307 76 95,

Prenumeratę prowadzi:

Zakład Obsługi Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27
tel. 0-58 30-77-702; fax 0-58 30-19-626
Nr konta: Bank Zachodni WBK S. A.
45 1090 1098 0000 0000 0901 5691

Zbiory dziennika urzędowego wraz ze skorowidzem wyłożone są do wglądu w:

Biblioteka Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27
tel. 0-58 30-77-516, pok. 195
poniedziałek, wtorek, czwartek, piątek w godz. 7.45 – 15.30
środa w godz. 11.00 – 15.30

Wydawca:

Wojewoda Pomorski

Redakcja:

Wydział Nadzoru i Kontroli Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego
Redakcja Dziennika Urzędowego Województwa Pomorskiego
80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27, pokój nr 190, tel. 0-58 30 77 384, dziennik urzędowy e-mail: dziennik@gdansk.uw.gov.pl
strona internetowa: www.uw.gda.pl

Skład i druk:

Ośrodek Informatyki – Terenowy Bank Danych Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku, 80-810 Gdańsk, ul. Okopowa 21/27, tel. (058) 307-75-97,
e-mail: oitbd@gdansk.uw.gov.pl, www.oitbd.pl

Tłoczono z polecenia Wojewody Pomorskiego; skład i druk wykonał Ośrodek Informatyki –
Terenowy Bank Danych Pomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gdańsku